

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Aylık gazete

Berxwedan

15 Nisan

1993

Fiyatı

3,- DM

BAŞKAN APO:

□ Dün başka yol olmadığı için silahlı mücadeleyi başlattık ve bugüne geldik □ Ve artık gelişen kazanımlarımız bu temelde yeni sonuçlar ortaya çıkardı □ Mesele, Kürt ve Türk'ün ortak meselesidir □ Mücadele, günümüzde Kürt kimliğinin kabul edilmesi noktasına gelip dayanmıştır □ İnaniyorum ki, ulusal gerçekliğimize ve kimliğimize saygılı, özgür tartışma ve barışçıl çıkış imkanları doğmuştur □ Bin yıllık ortak bir tarihimiz var □ Kürtler Türklere çok hizmet etmiştir □ İlişkilerimizi kardeşlik olarak değerlendirelim □ Biz tarih boyunca bu ortaklıktan, kardeşlikten çok zarar gördük □ Kardeşlere yaraşır eşit bir yaşam istiyoruz □ İleri sürdüğümüz şartlar ne pahasına olursa olsun, ayrılık için değil, özgür ve eşit koşullarda yan yana olmak içindir.

Yazısı 3. sayfada

TC gerçekten barış istiyorsa

ATEŞKESE UYMALIDIR

Gerilla güçleri tam anlamıyla ateşkese uyarırken, TC güçleri saldırganlık tutumlarını sürdürmektedir. Ateşkes süresince TC'nin saldırıları sonucu 30 gerillamız şehit düşerken, 11 sivil insanımız da çeşitli şekillerde katledildi. TC güçleri bu süreçte 8 köyü bombalayarak imha etti. Geliştirdikleri operasyonlar sonucu 2000'den fazla insan gözaltına alınarak, işkenceden geçirildi.

Yazısı 6. sayfada

ERNK Avrupa Örgütü:

Başkan APO'nun başlattığı yeni dönem ve çıkış, Kürt ve Türk halkına, TC'ye ve tüm dünya kamuoyuna bir insanlık mesajı gönderirken, herkesi tarih, halk gerçekliğimize ve insanlığa karşı sorumluluk duymaya ve bunun gereklerini yerine getirmeye de çağırılmaktadır.

Yazısı 18. sayfada

Biz de dünyadaki her halk gibi, ulusal kimliğimizi, barışı, kardeşliği, eşitliği ve

İNSANCA BİR YAŞAMI İSTİYORUZ

ÇÖZÜM

A. ÖCALAN

KÜRDİSTAN,

Kürdistan'da yaşayan herkesin yurdu

Kürdistan, Ermeni halkının da, Asuri halkının da, burada yaşayan Arapların da, hatta diğer yaşayan insanlarımızın da ortak yurdu. Biz Kürdistan'da sadece Kürtler yaşar demiyoruz. Hatta bir değerlendirmemde şunu da söyledim; Ermeniler Ermenistan desinler, Asuriler Asuristan desinler, Araplar Arabistan desinler, Kürtler de Kürdistan desinler. Bunu bir tür zenginlik, ondan öteye tarih zenginliği ve milli zenginlik olarak değerlendiriyoruz. Bunu hayat damarlarından birisi olarak görüyoruz. Benim arzularımdan birisi de tekrar Ermenileri, Asurileri özgürleşmiş, bağımsızlaşmış olarak görmek. Arapları biraz kendine gelmiş olarak görmektir. Yani bırakalım bizim bu halklar için baskı unsuru teşkil etmemizi, bir çiçek

Devamı 22. sayfada

ANMA

Ulusal Önder Başkan APO'nun ve hepimizin Anası Üveys Ana yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak vefat etmiştir. Anaların Anası Üveys Anayı saygıyla anıyor ve tüm halkımıza başsağlığı diliyoruz.

Berxwedan

BERXWEDAN'DAN

HİÇBİR ADIM GERİ, İKİ ADIM İLERİ

Başkan APO'nun 17 Mart'ta ateşkes ilan etmesiyle birlikte Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle ilgili tüm çevrelerin dikkatleri ateşkesin yaratacağı siyasal sonuçlara çevrildi. PKK'nin bu siyasal adımı gündemi tümünden işgal etti. O günden bu güne ateşkes gündemden inmedi, tartışmaların hızı kesilmedi. Siyasal yorum ve tartışmalar birbirini izlerken ateşkesin uzayıp uzamayaacağı büyük bir merak konusu oldu.

Ateşkesin bu kadar ciddiye alınması, ateşkesi yapan tarafın çok ciddi bir güç olduğunun kanıtıdır. Düne kadar PKK'yi muhatap almayanların PKK'nin gücünü kabul ettiklerinin itirafıdır. Zaten ateşkes savaşa, iki güçten birisinin denge düzeyinde devam ettiği bir süreçte sorunlara siyasal çözüm bulma niyetini dışı vurmasıdır.

Devamı 4. sayfada

Olgun, sade ve özverili bir kişilik

Erdiven Bozkurt

Sonbaharın esen rüzgarında Kasım'ın 13'ünde sabah dünyaya açtın gözlerini. Doğarken meşe ağaçlarından alevlendirilmiş ocaktaki alaza, gözlerini dikmiştin. Aile bireylerinin sevinç çığlıkları arasında kundaklandın ve ilk adın kondu; Süleyman.

ve not alışı çevredeki yaşlılarında görülmüş olay değildi. Okuduğu kitapların etkisinde kalarak belleğine yerleştirdiği düşünceyi karakterine yerleştirdiğinden, girdiği her cemaatte takirle karşılanıyordu.

1977-1978 yılında Tunceli Öğretmenokulu

Her Kürt ailesi gibi annem, babam, amcam ve diğerleri erkek çocuğa hasrettiler. Annem 18 doğum yapmış ve sen 17'cisiydin. Sen korlanmış alazlardan sonbaharda kırağı çalan otlara kadar yaşadın. Sen büyüklüğün, fedakarlığın "düşürülmüş" halkın evladı olarak....

Yıl 1966 Varto depreminden dolayı ilkokula Karakoçan Yatılı Bölge Okulu'nda başladı. Zekası ve sempatisiyle ve okulun en küçük öğrencisi olduğundan herkesin gönlünde taht kurmuştu. Daha sonraki yıllarda doğduğu yer olan Muş-Varto Çorsan köyünde ilkokulu bitirdi. Daha küçük yaşta iken köy halkının taktirini kazanmış ve geleceğin büyük insanı olacağını tavır-davranış ve zekasıyla kanıtlıyordu. Amcası okumasını istemediğinden, bir yıl aradan sonra ikinci sömestriye yakın dönemlerde kendisi Çaylar Ortaoku'luna kaydını yaptırdı. Ortaokul ikinci sınıfta parasız yatılı yurt sınavını kazanarak, Muş'ta ortaokulu bitirdi. Muş, daha önceleri belleğine koyduğu devrimci düşüncenin perçinlenmesinde hayli rol oynamıştı. O dönemde faşistlerle girdiği taşlı-sopalı kavgaları anlatışından, devrimci dergilere abone oluşu, sosyalizmi içeren kitapları okuyuşu

sınavını kazandı. Okul politik nedenlerden dolayı kapatılınca, lise öğrenimi de yarıda kaldı. Fakat O'nun için yeni bir okul başlıyordu:

Halkın toplumsal yaşamına yönelerek gerçekleri hem kendisi öğrenecek, hem de halkına öğretecekti. Ayrıca Dersim Erdiven'e kimliğini kazandıran yer olmuştu. Dersim'e çok borçluymuş. Borcunu ödemesi gerekiyordu. 1979 yılında bize misafir olan M. Can Yüce ve devrim şehidi **M. Karasungur** ile tanıştılar. Erdiven 1979'da Kürt halkının kurtuluşu uğruna ulusal kurtuluş hareketine ölümü göze alarak, çevrede mücadeleye katılan ilk gerilla oluyordu.

Mitolojik efsanede önemli bir kişiliğe sahip Ardenüs'ün yenilmezliği düşmanları tarafından bilinirdi. Çünkü o bütün kuvvetini, "anası gibi emziren" koca çınarın görkemli ve büyüklüğü, köklerini toprağa salmıştı. Bu toprak, halktı. Halkın derdi idi. Yükselişin başkaldırısı dönüşüydü. Bu başkaldırıda efsanemizin kahramanları üniformasız neferleridir. Gerilladır, kardeşimdir, kardeşlerimizdir. Aynı pınardan su içtik, aynı aynadan gördük kendimizi ve taradık saçlarımızı.

Erdiven yoldaş hakkında kısa notlar

Erdiven'in anılarını anlatmak! Hangi anısını ve hangi üslupla; hangi edebiyatla? Ben, küçük kardeşi ve belki de O'nu en iyi tanıyan biri olarak, şu anda kelimelerle O'nu kağıtlara sığdırmamın mümkün olmadığını biliyor, hatta yazacaklarımın O büyük kişiliği tarif etmeyeceğinden korkuyorum. O, bizim için hep ulaşılmaz kişi oldu. Yaşamının her döneminde, hep örnek insan oldu çevresine. Arkadaşları tarafından gıpta ile seyretiliyordu.

Köy gençliği dışarda top aynar. O kitap okur, annesinin verdiği harçlıkla kitap alırdı. Adeta dünyası kitap dünyası olmuştu. Hayvanları otlatmaya, dağa odun toplamaya giderken bile, kitap O'nun adeta ayrılmaz bir parçası haline gelmişti. Bir gün amcası Erdiven'in elindeki kitabı, az çalışıyor diye alır ve yakar. Biz durmuş, Erdiven'in tepkisini merak ediyorduk. Çok sakindi. Gitti amcasının elini öptü ve o kitabı yakmanın hiç bir şeye fayda getirmediğini anlatarak, en kısa zamanda o kitabı tekrar alıp okuyacağını bütün kararlılığı ile anlatıyordu. Belli ki amcası O'ndan bu tavrı beklemiyordu. O da şaşırıyordu.

Başka bir zaman, ülkemizle köyün sığır çobanının arası açık olduğu bir dönemde, Erdiven, çobanın sığırları köyden uzakta olan çayırımızda otlatıldığını görür ve yanına gider. Çoban yaşlıdır. Çobana: "Amca elini vicdanına koy, eğer vicdanın bunu kabul ediyorsa otlat ve söz; kimseye söylemeyeceğim" diyor. Çoban, O'nun bu tavrına karşı akşam eve gelir ve amcam: "Ben bugün böyle yaptım, sizin oğlunuzun tavrı beni çok etkiledi" der ve özür dileyerek barışılır. O, bu karakterini devrimci özü yakalayışından alıyordu. Ortaokuldan sonra köye geldiğinde, köy gençliği içerisinde devrimci örgütlemeye gidiyor, insanlara bir şeyler anlatmaya çalışıyordu. Köydeki ilkokulun duvarlarına çok defa sloganlar yazmıştı. Ben biliyordum. Boyalı elbisesini ve ellerini görmüştüm. O tür eylemlere genellikle tek başına gidiyordu. Ve bana öğüt veriyordu.

Dersim'de okuduğu öğretmen okulundan geldiği yaz tatilinde, köy gençliğine yeni bir düşünce tarzını getirmişti. Köy gençliği çok kısa bir süreçte bu düşüncenin etkisi altında kalmıştı. Ve Varto köylerinden Çorsan'a Apocu köyü deniliyordu. Dolayısıyla sık sık düşman askerleri tarafından operasyonlara maruz kalıyordu. Birçok insan işkenceden geçirilmiş ve ceza verilmişti. 1980 faşist cuntasından sonra düşünce tarzı değişmemiş, aksine kendisini halkın kurtuluş mücadelesine daha da adanmış ve kendisini eğitmesini bilerek, bir kez daha örnek insan olmasını bilmişti. Beraber yola çıktıkları arkadaşlarının çoğu yarıyoldan dönmüşlerdi. Karşılaştıkları baskı ve asimilasyona karşı daha fazla göğüs geremeyeceklerini anlamıştı. Birkaç arkadaşı da zindana atılmışlardı. Ve ben O'nu en son 1985 yılında gerilla kıyafeti içerisinde gördüm. O an, O'nunla son vedalaşmamız oldu. Yolu yolumuzdur

Yıl 1981 Şubat ayının 14'ü. Erdiven eve bir gün misafir olur. Muhbirler eve geldiğini haber almışlardır ve faşist cunta askerleri de sabahleyin köyü sarmıştır. Erdiven tutuklanır. Her türlü işkence tezgahından geçer. Serini verip, sırtını vermemeyi çoktan kazanmıştı ve orada da düşmanı yenip, 6 ay sonra zindandan çıktı. Ve O'nunla en legal görüşmemizdi. Uzun sürmedi sohbetimiz. Çünkü O kendisine dağları mesken eylemişti. Bir cizlavet lastik ayakkabı ve bir de yün çorap yanına alarak gecenin karanlığında kayboldu.

Çocukların uçurtma uçurmadıkları, kuşların kendince cıvıldaşmadığı, sere serpe boy veren çocukların kırkına varmadan, saçlarına ak düşen ülkemin insanları "düşürülmüş"lükten kendi ayağı üzerinde durmanın çırpınısları, uğuldayan, halklaşan yiğitlik ve kitleselleşen köy, kasaba ve kentlerde senin de alın terin var, canın var ve de kanın var. Katledilişine ağladım hiç. Gururla baktım sana son uğurlanışta, seninle yürüyen kervana haykıran gönüllerde ölümsüzleştin.

Militana Notlar'ı okumaya gerek yok, her insan yaşayarak öğrenmiş militanlığı. Ne yaman kök salmışsın sen bu diyarlara, ne yaman; kafile, gruplara, çayıra çimene; yosunlaşmışsın

koca kayalık, sarp ve engin dağlara. Dağların, ovaların seninle yürüdüğünü bir sen biliyorsun. Sen duyuyor ve sen yaşıyorsun. Sen bakmasan da senin komutunda yürüyecek yıllara. Bu parola tutturulmuş, yüreklere yazıldı çoktan, tohumlandı bu karanlık, tohumlanacak bağımsızlığa.

Hangi sevecenlik tattırır insana; cebinde taşıdığın küçük çakınla dilimlediğin ekşi elmayı ve armudunu. Daha yolun başlangıcında yani 15 yıl önce, "Daye gerek em şehit bun tū negri" diye sazın tezenesiyle dokunuşun. Teninle şekillendirdin toprağını memleketimin.

Sen köylerde, sen evlerde, seminerde düşünürken yaratan, dövüşürken bayraklaşan neferlerden üniformasız asker. Mamiki'den Ware Sur'a kadar düştün. "Düşürülmüş" halkına, selam durur mezar toprağın. Sana kış geldi bana hüznün. Senin yarıda bıraktığın; benim coğrafyamı şekillendirdi.

***

Güneş batımıyla yola düştük üç-beş akraba ve dostlarla, soluk soluğa küçük ve büyük taşıtları sollayarak Çukurova'yı geride bırakmaya çalışıyoruz. Turuncgillerin sarı meyveleri, koyu yeşil yaprakları, yüksek boylu palmiyeleri ve zakkumların soluklaşmış renkleri bizimle yolda

Devamı 23. sayfa

Berxwedan

Aylık Gazete

Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 10 15 31
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

(HABER MERKEZİ)
Tel: (49-0211) 78 83 851-2-3
Berxwedan
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Matbaa: Druckhaus Bonn
Dağıtım: Agri Verlag Köln

Avustralya 4.00 \$ / Avusturya 25.00 s.
Belçika 70.00 bfr. / Danimarka 12.00 dkr.
Fransa 12.00 ff. / Hollanda 4.00 hfl.
İngiltere 1.20 £. / İsveç 12.00 skr.
İsviçre 3.00 sfr. / Norveç 12.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 18.- DM	6 ay 20.- DM
12 ay 36.- DM	12 ay 40.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

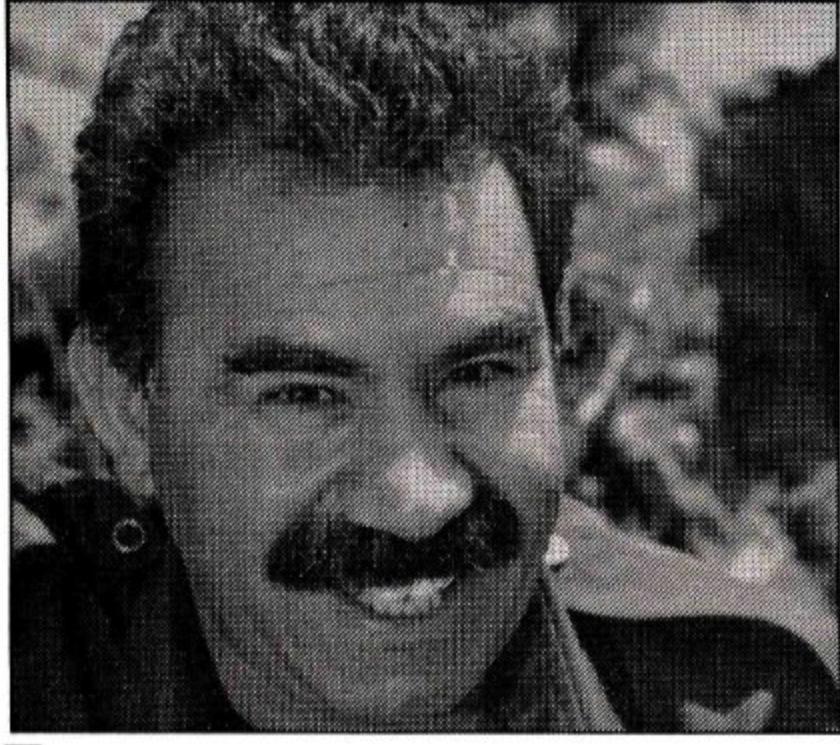
Başkan APO'nun 16 Nisan 1993 günü Lübnan'ın Bar Elias kasabasında yaptığı basın toplantısından izlenimler...

"Bazı koşullarla ateşkesi ikinci bir açıklamaya kadar süresiz uzatıyoruz"

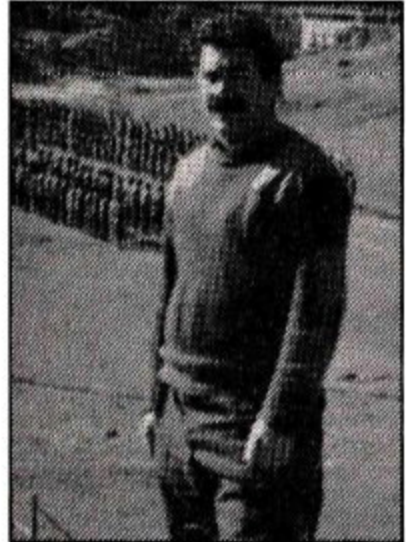
"Tüm bunlar tek taraflı olmaz. Anlaşılması gereken ilk şey budur. İkincisi, imha amaçlı operasyonlar durdurulmalıdır. Üçüncüsü, faili meçhul cinayetlere son verilmelidir. İlk olarak, kısaca bu koşulların yerine getirilmesinden söz edebiliriz. Operasyonlara sınırsız devam edilirse, 3 gün ya da 6 ay sonra savunma hakkımızı kullanırız, kullanacağız. Ayrıca devletin

dağdaki gerillanın inmesine ilişkin isteği var. Onlar siyasi amaçlar için büyük özverilerle her şeylerini vererek oradadırlar. Onlar ulusal varlıklarını korumak, eşitlik ve özgürlük için oradadırlar. Bu açıdan dağdaki gerillaya ilişkin bir yeni durum ve sorun yoktur. Devlet acil istemlerimiz konusunda adım atarsa süreç içinde sorunlar hal yoluna girebilir.

■ ■ Bar Elias'taki ikinci basın toplantısında, 20 Mart ile 15 Nisan tarihleri arasında ilan edilen ateşkesi bazı koşullarla süresiz uzattıklarını açıklayan Başkan APO, "Başlayan sürecin derinleştirilmesinden yanayız. Bazı koşullarla ateşkesi ikinci bir açıklamaya kadar süresiz uzatıyoruz" dedi □ □

Tek taraflı ateşkesin sona ermesinin ardından dünya kamuoyunun beklediği ikinci basın toplantısı Bekaa Vadisi'ndeki Bar Elias kasabasında yapıldı. Toplantıya Başkan APO ile birlikte, PSK Genel Sekreteri Kemal BURKAY, Kürdistan Yurtseverler Birliği Lideri Celal TALABANİ, Havgirtin-PDK Genel Başkanı Hemreş REŞO katıldılar. Ayrıca HEP Genel Başkanı Ahmet TÜRK ve beraberindeki heyet de toplantıda hazır bulundu. Saat 10.30 sularında başlayan basın toplantısında konuşan Başkan APO, başlayan sürecin derinleştirilmesinden yana olduklarını ifade ederek, "Biz iyi niyetimizi gösterdik ve başarılı olduk" dedi. Yürüttükleri mücadelenin gelineen noktada acil talepleri olduğu-

nu da vurgulayan Başkan APO, "Bazı koşullarla ateşkesin ikinci bir açıklamaya kadar süresiz uzatıldığını" açıkladı.

Çok sayıda Türk ve diğer yabancı basın mensuplarının izlediği toplantıya Başkan APO'nun yanı sıra, Kemal BURKAY, Hemreş REŞO, Celal TALABANİ ve Başkan APO ile görüşmek üzere Lübnan'a giden Ahmet TÜRK başkanlığındaki HEP heyeti

ti de katıldı. Konuşmasına "Bir kez daha hoş geldiniz" diye başlayan Başkan APO, PKK'nın ve diğer Kürt örgütlerinin dayanışmalarının ürünü ve sonucu olarak bir ay önce ilan edilen tek taraflı ateşkesin önemli tarihi sorunlara yol açtığını belirterek, "PKK yeni bir tarihi süreç başlatmıştır. Önemli olan ve istenilen, bunun biraz daha derinleştirilmesidir. Bu bakımdan sorumluluklarımız ağırdır" diye konuştu. Başkan APO, sözlü olarak yaptığı konuşmasının ilk bölümünde şunları ifade etti:

"Kürt halkı tarihinin en zor döneminden geçiyor. Tek taraflı ağır baskılar altındayız. Bu süreçte ateş etme durumumuz olmadı. Yaptığımız şey, ulusal eşitlik ve özgürlük kanalı açmak için bir imkan elde etmekte. Dün başka yol olmadığı için silahlı mücadeleyi başlattık ve bugüne geldik. Ve artık gelişen kazanımlarımız bu temelde yeni sonuçlar ortaya çıkardı. Mesele, Kürt ve Türk'ün ortak meselesidir. Mücadele, günümüzde Kürt kimliğinin kabul edilmesi noktasına gelip dayanmıştır. Mücadelenin vardığı nokta ve Türk-Kürt kamuoyunun beklentisi ve baskısı, ortamın sakinleşmesini ve haklarımız temelinde barış yolunun açılmasını istemektedir."

Başkan APO, özellikle ortamın sakinleşmesi ve barışçıl çözüm istemenin kendileri için önemini altını çizerek, PKK'nın bu tarihsel süreçte iyi niyetini gösterdiğini ve bunda da başarılı olduğunu belirterek, diğer taraf olan TC'nin ise buna uymadığını vurguladı ve son bir ayın kısa bir dökümünü yaptı. Özellikle Newroz ile başlayan süreçte

TC askerine tek bir kurşun bile sıkılmadığını ifade eden Başkan APO, "Özellikle tek bir asker vurmadık. Velakin özel savaş birlikleri savaşı sürdürdüler ve 30'u savaşı olmak üzere 41 kişi katledildi."

Konuşmasının ortalarında ise, yine aynı kavramları kullanarak ateşkesin derinleştirilmesinden yana olduklarını ve bazı koşullarla ateşkesin ikinci bir açıklamaya kadar süresinin uzatıldığını belirten Başkan APO, bunun gerçekleşmesinin ise ileri sürülen bazı koşulların yerine getirilmesiyle ve devletin kendi geleneksel politikasını terk etmesiyle mümkün olabileceğini ifade etti ve devamla şunları söyledi: "Tüm bunlar tek taraflı olmaz. Anlaşılması gereken ilk şey budur. İkincisi, imha amaçlı operasyonlar durdurulmalıdır. Üçüncüsü, faili meçhul cinayetlere son verilmelidir. İlk olarak, kısaca bu koşulların

hal yoluna girebilir. Bunların yanı sıra başka acil istemlerimiz de var. Bunlardan ilki, operasyonların derhal durdurulmasıdır. İkincisi, genel affın çıkarılmasıdır; biz suçlu değiliz ama ifade edilen genel af önemlidir. Üçüncüsü, Kürt halkının kültürel bazı haklarını kullanması sağlanmalıdır. Ki bunlar içinde Kürtçe radyo, TV, gazete, kitap vardır. Özcesi Kürt diline serbestlik ve özgürlük istiyoruz" dedi. Göç ettirilen halkın tekrar köylerine yerleştirilmesini ve zararlarının devlet tarafından ödenmesi gerektiğini de söyleyen Başkan APO, yine devletin sıkça sözünü ettiği olağanüstü hal uygulamasının kaldırılması gerektiğini de sözlerine ekledi. Af konusunda karşılıklı bir jestin kendileri tarafından gündeme getirildiğini belirten Başkan APO konuşmasına, köy koruculuğu sisteminin lağvedilmesini isteyerek, "Barış çabalarına katkı ol-

desini bulmasıdır. Devlet demokratik federasyon adımı anlamazlıktan gelmektedir. Buna saygılı olunması ve gelişme ortamına açık olunması gerekmektedir" dedi.

Başkan APO, konuşmasının son bölümünde ise, tekrar barış çabalarının önemini vurgulayarak, "İnanıyorum ki, ulusal gerçekliğimize ve kimliğimize saygılı özgür tartışma ve barışçıl çıkış imkanları doğmuştur. Bin yıllık ortak bir tarihimize var. Kürtler Türklerle çok hizmet etmiştir. İlişkilerimizi kardeşlik olarak değerlendirelim. Biz tarih boyunca bu ortaklıktan, kardeşlikten çok zarar gördük. Kardeşlere yaraşır eşit bir yaşam istiyoruz. İleri sürdüğümüz şartlar ne pahasına olursa olsun, aylık basın değil, özgür ve eşit koşullarda yan yana olmak içindir. Bunun ortamı açılmalıdır. Bu adım elbette devletten bekleniyor. Ama daha çok Türkiye halkının devlete, demokratik yaklaşım ve baskılarını yöneltmesini bekliyoruz. Türk halkına büyük görevler düşmektedir. Çözüm, halkın kendisindedir. Türk halkının yanı sıra seçkin basına da görev düşmektedir. Bu bir ay içinde basın etkili ve işlevli olmuştur. Tekrar teşekkür ediyorum" diye konuşmasını bitirdi.

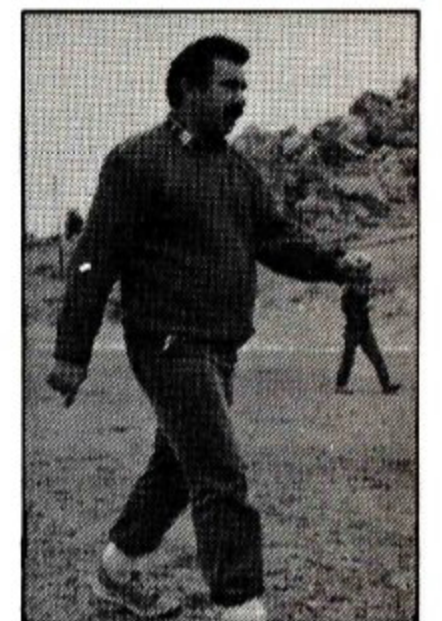
Daha sonra, ateşkes sürecine başından beri katılan Celal TALABANİ kısa bir konuşma yaptı. TALABANİ'nin İngilizce konuşmasından sonra ise, HEP Genel Başkanı Ahmet TÜRK bir konuşma yaparak, baskı ve şiddetin olmadığı bir dünya istediklerini söyledi ve devamla, "Kürt halkının kendini özgürce geliştireceği bir Türkiye, dünyaya gereklidir. Kürt halkının özgürlüğünü istiyoruz. Ve bunun barışçıl olmasını istiyoruz. Amaç bu ortamın sürekli kılınmasıdır. Bunun için hem devlete hem de PKK'ye sesleniyoruz: Barışı öne çıkaralım. ÖCALAN'a bir kalem hediye ettim. Bu, silahlar sussun, kalem konuşsun anlamına gelmektedir" dedi.

Kemal BURKAY ise, gelişmelere ilişkin daha önce açıklamalar yaptığını belirterek, bu toplantı vesilesiyle de bir şeyler söylemek istediğini söyledi ve "Yakalanan tarihi bir fırsattır. Türk ve Kürt halkı için barış başlayabilir ve 1000 yıllık yara sarılabilir. Her iki taraf için fırsat ortaya çıkmıştır. En ciddi sorumluluk Türk devletine düşmektedir. Bize göre her iki halkın bir arada yaşamasını sağlayacak politik, hukuki ve yönetsel yaşam düzenlenebilir. Bunun esasını protokolde ortaya koyduk. Öncelikle barışçıl ve de-

mokratik yolun açılması gerekiyor. Bunun için ise, şu üç acil nokta önemlidir: Birincisi, şiddetin karşılıklı olarak durması, tek taraflı olmaz. İkincisi, zorunlu demokratik adımlar atılmalıdır. Bunun için genel af gereklidir. Ayrıca PKK ve kardeş Kürt örgütlerinin serbest olacağı bir ortam şarttır. Üçüncüsü ise, Kürt dili ve kültürü üzerindeki baskıların ortadan kaldırılmasıdır. Bunlar azami değil, gerçekçi istemlerdir" diyerek sözlerini bitirdi.

Hemreş REŞO da, konuşmasına, "ÖCALAN, barışın yerine getirilmesi için bir adım daha attı" diye başladı ve bu sürece katkıda bulunmak istediklerini ifade ederek, "Bu iş tek taraflı olmaz. Hiçbir Kürt partisi ya da örgütü kendi isteğiyle illegaliteye çekilmez. Mevcut yasalar bize izin vermiyor. Demokratikleşme için Kürtlerin ulusal demokratik haklarının tanınması ve güvenceye alınması gerekiyor. Bu Türk halkına da yararlıdır. Hükümet 500 günlük hesaplaşmada bu sorunu da göz önüne almalıdır" dedi.

Daha sonra sorular bölümüne geçildi. Bir soru üzerine Başkan APO, "Hiçbir konuda kesin tarih yok. Bu süreç, beklenmeyen katliamlar olursa işlemez. 10 bin gerilla her şeye hazır bekliyor. Bugün karar-gahlarla konuştum. Her şey normal seyrinde. Mevcut huzurlu durumumuz 9 yıllık savaşı bir yılda daha da sıracatacak noktadadır. Bu bir tehdit değil, gerçek. PKK'nın zayıfladığı ve bundan dolayı barış çağrısı yaptığı doğru değil. Bu kesinlikle doğru değil ve barış

yerine savaş derinleşirse bu çok kanlı olur."

Yine başka bir soru üzerine ise Başkan APO, "Bir ayın başarılı geçtiğine inanıyorum" yanıtını vererek, bunun olgularını da TALABANİ'nin Ankara'da birçok devlet yetkilisi ile yaptığı görüşmelere ve değişik gazetecilerin devlet yetkilileri ile yaptıkları röportajlardan elde edilen sonuçlara dayandığını belirtti.

□ ■ □

Gerçekten TC bu olumlu ortama samimi yaklaşmak istiyor ve kanın akıtılmasının tarafı değilse belirtilen şu adımları en acil şekilde atmalıdır.

1- Operasyonlar durdurulmalı

2- Halk üzerindeki baskı ve işkenceye son verilmeli

3- Faili meçhul cinayetler durdurulmalı

4- Genel af çıkarılmalı

5- Kültürel haklar verilmeli

6- Kürt halkının diline serbestlik tanınmalı

7- Köylerinden zorla göç ettirilen halkımız tekrar geri dönebilmeli

8- Olağanüstü Hal uygulamasına son vermeli

9- Halka verilen zararlar tazmin edilmeli

10- Köy koruculuğu uygulamasına son verilmeli

11- Kürt örgütlerine legalite tanınmalı

12- Serbest örgütlenme ve politika yapmaya izin verilmeli

yerine getirilmesinden söz edebiliriz. Operasyonlara sınırsız devam edilirse, 3 gün ya da 6 ay sonra savunma hakkımızı kullanırız, kullanacağız. Ayrıca devletin dağdaki gerillanın inmesine ilişkin isteği var. Onlar siyasi amaçlar için büyük özverilerle her şeylerini vererek oradadırlar. Onlar ulusal varlıklarını korumak, eşitlik ve özgürlük için oradadırlar. Bu açıdan dağdaki gerillaya ilişkin bir yeni durum ve sorun yoktur. Devlet acil istemlerimiz konusunda adım atarsa süreç içinde sorunlar

sun diye, koruculara silahlarını bırakırlarsa af ilan ediyoruz" diye devam etti. Kürt örgütlerine legal çalışma olanaklarının verilmesini ve legalleşmelerinin gerekliliğini ifade eden Başkan APO, serbest örgütlenme, politika yapma hakkının zorunluluğunu açıkladı. Tüm bunların acil ve koşulları yumuşatmaya hizmet edecek şeyler olduğunu söyleyen Başkan APO, "Atılması gereken bir diğer adım ise, kabul edilen Kürt kimliğinin yasal güvenceye alınması, yasalar ve anayasada ifa-

HIÇBİR ADIM GERİ, İKİ ADIM İLERİ

■ ■ ■ Biz halklarımıza karşı sorumluluklarımızın gereklerini layıkıyla yerine getirmekteyiz. Bu iyi niyet adımlarımıza, TC, ilkel ve barbar politikasıyla karşılık vermeye kalkarsa, işte o zaman kıyamet kopacaktır. Kopacak bu kıyamet TC'yi güneş altında eriyen buz dağına çevirecektir. Bir kez daha belirtelim, biz savaştan değil barıştan yanayız ve bunu defalarca hem belirtmişiz ve hemde pratiğimizle ortaya koymuşuz. Attığımız adıma karşı samimi adımların atılmasının gerekliliği tüm çıplaklığıyla ortadadır. İyi niyetimizin suistimal edilmesine asla müsaade etmeyeceğimizi de herkes bilmelidir □ □ □

Başarılı 1. sayfada

Çoğu zaman böyle bir siyasal çözüm çağrısı ile birlikte ateşkes gündeme getirilir. Kimi zaman da bir tarafın savaşı kendi lehine çevirmek için siyasal ve askeri imkanlarını yükseltme adımı olarak ortaya atılabilir. Hangi biçimde olursa olsun askeri ve siyasi etkili bir gücün varlığı söz konusuysa ateşkes ciddiye alınır ve üzerinde durulur. Nitekim 1988 yılında da Başkan Apo M.Ali Birand'la röportajında bu tür çağrılar yapmıştı. Ateşkes, referandum, federasyon konuları bu dönemde fazla üzerinde tartışılmadan gazete sayfalarından ve gündemden çekilmişti. Böyle olması doğaldı. Çünkü hem PKK'nin gücü o tarihlerde bu boyutlara ulaşmamıştı, hemde o dönemde bu çağrı siyasal sonuçlar almak, TC'yi görüşmelere zorlamaktan çok, kamuoyunu PKK konusunda, ulusal haklar konusunda bilgilendirmeye yönelikti.

Ateşkesin bugünkü yankısı yalnız Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu ile sınırlı kalmamış, tüm dünyada ilgi uyandırmıştır. Bu başlı başına, PKK'nin gücünün bölge ve dünya dengelerindeki etkili yerinin kanıtıdır. PKK ve ulusal kurtuluş mücadelesinin yalnız Kürdistan ve Türkiye ile sınırlı değil bölge ve dünya ile ilgili somut politikalar üretmesi gereken noktaya geldiğinin kanıtıdır. Ateşkes birazda bu gerçeğin bilinciyle ortaya atılan siyasal bir adımdır. Yalnız silahı bir süre susturma olarak görülemez. Ciddi siyasal hedefler içeren, ciddi siyasal sonuçlar bekleyen bir adımdır.

Bu ateşkes çağrısı ulusal kurtuluş güçleri ile sömürgeci güçler ve yandaşları arasında zorlu geçen bir savaş yılından sonra yapıldı. TC başta olmak üzere ulusal kurtuluşa düşman güçler PKK'yi 1992 yılında bitirmeyi önlerine koymuşlardı. Tüm emperyalist güçler TC'ye bu yönlü desteklerini vermişlerdir.

TC'de bu destekle PKK'yi tasfiye etme anlayışıyla 1992 yılına yüklendi. Bilindiği gibi içte SHP-DYP koalisyon hükümeti ile Milli Mutabakat'ı sağlayan TC, güç olarak yeni dönemi karşılarken, dışta da birçok demeç ve vaadle bir dönem daha destek almayı başardı. Yeni hükümet bu imkanla Özal döneminden daha fazla teröre ve katliama başvurdu. Nevroz ve 15 Ağustos'ta zirveleştirdiği baskı ve katliamları yıl sonuna kadar eksiksiz bir şekilde sürdürdü. Kontra ve hizb-i kontra cinayetlerini teşvik ederek, yönlendirerek halkı yıldırmaya çalıştı.

Ekonomisinin tüm imkanlarını ulusal kurtuluş mücadelesinin ezilmesi için harcadı. Enflasyonu düşürmenin ulusal kurtuluş mücadelesi sürdüğü sürece mümkün olmadığı görüldü. Nitekim ekonomiden sorumlu devlet bakanı Çiller "Hem terörle, hem enflasyonla mücadele birlikte yürürmez" demiştir. Ekonomik imkanların ulusal kurtuluş mücadelemize çarparak eridiğini, bu söz açıkça ortaya koymaktadır. Yine TC, bu dönemde tek parti döneminden daha az bir siyasi muhalefeti yaşamıştır. Türkiye'deki siyasal güçler sana istediğin kadar destek, bu sorunu bitir de-

rılı olmak bir yana ARGK'nin gücünün tüm dünyaya ve Kürdistan'ın diğer parçalarına duyurulmasından başka bir sonuç elde edemedi. Yüzlerce askerini kaybederek geri çekilmek zorunda kaldı. PKK ise, Güney'den atılamadığı gibi Güney'e genişliğine ve derinliğine daha fazla gelişmesiyle sonuçlandı.

TC'nin 1992 yılı sonundaki durumu enejisini had safhada kullanan sporcunun yorgunluk halidir. Doping alarak tüm enerji potansiyelini üst seviyede kullanan sporcu müsabaka sonunda nasıl yorulursa TC'de 1992 yılında bu duruma düşürülmüştür. Artık ne

ulusal kurtuluş mücadelesinin ise kesin sonuç aldığı biçiminde bir değerlendirme yetersiz ve eksik olur. Sömürgeci TC'nin 1000 yıla yakındır elinde tuttuğu Kürdistan'ı kolay bırakması düşünülemez. Yine TC'nin imkanlarını eskisi gibi yüksek düzeyde kullanma durumu olmasa da imkanlarının tümünden tükendiğini söylemek yanılıgı olur. İçte ve dışta hala destek sunabilecek kimi çevreler bulabilecek durumdadır.

Karşılıklı durum böyle iken son hesaplaşma anında yaklaşmaktadır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi sonuç almaya yaklaşmış durumdadır.

yıldır kanıtlanmış doğru politika üretme özelliğini bir defa daha dost ve düşmana göstermiştir.

Bu politika gelinen noktada TC'yi inkar politikası dışındaki iki tercihle karşı karşıya bırakmıştır. Ya Kürt halkının özgürlüğü ve eşitliğine dayanan siyasal çözüm ya da Kürt halkının vazgeçilmez ulusal haklarını inkara dayalı bir savaşı sürdüren taraf olarak rol almak. Bu iki tercihte TC için kolay değildir. İki durumda politik iflasın kabul edilmesi anlamına gelecektir.

Tabii ki, PKK bu adımı yalnızca propaganda olsun diye atmamıştır. Yalnız taktik bir

Düşmanın imkanlarını azaltma, kendi imkanlarını ise çoğaltma bu sanatın diğer bir yönüdür. PKK, bu sanatı en iyi icra eden partidir. Silahlı politikayı da, bugüne kadar yerinde kullanmış ve sonuç almıştır. Ateşkes adımı, ile PKK'nin silahlı mücadeleye verdiği değerinde bir azalma olmamıştır. Özellikle Kürdistan'da silahlı mücadelenin sonuç alıcı temel araç olduğunu, silahsız Kürdistan da hiçbir soruna çözüm yolunun bulunamayacağını ısrarla belirten PKK dir. Bu savaşı bugünkü noktaya getiren araçta silahlı mücadele olduğunu çok iyi bilmektedir. Yine yarın sonuç alınacaksa, silahlı güçlerin varlığı nedeniyle sonuç alınmış olacaktır.

PKK'nin silahlı savaşıma verdiği rolü, herkes bilmektedir. Başkan APO, 20 yıldır Kürdistan'da çözüm gücünün silahlı savaşım ve ordulaşma olduğunu ortaya koymuştur. Başkan APO, Kürdistan'da zorun rolünü bildiğinden "Kürdistan'da Zorun Rolü" adlı kitapla Kürdistan devriminin doğrultusunun ne olduğunu, büyük bir nitelikte ortaya koymuştur. Bugün atılan adım bu rolü küçümseme değildir. Amaç bu role sonuç aldırmaaktır. Bu role daha sonuç alıcı güç kazandırmaktadır. Nitekim ulusal kurtuluş gerçeği ve mücadelesi bugün her zamankinden daha fazla geri dönmeyecek ileri düzeyde mevzilere kavuşmuştur.

Bu siyasal adım PKK'nin önündeki engelleri azaltıp imkanlarını çoğaltırken TC'nin imkanlarını sınırlayıp önündeki engelleri çoğaltmıştır. TC ulusal kurtuluş mücadelesine karşı savaşım yürütme konusunda zorlanırken, Kürt sorununa çözüm dayatmasıyla karşılaşan taraf durumu na düşmüştür.

Ateşkes ilanıyla birlikte PKK'nin Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesini veren ve siyasal çözümün yanı sıra, TC'nin ise ulusal kurtuluş mücadelesini veren bir ulusun özelliklerini zorla bastırma, bastırmaya çalışan taraf olduğu netleşti. Bu durumun dünya ve Türkiye kamuoyunun gözünde netleşmesi ulusal kurtuluş için önemli bir gelişmedir. Daha dün kadar ulusal kurtuluş mücadelesine soğuk ve ilgisiz bakan birçok çevre hatta devlet, halklar bugün Kürtlerin ulusal varlığının ve haklarının tanınması için TC'yi zorlayan tutum içine girmiştir. Kürt ulusunun varlığını yaşama hakkını yıllardır şiddetle baş vurarak ortadan kaldırmak isteyen TC'nin netleşmesi, ulusal kurtuluş müca-

mişlerdir. Kürdistan'daki katliam, yıkım ve teröre dış dünyadan önemli bir tepki gelmemiş, aksine sık sık PKK'yi kınayan tutumlar görülmüştür. Dış politika imkanları tamamıyla PKK'yi etkisiz kılmak için kullanılmış, diğer tüm dış politika konularında taviz verilerek ulusal kurtuluş mücadelesine karşı verdiği savaşta destek bulmaya çalışmıştır. Batılı devletler başta olmak üzere İran, Suriye, Romanya, Gürcistan ve daha birçok irili ufaklı devletlerle ilişki kurarak ulusal kurtuluş mücadelemize soluk alacak bir nefes bile bırakmamayı amaçlamıştır. 1992 yılında bu telaşla sürekli sağa sola koşuşturmuştur. Yine 1992 askeri operasyonların en üst düzeyde gerçekleştiği yıl oldu. Tüm Batı'yı arkasına alarak, Güney'deki işbirlikçiliği kendine yedekleyerek yüzbinlerle ifade edilen askerini en etkili silahlarla ARGK savaşçıları üzerine sürmesine rağmen başa-

ekonomik imkanlarını, ne siyasi imkanlarını, ne askeri imkanlarını ne de diplomatik imkanlarını eskisi gibi PKK'nin üzerine sürecek durumda değildir.

PKK ise bu kadar üzerine yüklenildiği, kuşatılmak istenildiği halde, 1992 yılında gücünü koruyarak çıkmıştır. Ordulaşmasını nicelik ve nitelik olarak büyütmüş, kitle desteğini ise daha da yaygınlaştırmıştır. Uluslararası alanda Kürt halkının temsilcisi düzeyinde meşruiyet kazanmıştır.

Kürt halkı ise 1992 yılında sürekli karşılaştığı katliam, kontra cinayetleri ve baskılara rağmen mücadelesini durdurmamış, yıldırmaya düşmemiştir. PKK'ye olan güveni ve desteğini devam ettirerek ulusal kurtuluş mücadelesinin yeni zorlu dönemine de hazır olduğunu ortaya koymuştur.

Mevcut durum 1993 yılının başında büyük olmasına rağmen TC'nin tümünden yenildiği,

Özgürlük ve bağımsızlık elle tutulacak düzeyde yakın ve somut olarak Kürt halkının gündemine girmiştir.

İşte PKK böyle bir döneme ateşkes çağrısı yaparak ulusal kurtuluş mücadelesine hamle ve mevzi kazandırmayı amaçlamıştır. Bu hamle yeni döneme avantajlı başlamanın politikasıdır. Daha şimdiden bu politikanın güçlü imkanlar getirdiğini herkes görmektedir.

Bu adım TC'yi hazırlıksız yakalamıştır. TC'yi politik adımlarında da, savaş hazırlıklarında da beklenmedik bir durumla karşı karşıya bırakmıştır. Bu gerçek PKK'nin sürece tamamıyla hakim olduğunu, gündemi iyi saptadığını göstermiştir. Nerde ne zaman hangi adımın atılacağı konusunda politikanın temel işlevlerinden biridir. Ulusal kurtuluş mücadelesinin hamle ve imkan kazandıran, TC'nin ise imkanlarını azaltarak gerileten bu politikayla Başkan APO önderliğindeki PKK, 20

adım olarakta görülemez. Hem siyasi çözüm hem de savaş için ön açıcı bir taktik olarak da değerlendirilebilir. Ancak PKK gerçekten de siyasi çözümde samimidir. Siyasi bir çözümden yanadır. Bunu yıllardır ifade etmektedir. Sömürgeci TC, eğer siyasi çözüme yanaşmazsa bu ateşkes adımı ulusal kurtuluş savaşımına hizmet edecek güçlü bir taktik adım olarak da tarihe geçecektir. Bu ateşkes adımının savaşa hizmet edecek güçlü bir taktik mi olacağı yoksa siyasi çözüme yol açan siyasi bir adımı mı olacağı TC'nin tutumu belirleyecektir.

PKK'nin amacı ulusal kurtuluş mücadelesine hamleler ve mevziler kazandırarak sonuca ulaşmaktır. Hiç silahsız politika yapmamak, politikayı yalnız silahlarla yapmak ne politikacılık ne de devrimci politikacılık olur. Politika, amaca ulaşmak için sürekli araç ve yöntemleri yenileme ve güçlendirme sanatıdır da.

delesinin yürütülmesinde önemli rahatlıkları beraberinde getirecektir.

Düne kadar PKK'yi teröristlikle suçlayanlar, Türkiye'nin sömürgeci politikasına alet olanlar veya çıkarları gereği ulusal kurtuluş mücadelesinin karşısında yer alanlar artık terör ve terörist kavramlarını mücadelemize karşı kullanmada zorlanacaklardır. Ateşkes adımı bu tür engelleri aşmada, engel çıkaranların bu tutumlarından vazgeçirme de önemli bir etki yapmıştır. Yalnız bu durum ulusal kurtuluş mücadelesine önemli imkanlar yaratarak rahatlamaya yol açmıştır.

Yalnız ulusal kurtuluş mücadelesinin önüne dikilen engeller aşılmakla kalmamış dışarda nefes boruları açan, mücadelemize sıcak bakan, TC'yi ise sıkıştıran çevre ve güçlerin ortaya çıkması sonucu mücadelemiz önemli imkanlara kavuşmuştur. Yıllarca TC, dış dünyada mücadeleyi kuşatmaya çalışmış, bu konuda da birçok yönüyle etkili olmuştu. Bu cephede de ateşkes adımı yeni bir süreç ortaya çıkarmıştır. Bugün mücadeleye katılım düzeyinde de olsa kapıyı kapatan güçler, çevreler hatta devletler ulusal kurtuluş güçlerinin sözcülerini dinlemeye başlamışlardır. Savaşın haklılığını, amacının desteklenebilir olduğunu söylemeye başlamışlardır. Ya da en azından artık eski tutumlarından vazgeçtiklerini gösterir bir tutumun sahibi oldukları mesajlarını vermişlerdir. Bunlar PKK ve mücadelesine destekçi konumunda bulunmasalarda TC'nin arkasında destek verenler durumundan çıkmaları mücadelemiz için önemli avantajlar yaratacak gelişmelerdir. Çünkü TC'nin savaşı ve eski Kürdistan politikasını yürütmekteki önemli destekçilerinden mahrum kalması söz konusudur. Bu sonuçta yeni dönemde iki taraf arasındaki güç mevzilenmesinde ve dengelerdeki durumun PKK'nin lehine değişmesi anlamını taşımaktadır.

PKK ve sömürgeci faşist TC, silahlı savaşın içinde olan taraflardır. Bir savaş yalnız silahlarla yürütülemez. Ya da savaşın sonucunu yalnız silahlar veya ordunun insan sayısının azlığı ve çokluğu belirlemez savaşta belki de en önemli unsur moral ve ideolojik değerler konusunda tarafların bulunduğu konumdur. Buna haklılık, savaşma azmi, istegi, niyeti de denilebilir. Hiçbir taraf ideolojik ve moral değerlerden yoksun olarak bir savaşı yürütemez. İdeolojik moral ve haklılık gerekçelerinden yoksun taraf, savaşı daha başından kaybetmiş demektir. İşte ateşkes adımı TC'yi savaşı yürütmekte gerekli ideolojik ve moral değerlerden yoksun bırakmak ve çirıl çıplak ayıplarıyla birlikte ortada kalmasını sağlamış, PKK'yi ise ideolojik ve moral olarak daha donanımlı hale getirerek savaşın seyrini etkileyecek yeni güç değişimlerini ortaya çıkarmıştır. İdeolojik ve moral değerlerdeki bu değişim PKK'yi daha başından avantajlı duruma getirmiştir. Ateşkes adımı siyasi çözüm için atılmıştır. Ancak bir yüzüyle de savaşa

güç biriktirme ve zinde bir durumda savaşa hazır olmayı da beraberinde getirecektir. Bir savaşta bu önemli etmenin (ideolojik, moral ve haklılık unsurları) kimin tarafında ne düzeyde bulunduğu önemli bir sorudur. PKK bu yönüyle savaşın kurallarını, doğasını ve dengesini de en iyi gösteren bir parti olduğunu ortaya koymuştur.

Şu gerçeği de hiçbir zaman gözardı etmemek gerekir. Dünyadaki tüm ulusal kurtuluş savaşları mutlaka şu veya bu düzeyde belirli bir dış desteğin yada olumlu dünya konjektürünün sorunu olarak şu veya bu düzeyde hedefe ulaşmışlardır. Olumsuz dünya koşulları ve dış destekten yoksun olarak sonuca ulaşmak bir ulusal kurtuluş mücadelesi için o kadar kolay değildir. Hele TC gibi bir militarist, ulusal yayılma politikasında ısrarlı bir güce ve düşmanı çok bol bir güç olarak, PKK'ye karşı savaş yürütmesi onu önemli sıkıntıları. Yalnız TC değil, diğer sömürgeci devletlerde ulusal kurtuluş mücadelesinde hasım taraflardır. Yalnız sömürgeci güçler değil onları çok yakın ilişkide olduğu (ulusal, siyasal ve ekonomik...) güçlerde bir mücadelenin karşı tarafındaki güçlerdir. Temel güç kaynağımız öz gücümüzdür. Tabii ki bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da özgücümüze dayanacağız. Tüm politika adımlarımızın arkasındaki gücün bu özgüç olmasına yine eskisi gibi hassasiyet göstereceğiz. Ancak diğer ulusal kurtuluş mücadelelerin kullandığı dış destek ve olumlu dünya koşullarının varlığının eksikliğini ise güçlü politikalar üreterek, döneme denk güçlü politik adımlar atarak aşmak, PKK için önemli diğer bir konudur. Böylece önümüzdeki engeller ve sıkıntılar aşılar ulusal kurtuluş mücadelesinin önü açılabilir. Başkan APO önderliğindeki PKK, yıllardır bu bilinçle hareket ederek mücadeleyi bugünlere taşımıştır. Ateşkes adımı birde bu yönüyle değerlendirilmelidir. Politik adımlarımızın bizim önümüzü açan, TC'yi ise sıkıştıran nitelikte olması durumunu yadırgamak sağlıklı-

lı bir kafanın ürünü olamaz.

Bazı küçük gruplar ve iktidar ufkı olmayan Türk solundan kimi çevreler bu adım için her türlü spekülasyon ve senaryoyu ortaya atmışlardır. Kırk yıl düşünülse üretilmeyecek senaryoları bir çırpıda ortaya atmayı önemli politik değerlendirmeler olarak sunmayı marifet saymaları çok dikkat çekicidir. Bu kesimlerin ortak özelliği azlığı yokluğu beli olmayan çok küçük gruplar olmaları, politika üretme kaygıları olmamaları, iktidar ufkundan yoksun bulunmalarıdır. Kafalarında değişmez tanrı şemaları ve kalıpları vardır. Yaşayan ve canlı bir pratiğin bilinci ve bilgisinden yoksundurlar. Sansız ve yaşamayan durumdaki şema ve kalıpların birleştirdiği kişilik şekillenmesi ve ruh halinin tepkilerini dışa vurmaktadır. Bunlar devleti biraz uğraştıran ya da devlete sözde muhalif olan kesimlerdir. Yalnızca kendilerini bir "mücadele" misyonu ile sınırlamış-

"...PKK'nin PSK ile yaptığı protokol PKK'nin ilk çıkışından beri savunduğu ulusal kurtuluş politikasından vazgeçmenin değil, ulusal kurtuluş mücadelesinin yarattığı değer ve etkileri somut sonuçlara ulaştırmanın adımıdır. Gelecekteki hedefi tespit etme değil, bugünkü sonuçları toplarlamanın, ulusal kurtuluş mücadelesine sıçrama yaptırmanın adımıdır..."

lardır. Sonuca ulaşma, iktidarı hedefleme, ufuklarında yoktur. Böyle olunca politikanın gerekliliği gerçeğinden uzaktırlar. PKK en büyük mücadeleyi örgütüdür. PKK, en büyük muhalefet örgütüdür. PKK, devleti en fazla uğraştıran politik partidir. Ancak PKK'yi yalnızca bu rollerle sınırlamak, PKK'yi anlamamak, olduğu gibi mücadelede yaratılan emeğe ve şehitlere de saygısız ve sorumsuz yaklaşmak olur. PKK yalnız devleti uğraştıran, yalnız mücadele eden parti değil, aynı zamanda sonuç almak isteyen partidir. PKK iktidara yakın olmanın sorumluluğunu duyan, politik olgunluğu, mücadeleyi sonucu götürecektir düzeyde yükseltmiş bir partidir. PKK yüksek savaşçılığının yanında bu ö-

zellikleri taşıyan politik bir güçtür. PKK, 20 yıllık mücadelenin hemde çok tempolu ve yoğun mücadelenin yarattığı birikimin canlı bilincidir. Hızlı devrim içinde olan mücadelenin yaşayan bilincidir. Mücadele gücü ve pratiğinden yoksun şema ve kalıpların yaşamayan, yaşama ilgili olmayan bilinçle ilgisi yoktur. Tabii yaşamın ve mücadelenin canlı pratiğinin bilinci ve bilgisinden yoksun olanların PKK'nin ateşkes adımını anlamamaları bir dereceye kadar doğaldır. Doğal olmayan bu mücadeleye tek bir nefer katmamış olanların, bu mücadelenin aleyhinde konuşmak için, her fırsatı kollayanların bugün ateşkes adımı karşısında ulusal kurtuluş mücadelesinin militan savunucu rolüne girmeleri anlaşılır gibi değildir. Kürt ulus gerçeğini, ulusal kurtuluş gerçeğini, sömürgeci TC'ye karşı mutlaka ulusal kurtuluşçu silahlı zor örgütleyerek savaşabileceğini PKK mücadelesiyle zorla ve

matik yaklaşımlarının diğer bir nedenidir.

PKK'nin geliştirdiği ulusal kurtuluş mücadelesinde her mevzi büyük emekler, kan ve can verilerek kazanılmıştır. Artık öyle gelişmeler yaşanmış, mevziler kazanılmıştır ki, bunu Kürdistan toplumu içinde sökülüp atmak olanaklı değildir. Bu gelişme ve mevziler her an büyük sıçramalar yaptıracak potansiyeli bağrında taşımaktadır. Yeni gelişmelerin, açılımların sıçrama tahtası özelliğini taşımaktadırlar. Arkasında böyle zemin ve temel olmayan ateşkes adımı ve politik çözüm çağrılarının önemli siyasal sonuçlara yolaçması düşünülemez. Ancak bir yıllık özlemler, özellikle 20 yıllık kazanım ve birikimlere sahip bir halkın politik adımlarını kimi basit sonuçlarla sınırlamak, kimi sözcüklere ve statülere yerleştirmek bilimsel kafa-fadan, tarihsel gelişim mantığından hiçbir şey anlamamak anlamına gelir. Türk solunun ve kimi grupların yaşadığı durum budur. Tutumlarının arkasındaki politik körlük budur. Bu kadar izah bile bu tür söylemlerin ne kadar basit olduğunu açıklamaya yeter.

Siyasal ve sosyal devrim derken; bunun köklerini araştırırken tarihlerini arkeolog tizliğiyle inceleyenler Kürdistan'da siyasal ve sosyal devrimin temeli olan büyük bir değerler birikimini çok açık biçimde görebilirler. Tüm halkı ayağa kalkmış, işçisi köylüsü ayağa kalkmış, kadınları önemli düzeyde devrime katılmış bir ulusal kurtuluş sürecinin politik sonuçlara varmak için hangi potansiyellere sahip olduğunu herkes görebilir. PKK, ateşkes adımını atarken tüm bu sosyal ve siyasal gerçekleri dikkate almıştır. Bu siyasal ve sosyal gerçekleri PKK'nin siyasal adımının büyük kazanım ve mevzilere yol açacağını güvencesi ve kanıtıdır. Tarih bunun böyle olduğunu herkese gösterecektir. Nitekim halkımız buna inandığı için PKK'nin attığı adımı desteklemiş, TC ise, bu gerçekleri bildiği için bu adımı yarattığı korkunun telaşı içine girmiştir.

PKK, döneme uygun ola-

rak ateşkes adımı atarak siyasal sonuçlara ulaşmak, ulusal kurtuluş mevzilerine yeni kazanımlar katmayı amaçlarken, diğer Kürt örgütlerle ilişki kurarak bu adımı daha da güçlendirmeye çalışmıştır.

Ateşkes adımı dünya ve Türkiye'ye Kürt sorununun çözümünde dayatıcı rol oynarken, sorunun çözümünü daha dayatıcı hale getiren bu örgütler arası ilişkileri geliştirmesi, PKK'nin politika üretme konusundaki yeteğinin diğer bir kanıtı olmuştur.

PKK'nin şu veya bu örgütlerle ilişki kurması şu veya bu örgütün geçmişteki politikalarını onaylaması anlamına gelmez, gelmemelidir. PKK, A veya B örgütünün geçmişteki politikalarıyla Kürdistan'da hiçbir adım atılmayacağını bugün-

de söyleyecek durumdadır. PKK, silahlı savaşla doğru örgüt anlayışıyla tespit ettiği doğru ulusal kurtuluş siyasetiyle bu noktaya geldiğine bugünde inanmaktadır. Bu konular konusunda konuşmak bile, PKK için yersiz bir tutumdur. Sorun şu veya bu örgütün geçmiş politikalarını veya bugünkü politikalarını onaylayıp onaylamama sorunu değildir. Sorun ulusal kurtuluş mücadelesini yeni mevzilere, kazanımlara ulaştırmak için bugün bu örgütlerle ilişki kurmanın yararlı olup olmadığıdır. Bugünkü durumda reformistler dahil, Kürt örgütleriyle ilişki geliştirmek ulusal mücadeleyi daraltmaz, mücadeleyi geliştirme de sorun yaratmaz. Aksine yeni imkanlar ve gelişmelere yol açmada rol sahibi, katkı sahibi olabilirler. PKK'nin bu örgütlerle kurduğu ilişkilerin yarattığı hava ortaya konulan politikanın önemli karşıladığını göstermiştir.

Güneyli örgütlerle ilişki Güney-Kuzey ilişkisini geliştirerek tüm Kürdistan'ı birleştirmenin yolunu açmıştır. Parçalı değil bütünlüklü bir Kürdistan görüntüsü geliştirmiştir. Bu görüntü giderek gelişip birleşme gerçeğinin sonuçlarını ortaya çıkaracaktır. Kuzey örgütleriyle ilişki ise, Kuzey parçasında bütünlüklü bir ulusal kurtuluş tutumunu ortaya çıkarmıştır. Kuzey'i bütünleştirmek, Kuzey'le Güney'i bütünleştirmek bunu da ortak payda PKK siyaseti etrafında gerçekleştirmek, tüm parçalarda ortak bir ulusal politikayı gerçekleştirmenin sürecidir de. Hatta bugünden ortak ve bütünü kapsayan bir ulusal politika ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle PKK'nin ulusal birliği her yönüyle gerçekleştiren güç olarak da tarihe geçmesi söz konusudur. Bir ulusal politika ve bu ulusal politikanın parçalara kendi özgünlüğüyle yansması söz konusudur. Parça düzeyinde gerçekleşen politikalar olarak gözükse de ortak bir ulusal politikanın yansımasıdır.

Güney'deki Kürtlerle ilişki Kuzey'deki Kürtlerle ilişki Kürdistan sorununu dünyanın ve TC'nin önüne bir bütün olarak koymuştur. Sorunun acil ve yakıcılığı bu politikayla daha etkili hale getirilmiştir. Artık hiçbir güç ulusal kurtu-

Devamı 23. sayfada

PKK ilan ettiği ateşkese uyarken, TC saldırılarına devam etti

TC ATEŞKESE UYMALI!

Düsseldorf (KURD-HA): 17 Mart tarihinde PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'ın ilan ettiği ateşkes sonrası ajans yorumcularımız son gelişmeleri ve ateşkes sonrası meydana gelen çatışmaları değerlendirdiler. Yorumcularımız, PKK'nin ilan ettiği ateşkesin bir iyi niyet ifadesi olduğunu, ancak TC'nin bu iyi niyete istenilen karşılığı vermediğini vurgularlarken, ateşkesin uzatılmasının bundan böyle şartlı olabileceği kanısında olduklarını belirtiyorlar.

İnsanlığın varoluşundan bu yana ortaya çıkan savaşlardan hiçbiri başladığı günkü gibi aynı hızla devam edip sona ermemiştir.

Deyim yerindeyse savaş ustalık gerektirmektedir. Uygun anda hücumla geçmeyen, gerektiğinde geri çekilmesini bilmeyen, kendi güçlerini iyi mevzilendirmeyen, ya da en hareketli biçime sokamayan, düşmanın güçlerinin durumunu iyi bilmeyen ve planlarını üstünkörü yapan bir taraf, gücü ne olursa olsun daha baştan savaşı yitirmiş demektir.

Savaşın her güç en kısa zamanda zafere ulaşmayı ister. Ama zafere giden yol dümdüz değildir. Savaşın ne kadar süreceğini de hiç kimse önceden bilemez.

Günümüzde savaşlar ortaçağda olduğu gibi iki düzenli ordunun karşı karşıya gelip güç denemesine girişmesi biçiminde olmuyor. Gelişmiş silahlar, üstün lojistik destek, savaşın amacı belirliyor bir yerde zaferi.

İkinci Dünya Savaşından bu yana toplu bir dünya savaşı yaşanmamış olmasına karşın, dünya her yıl bölgesel savaşlara tanık oldu. Bu savaşların birçoğu İÇ SAVAŞ şeklinde kendisini gösterdi. Siyasal iktidarı ele geçirme, kendi ideolojik düzenini oluşturma bu savaşlarda önde gelen etkenler.

Elbette emperyalistlerin düzenlediği savaşlar da vardı. Örneğin Irak-İran savaşı, İsrail'in Filistin'i bir bütün olarak yok etme çabası, Irak'ın Kuveyt'i işgali ve sonrasında ABD'nin Irak'ı bombardıman etmesi, Bosna-Hersek çatışması ve benzerleri bunların somut örnekleridir.

1992 yılında dünyanın değişik bölgelerinde 52 savaş çıktı. Almanya'nın Hamburg Üniversitesi Siyasal Bilimler Enstitüsü'nün araştırmasına göre "50'li yıllarda her yıl ortalama 12 yerde savaş çıkarken bu, sayı 60'lı yıllarda 22, 70'li yıllarda 32, 80'li

yıllarda 40'a ulaştı."

1992 yılında dünyanın belli başlı ülkelerinde toplam asker sayısı ise şöyleydi:

Rusya (Beyaz Rusya dahil)	1.661.000
Türkiye	812.000
Almanya	411.800
Fransa	330.400
İtalya	306.000
Polonya	281.400
İngiltere	222.500
Romanya	187.000
İspanya	173.200
Çekoslovakya	145.000
Yunanistan	139.000
Bulgaristan	97.000
Macaristan	80.000
Hollanda	76.000
Belçika	71.000
Portekiz	45.000
Norveç	25.400
Danimarka	24.300
Lüksemburg	80.000

1992 yılında savaşı yaşayan ülkelere biri de Türkiye'dir. 1984 yılında Kürdistan İşçi Partisi'ne bağlı gerillalar Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi için gerilla savaşını başlattıkları resmen açıklıyor ve ilk büyük eylemlerini yapıyorlardı.

Yıllar öncesinden başlatılan ve illegal şekilde sürdürülen parti çalışmaları artık gerilla savaşı aşamasına ulaşmıştı. Başlangıçta halkın sadece küçük bir kesiminin desteğini alarak ortaya çıkan gerillalar, süreç içinde büyük bir lojistik desteğe, kitle desteğine ulaşmışlardı.

İlk dönemlerde Türkiye Cumhuriyeti Kürtlerin bu yeni başkaldırısını da 1925-30'lu yıllardaki başkaldırıları gibi bir hamlede ezebileceklerini düşünüyor ve her gün devlet yetkililerinin verdikleri demeçlerde dile geliyordu.

Devlet yetkililerine göre "Başkaldırıları bir avuç terörist"ti ve "Güçlü devlet onları bir kaşık suda boğacak"tı.

Yukarıda verilen rakamların da gösterdiği gibi Türkiye'nin askeri gücü eski Sovyetler Birliği, yeni Rusya'nın askeri gücünden sonra geliyordu. Türkiye Cumhuriyeti NATO destekli bu askeri gücüne güvenerek gelişen ulusal mücadeleyi ezebileceğini düşünüyordu.

Ama aradan geçen 9 yıl için hiç de bu kadar "ucuz" olmadığını göstermekle kalmayıp, PKK de hiç kimse-

nin beklemediği bir güce ulaştı.

1992 yılı sona ererken Türkiye Cumhuriyeti tam anlamıyla bir ekonomik ve siyasal krizin içindeydi. Türkiye'de enflasyon resmi rakamlara göre kimi zaman %80, kimi zaman %60, bazı anlarda da %70 olarak açıklanıyordu. Gerçekte bu rakamlar yine Devlet İstatistik Enstitüsü'nün verdiği rakamlarla yalanlanıyordu. DİE'de elinden geldiği kadar enflasyonu düşük gösteriyor ama işveren çevreleri daha büyük rakamları ileri sürerek onları zor duruma sokuyordu.

İşveren çevrelerinin yaptıkları açıklamalarda enflasyon bazen %120, bazen de %110 olabiliyordu.

TC, 812.000 askeri beslerken ülkede bir kişi için yeni bir iş olanağı yaratmak için ortalama 493 milyon lira ayırmak zorunda kalıyordu. Bu parayı ayıracak güçten yoksun olduğu için de işsizlik hızla bir şekilde yükseliyordu.

DYP ve SHP'nin oluşturduğu koalisyon hükümeti işçilerin, öğrencilerin ve halkın tüm kesiminin beklentilerine yanıt vermekten çok uzak olduğunu kısa süre içindeki uygulamalarıyla gösterdi.

Hükümet içinde uyumsuzluk olduğu gibi hükümetle Cumhurbaşkanı arasındaki uyumsuzluk da ayyuka çıkmış, gizlenecek bir yanı kalmamıştı.

İşte bu politik ortam içinde PKK'nin yönettiği gerilla savaşı, TC yetkililerine bir şeyi kabul ettiriyordu.

Dünya kadar yaşadıkları bile kabul edilmeyen Kürtler birdenbire "Realite" (Gerçek) oluyordular. Kürtler vardı evet, ama onlar Türk vatandaşlarıydı. Kürtçe konuşmak yasalara göre yasaktı, ama Kürtler Kürtçe konuşabiliyorlardı. Hatta kaset, dergi bile çıkarabiliyorlardı...

Demirel realiteyi "Artık yıllarca yaptığımız gibi Ortaasya'dan birlikte geldik sözleriyle bu işi geçiştiremeyiz" diyerek belirliyordu. Ve böylece yıllardır ne yaptıklarını da açıklamış oluyordu.

Herkes Kürtleri kabul ediyordu ama bir şartla: Hiç bir şey istemeyecekler, bugüne kadar nasıl yaşadılarsa öyle yaşamaya devam edecekler, o kadar.

Oysa gelişen gerilla mücadelesi yüzyıllardır teslimiyet içinde yaşayan ve artık soykırımla yüzyüze kalmış olan Kürt ulusuna ulusal bağımsızlığın kazanılabileceği düşüncesini vermiş, bu düşüncüyü vermekle kalmayıp, sessiz toplumu mücade-

ye çekmeyi başarmıştı.

Kürt ulusunun önemli bir kesimi PKK'nin önderliğini kabul ettiğini eylemleriyle göstermeye başlayınca TC yetkilileri federasyonun bile tartışılabileceğini söylemek zorunda kalmışlardı.

1992 Türkiye'si, Türkiye'de işletmeleri bulunan 37 Amerikan şirketinin yöneticileri tarafından "Verimli bir alan olarak" değerlendiriliyordu. Böyle değerlendirmelere neden olan etkenleri de şöyle sıralıyorlardı:

- *Pazar potansiyeli iyi,
- *Çalışma saatleri uzun,
- *İşçiler çalışkan,
- *Ücretler yüksek değil,
- *Kâr transferi sorunsuz...

Yine 1992 Türkiye'sinde belli başlı holdingler milyarlarına milyarlar katarlarken başlarını ağrıtan Kürt sorununun bir an önce çözülmesi (Siz Kürtlerin yok edilmesini anlayan) için yönetimi sıkıştırıyorlardı.

Türkiye'deki belli başlı tekellerin 1991 ve 1992 cirolarını karşılaştırdığımızda onların neden dikensiz bir gül bahçesi istediklerini daha iyi görülebiliriz.

TEKELLER:

	1991 (Trilyon)	1992 (Trilyon)
Koç grubu	40.3	70
Sabancı grubu	20.8	40
Doğuş grubu	8.9	18
Şişe-Cam	8.5	13.3
Tekfen	5.2	13
Eczacıbaşı	4	10.5
Yaşar grubu	4.7	8
Anadolu Endüstri	2.5	5

Ve TC yönetimi işverenler için dikensiz gül bahçesine çevirmeye çalıştığı Türkiye'yi Kürt sonunun kurtarmak için Kürdistan'da ortaya çıkardığı, kendi halkına ihanet etmeyi görev edinenlerden oluşturduğu koruculuk sistemi içinde yer alan her korucuya 2 milyon 116 bin lira vermeye başladı.

Kürt sonunu bir an önce Kürtler susturularak çözümlenmeliydi. Çünkü Kürdistan'da önemli yatırımlar yapmayı düşünen ve milyonlarca dolar TC'nin kasalarına akıtan Avrupalı tekellerin emri buydu.

Buna küçük bir örnek olarak Fırat nehri üzerinde yapılması planlanan Birecik barajını gösterebiliriz. GAP projesi içinde yer alan bu baraj için "Birecik Hes Group" isimli birliği

meydana getiren Philip Holzman, Sulzer Escher Wyss tekeli Almanya'dan, ACEC Energie Belçika'dan, Strabag Österreich-Verbund Plan Austurya'dan, Cegelec Neypric Fransa'dan sermayelerini akıtmaya karar vermişlerdi. Türkiye'den ise bu oluşuma Gama Endüstri-TGT-TEK katılıyordu.

İlk etapta bu ülkeler tarafından verilmesi planlanan kredi 1 milyar 679 milyon mark olarak belirlendi.

Türkiye'nin "Yap, işlet, devret" sistemi içinde yapılacak bu barajdan üretilen elektriği 15 yıl süreyle satın almaya söz verdiğini de ekleyince bunun hiç de az yağlı bir proje olmadığı ortaya çıkacaktır.

Ama Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu, asıl ismi ise Kürdistan olan bu alanda öncelikle gerilla mücadelesinin yok edilmesi gerekiyordu. Bunun için de yıllardır TC bütün gücüyle gerillaya yükleniyordu.

Şimdi de yıllardır süren savaşın kısa bir bilançosunu görelim.

Olağanüstü hal bölgesi olarak adlandırılan Kürdistan'da görev yapan Olağanüstü Hal Bölge Valisi Ünal Erkan "Polis bölgede iğneyle kuyu kazıyor" derken bir anlamda da savaşın özeti veriyordu. Elbette kendi açısından. Bu başarısızlığın da ifadesi olmakta. Valiye göre "Vatandaşlar korkutuldukları için devlete yardımcı olamıyorlardı."

Silvan'da her üç kişiye bir polis düşerken vatandaşın neden bu kadar çok "korktuğunu" sormak elbette gerekiyordu.

Şimdi de devletin vatandaş korudan kurtarmak için neler yaptığını rakamlarda görelim.

*1984 yılından beri sürekli yükselen enflasyonun %37'si Kürdistan'da sürdürülen savaştan kaynaklanmaktaydı.

*1985 yılından beri koruculara ödenen para 3 trilyonu aşmıştı.

*Kürdistan'da sürdürülen savaşın yaklaşık 9 yıllık gideri 50 trilyonun üstündedir.

*Gerilla baskınları sonucunda tahrip edilen karakol, askeri binalar, askeri araçlar, uçak ve helikopterlerin toplam tutarı 30 trilyon dolaylarındadır.

*Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin 31 Aralık 1992 tarihinde yaptığı basın açıklamasında savaşın durumu şöyle açıklanmakta:

"Bu yıl 1500 kadar olay meydana geldi. Bir önceki yıla oranla olay sa-

yısında 200 kadar artış var. Yurt için de 1650 dağ kadrosu elemanı ölü, yaralı, sağ veya kendiliğinden teslim olmak suretiyle ele geçirilmiştir. Bunlardan 200 kadarı kendiliğinden teslim oldu. Örgüt uzantısı durumunda olan yardım, yataklık yapan, il, ilçe, köy komitelerinde yer alan 8 bin 136 kişi yakalanmıştır. Bunlardan 3 bin 290'ı tutuklanmış, geri kalanı tutuksuz yargılanmaktadır. Operasyonlar sırasında 3 bin 317 uzun namlulu, 1478 kısa namlulu silah ele geçirilmiştir. 117 roketatar, 883 roket mermisi, 2 bin 339 elbombası, 8 bin 852 uçaksavar mermisi, Kuzey Irak'taki birliklerle birlikte ele geçirilen silah sayısı on bini buluyor."

Ünal Erkan meydana gelen olaylarda "467 asker ve polis ile 133 köy korucusu" öldüğünü belirtirken yine bölgede 1992 yılında 127'si faili meçhul 375 cinayet işlendiğini söyledi.

Şimdi de bizim yaptığımız araştırmalar sonucu ortaya çıkan sonuca bakalım.

1992 yılı başından sonuna kadar:

*1491 olay meydana geldi.

*875 baskın eylemi, 208 yol kesme eylemi yapıldı.

*Çatışmalarda 5594 asker, subay, köy korucusu, devlet ajanı öldürüldü.

*Öldürülenlerden; 118'i astsubay, üstegmen, başçavuş, 44'ü binbaşı, yüzbaşı, teğmen, albay ve yarbay, 773'ü köy korucusu.

*Düşürülen helikopter sayısı 22.

*Düşürülen uçak sayısı 6.

*Gerillaların kayıpları: 946.

*150 gerilla yaralı olarak tutsak düştü.

*Bir yıl içinde cenaze töreni, boykot, kepenk kapatma, kontak kapatma, kutlama, açlık grevi gibi eylemlerin sayısı 857.

*Bir yıllık süre içinde çatışma ve karakol baskınlarında 4714 silah gerillalar tarafından ele geçirilmiştir.

*28 TC askeri tutsak edildi.

Bir yıllık bilançodan sonra bir de rakamlarla dokuz yıllık bilanço:

*12.500 asker ve polis öldürüldü. 2200 korucu ve devletle işbirliği yapan kişi cezalandırıldı.

*2700 gerilla ve 3000 Kürt yurtseveri şehit düştü.

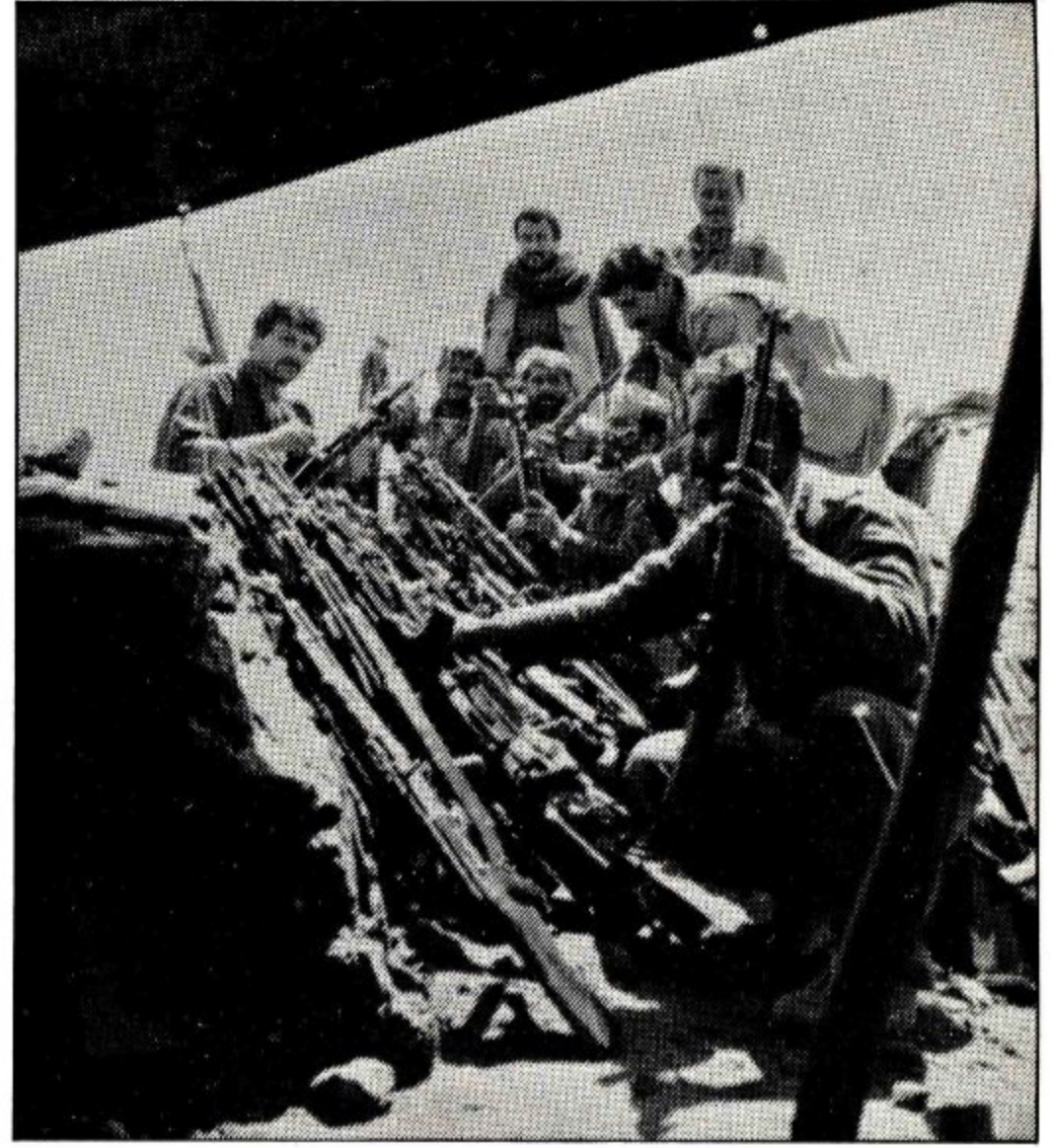
Bu savaşta Kürdistan'ın tam bir

savaş alanı olduğunu, köylülerin yitirdiği ürün kaldırmadıklarını, yaylaya çıkamadıklarını, sürü besleyemediklerini, sürekli olarak köylerinden göçe zorlandıklarını, köylerin sürekli bombalandığını, hayvan otlatan çocukların kurşunlandığını da hesaba katınca ortaya çıkan durum daha iyi anlaşılabilir.

TC'nin aynı yıllarda Türkiye toprakları içinde de "terörle mücadele" adı altında birçok devrimciyi katlettiğini, çalışan yığınlar üstünde tam anlamıyla bir devlet terörü estirdiğini burada vurgulamak gerekir.

Basında sık sık "Yargısız infazlar" olarak yer alan haberlerde TC'nin kimler için var olduğunu, ne yapmak istediğini, bunları yaparken kimlere sırtını dayadığını çok iyi görebilmekteyiz.

17 Mart tarihinde PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'ın ateşkes ilanını etmesi sonrası, TC'nin ateşkes ilanı ihlal ederek yoğun operasyonlar başlattı. Bu operasyonlarda gerilla güçleri yalnızca kendilerini savundular. Buna rağmen çatışmalar sonucu ortaya çıkan tablo insanın içini karartmaya yeter.

yonda bir gerilla şehit düştü.

27-28.03.'93

Kulp/Şerefska: Çatışma sonucu 1 gerilla yaşamını yitirirken, 6 asker öldü. TC güçleri Şerefska köyünde 12 evi içindeki hayvanlarla birlikte yaktı. Araçta köyünde de 7 ev yakıldı.

Hani: Diyarbakır 2. Taktik Hava Üssü'nden havalanan F-5 savaş uçakları, Kulp, Lice, Silvan, Hani ve Genç ilçelerinin kırsal alanlarına bomba yağdırdı.

30.03.'93

Kemah: Erzincan'ın Kemah ilçesi Karacalar köyü kırsal alanında TC güçlerinin saldırısında 4 gerilla şehit düştü.

Silopi: Silopi yakınlarında da 1 gerilla şehit düştü.

31.03.'93

Kızıltepe: Mardin Kızıltepe'ye bağlı Dikmen Köyü'nde Mehmet Karadeniz'in evi yakıldı.

Dicle/Prisman (Kurşunlu): Köydeki tüm evler kazmalarla yıkıldı.

01.04.'93

Diyarbakır ili Bismil ilçesi Kazancı köyüne operasyon düzenleyen TC güçleri, evlerdeki tüm eşyaları tahrip etti ve Ahmet Bayrak'a ait evi yaktılar.

Kulp: Diyarbakır ili Kulp ilçesine bağlı Üçkuyu, Yakut ve Yavuz köylerinde evler tüm eşyalarıyla yakıldı.

02.04.'93

Eruh: Siirt'in Eruh ilçesine bağlı Ekinyolu ve Narlıdere köylerine baskın düzenleyen TC güçleri çok sayıda kişiyi gözaltına aldı ve köyün boşaltılması için de iki gün süre tanıdı.

04.04.'93

Dersim/Kutuderesi: Çatışmalar sonucu 1 gerilla şehit

olurken, ölen asker sayısı toplam 40'a yükseldi. Bir helikopter, gerillaların açtığı ateş sonucu isabet olarak düştü.

05.04.'93

Araban: Antep'in Araban ilçesine bağlı Köklüce köyü kırsal alanında TC güçleri ile gerillalar arasında çıkan çatışmada 2 gerilla şehit oldu.

05-06.05.'93

Dicle/Sarufi (Başköy)-Kelkum: Bir ev yakıldı, diğer evler oturmamacak oranda tahrip edildi.

Çınar: Tıver köyünde iki kişi Hizbullah yanlılarınca öldürüldü.

Hazro/Şexşap: Tarlalar izinsiz sürülemiyor.

06.04.'93

Garzan: Çatışmalarda şehit düşen gerilla sayısı 8, ölen asker sayısı 17.

Mazıdağı: Çatışma sonucu 3 gerilla şehit oldu.

Pazarcık/Tilkiler: Çatışma sonucu 11 gerilla şehit düştü.

Nusaybin: Mardin'in Nusaybin ilçesi İlçe Jandarma Bölük Komutanı'na ait askeri araç, saat 9.30 dolaylarında Görentepe Mevkii'nde yola döşenmiş bir mayına çarptı. Patlamada Jandarma Bölük Komutanı Yüzbaşı Hasan Gök ile jandarma er Mehmet Gidik öldü.

10.04.'93

Kızıltepe: HEP Kızıltepe İlçe Başkanı Şeyhdavut Yalçinkaya ile Abdülhalim Yalçinkaya karşı eylemlerinin saldırısı sonucu katledildi.

Tendürek dağları uçaklarca bombalandı.

Sonuç:

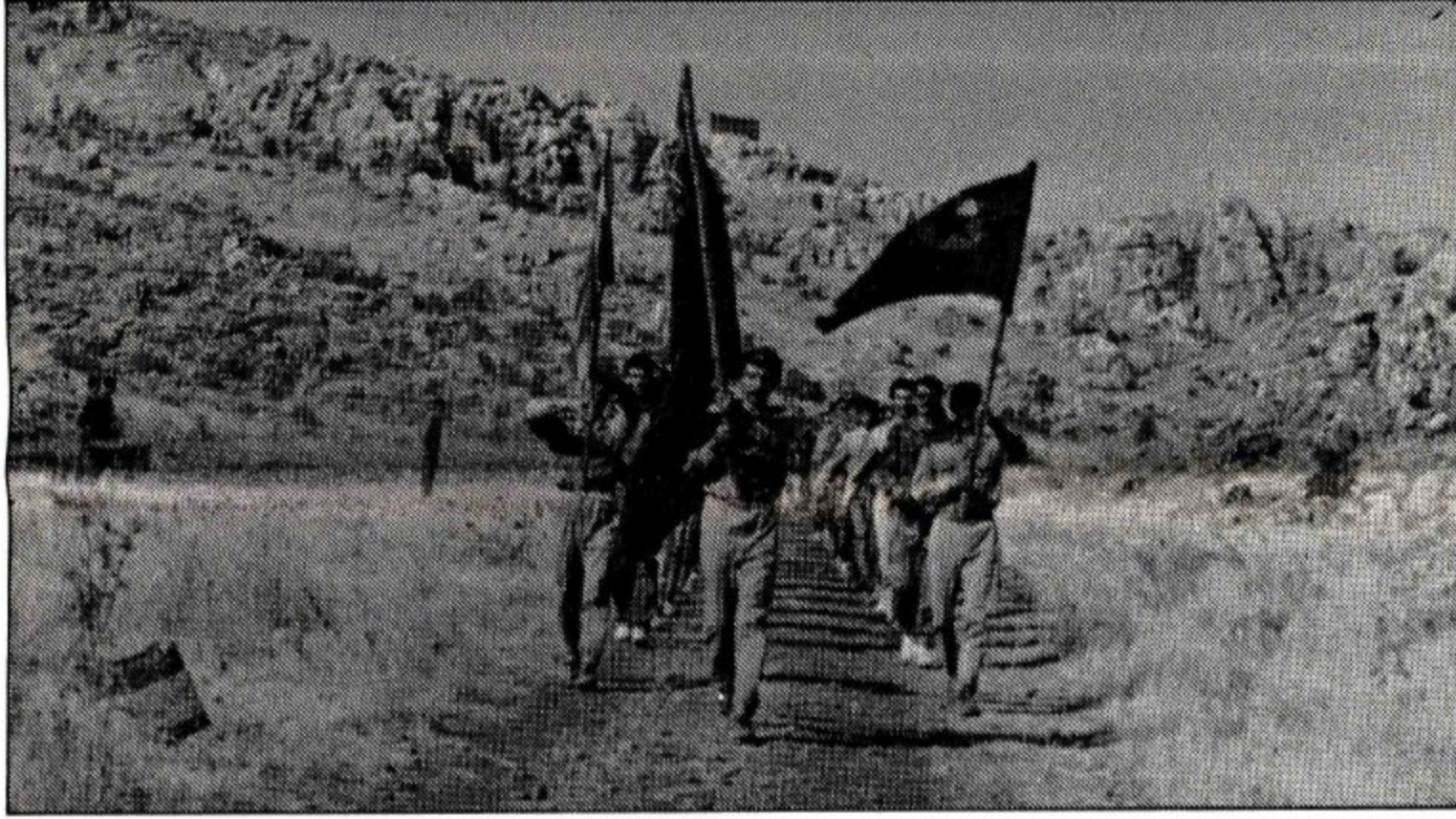
Gerilla kaybı: 30

Sivil insan kaybı: 11

TC kaybı: 74

Bombalanan köy/mahalle: 8
Gözaltına alınan insan sayısı: 2000'den fazla.

İşte ateşkes sonrası bilanço

17.03.'93

Urfa: Çatışma sonucu iki gerilla şehit düştü, bir gerilla sağ ele geçti. 1 polis öldü.

Siverek/Kırmızıdağ köyü: Çıkan çatışmada İki gerilla şehit düştü.

Diyarbakır/Bingöl: 256 kişi tutuklandı.

Cizre: 200 kişi tutuklandı.

18.03.'93

Mazıdağı/Şermikan: Kontra baskını sonucu 3 Kürt vatandaşı yaşamını yitirdi.

Mardin: Kırsal kesimdeki çatışma sonucu 2 gerilla şehit düştü, 3 asker de öldü.

17.03.'93

Cizre/Çağlayan: Karadağ ve çevresi gün boyunca bombalandı.

Mardin: Cezaevinden 31 tutuklu sürgün edildi.

19.03.'93

Cizre: Cudi Mahallesi'ne TC güçleri tarafından ateş açıldı, 3 ev tamamen yandı.

Ergani: 30 kişi tutuklandı.

20.03.'93

Çınar/Kazıktepe: Çıkan çatışmada 4 gerilla şehit düşerken, 7 asker de öldü.

Hakkari: Çok sayıda tutuklama gerçekleşti.

Muş: Muş ili Malazgirt ilçesi Hasuna köyünde sağ olarak yakalanan Mehmet kod adlı gerilla devlet güçlerince kurşuna dizildi.

21.03.'93

Adana: Newroz kutlamaları sırasında TC güçleri ateş açtı; 2 ölü, 500 yaralı ve yüzlerce tutuklu.

Batman: Hizbullah yanlısı bir kişi polis tarafından öldürüldü.

Cizre: Panzerler iki evi tahrip etti.

Dersim: Dersim'de Newroz'u kutlamak isteyen halka polis coplarıyla saldırdı, saldırıda 5 kişi yaralandı.

Pazarcık: Maraş'ın Pazarcık ilçesine bağlı Tilkiler mıntıkasında özel timler tarafından vurulan yurtsever Haydar Yaşkıran şehit oldu.

Mardin'in Derik ilçesinde 2, Muş'da 1, Bitlis'te de 1 gerilla şehit oldu.

Şırnak: Gabar dağına yönelik

hava bombardımanı tüm hızıyla sürdü.

22.03.'93

Mardin: Mardin'in Kızıltepe ilçesinde yurtsever Ramazan Erte kontrgerilla elemanları tarafından katledildi.

24.03.'93

Tatvan: Bitlis'in Tatvan ilçesine bağlı Aşağı Olek köyünde akrabalarını ziyarete giden Behçet Ekinci (25) yüzleri maskeli kişilerce öldürüldü.

25.03.'93

Lice: Diyarbakır'ın Lice ilçesi Dolunay köyüne baskın düzenleyen TC güçleri Menaf Kaya adlı köylüyü kurşuna dizdiler.

26.03.'93

Kulp: Bandıka Hèvre/Şerefska mıntıkası ve Giresor köyleri arası dağlık alanları tank, top ve uçaklarca bombalandı.

Batman: İki yurtsever kontralarca katledildi.

Lice: Diyarbakır ili Lice ilçesi kırsal alanında yapılan operas-

ÜVEYŞ ANAYI HEP ANACAĞIZ

■ ■ Partimizin Genel Sekreteri, Cephemizin Başkanı ve Ordumuzun Başkomutanı, Kürt halkının Ulusal Önderi Abdullah ÖCALAN yoldaşın annesi Üveyş ÖCALAN, 11.04.1993 günü saat 17.00'de göç ettirildiği Adana'da vefat etmiştir.

Hiç kuşkusuz halkımıza ve insanlığa böyle büyük bir insanı armağan ettiği için Üveyş ana şimdiden tarihe geçmiştir.

Tüm Kürtlerin anası olarak da soylu özgürlük mücadelemizde yaşatacağımız Üveyş Ananın anısına hep bağlı kalacağız.

PKK-Merkez Komitesi

Üveyş anayı minnetle anacağız

Partimiz PKK'nin Genel Sekreteri, Cephemiz ERNK'nin Başkanı, Ordumuz ARGK'nin Başkomutanı, Kürdistan halkının ulusal önderi ABDULLAH ÖCALAN yoldaşın annesi Üveyş ÖCALAN'nın anısına Kürdistan'ın kurtuluşunu gerçekleştirecek karşılık vereceğiz!

ARGK Ana Karargah Komutanlıklar

VEFAT ve ANMA

Kürdistan halkının ölüm fermanını yırtan partimiz PKK'nin Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın annesi Üveyş ÖCALAN'ı saygıyla anıyoruz!

Serxwebûn

PARTİ ÖNDERLİĞİ'NE

ANMA ve BAŞSAĞLIĞI

■■■■ Bugün halkımızın ve dünya ilerici insanlığın yüce önderi tüm soylu fikirlerin üreticisi, çağın en sağlam, en devrimci ve eylemci, parti, cephe ve ordusunun kurucusu, şaşmaz enternasyonalist atılımlarıyla halkımızın özgür temelde birlik ve dayanışmalarda bulunmasının önacı, tüm yanlış ve davranışlardan kişinin kurtulmasını sağlayan, sağlam adımlarla yürümeyi öğreten büyük kişilik çözümleyicisi, perspektif ve talimatlarıyla, öngörü ve karizmatik yapısıyla, pratik ve çalışma temposuyla bizleri kalıcı zafere doğru sürükleyen sevgili başkanımızın anesi Üveyş anamızın yaşama veda ettiği haberini acı bir buruklukla duyduk. Halkımızın yokoluş eşiğinde olduğu, ilerici dünya insanlığının, kritik bir dönemden geçtiği, sömürgeci TC'nin Kürdistan'da zafer naralarına attığı, Kürt insanın üzerine ölü toprağının serpildiği 45 yıl önce Üveyş ana tarihine damgasını vuran, yüce önderimizi dünyaya getirmesiyle, tarihe damgasını vurdu. Anelerin anesi, hepimizin anesi oldu. Bu olay hepimizin gururlandığı insanlık düşmanlarının kahrolduğu bir olaydır. Tüm insanlık bu olayı anacak, tarih bu anı en anlamlı tarzda hep yazacak. Üveyş anamızın vefatından dolayı, sevgili başkanımızın, yoldaşlarımızın, halkımızın ve dünya insanlığının başı sağ olsun.

Cuma, Rıza, Mahsum, Zuhut, Veli, Ahmet, Müslüm, Mesut, Hamit, Hamza arkadaşlar

ÜVEYŞ ANA'YI KAYBETTİK

■ ■ Öncümüz PKK'nin Genel Sekreteri, Cephemiz ERNK'nin Başkanı, Abdullah ÖCALAN yoldaşın annesi Üveyş ÖCALAN vefat etmiştir.

Üveyş Ana'ya gerçek bağlılığın, Kürt kadının özgürlüğü için verilen soylu mücadeleye bağlılıktan geçtiğini biliyoruz. Ve bu mücadelenin Genel Sekreterimiz Abdullah ÖCALAN yoldaşın büyük çabaları ile anlam kazandığını bugüne ulaştığını biliyoruz.

Başkan APO'nun anası olması ve onu hem halkımıza ve hemde insanlığa armağan ettiği için Üveyş ana daha şimdiden tarihe geçmiştir. Hepimizin anası Üveyş Ana'nın kaybı nedeni ile tüm partililerin, gerillanın, cephe çalışanlarının ve halkımızın ve halklarımızın başı sağolsun diyor Üveyş anayı mücadelemizde yaşatacağımızı belirtiyoruz.

ERNK Avrupa Örgütü

ÜVEYŞANA'YI KAYBETTİK

Partimiz PKK'nin Genel Sekreteri Başkan APO'nun ve bütün gerillaların anası Üveyş ÖCALAN'ı büyük bir saygıyla anıyor ve O'nun da arzusu olan Kürdistan'ın kurtuluş mücadelesine daha kararlıca yükleneceğimizi bir kez daha belirterek halkımıza başsağlığı diliyoruz!

Güney Kürdistan Kamp Yönetimi

ÜVEYŞ ANA'YI KAYBETTİK

Parti Önderliği'ne

Parti Önderliği'mize annesinin vefatından dolayı başsağlığı diliyoruz. Üveyş anayı yiğit Kürt anasının sembolü olarak kabul ediyoruz. Parti Önderliği'mize bağlılık sözümüzü yineliyoruz. Devrimci saygı ve selamlarımızı sunuyoruz.

Mahsum Korkmaz Akademisi Şehit Beritan Eğitim Grubu

ANMA

PARTİ ÖNDERLİĞİ'NE

■■■ Kürdistan tarihinde ilk defa, PKK ile birlikte, özgürleşmenin yolu açılmış ve ilk defa bu halk özgür iradesiyle kendisini temsil edecek düzeye ulaşmıştır. Yüzyıllardır köle bir halk olmaktan kurtulamayan Kürt halkının kaderi, bugün PKK ve onun yaratıcısı ulusal önderimiz Abdullah ÖCALAN yoldaşın çıkışıyla değişmiş, özgürleşmenin temelleri bu önder kişiliğin çıkışıyla atılmıştır. Zaferin ve özgürlüğün temsilcisi olan Parti Önderliği'nin doğuşu Üveyş anamızın Kürdistan'a bıraktığı mirastır. Bize bu mirası bırakan Üveyş anamız vefat ederek aramızdan ayrılmıştır. Parti Önderliği'nin şahsında tüm kadrolara, savaşıtlara ve yiğit Kürdistan halkına başsağlığı diliyoruz.

Devrimci selam ve saygılarımızla
Mahsum Korkmaz Akademisi Eğitim Grubu

ÜVEYŞ ANA VEFAT ETTİ

Üveyş ana 70. yaşında, yıllardan beri yakalandığı şeker hastalığından Adana'nın Yakapınar köyünde vefat etti.

Üveyş Öcalan'ın vefat etmesi halkımız arasında derin bir üzüntü ile karşılandı. Ancak Kürdistan halkı ölümlere alışmıştır. Kürt halkının yeniden doğuş mücadelesi başlamadan önce ölümlerimiz kendi yakınları, akrabaları tarafından, kendi köylerinde toprağa veriliyorlardı. Halkı için savaşabilecek, yükselebilecek binlerce, yüzbinlerce insanımız isimlerini tarihe yazmadan, aramızdan ayrılmışlardır.

Binlerce yoksul Kürdistanlı'nın ölmesi geçmişte genelde dikkatleri çekmemiştir. Ölüm eskiden normal bir olaydı. Ölenler sessizce ölürlendi. Geride kalanlar ise onları sessizce, göz yaşları dökerek gömerlerdi. Ağlayanlar; ana, baba, kardeş ve aile yakınlarıydılar. Ancak ölenlerin isimleri dilden dile dolaşmazdı. Ölenler tarihe geçmezlerdi ve sağ kalanlar onları yeni nesillere anlatıp yaşatmazlardı. Ölenlerin kimlikleri isimleri olurdu, ancak ölenler Kürdistanlı kimliğiyle ölmezlerdi.

Kendisine milyonlarca defa yabancılaşan Kürdistan halkı, bazen Türk büyükleri için gözyaşı dökmek mecburiyetinde bırakılmıştır. Kürdistan halkının katledilmesinin mimarlarından İsmet İnönü'nün, Diyarbakır'da halka yönelik yaptığı bir konuşmada: "Kendisine Kürt diyenlerin yüzüne tükürünüz" demiştir, ama yinede halkımız bu zat için ağlamak zorunda bırakılmıştır.

Ancak, Mazlum'un, dörtlerin şanlı direnişleri ve gerillamızın şahadeti halkımıza ölüm ile ilgili yepyeni bir bilinç vermiştir. İlk kez Kürt halkı kendisi için savaşarak ölenleri, şehit düşenleri bayraklaştırmıştır. Gerilla ile birlikte yığınlaşarak yüzbinleri kucaklayan serhıldanlar, Türk ordusuna karşı verilen mücadelede yüzlerce, binlerce yiğit Kürdistanlı şehit düşmüştür.

Halkımız ölümlerini bağrına basmış, Cizreli halk, Muş'ta doğup büyüyen, Diyarbakır'dan gelen ve Kürdistan'ın bağımsızlığı uğruna savaşta yaşamını feda eden gerilla için yas tutmuş, serhıldanlar gerçekleştirmiş, gerillaya katılmıştır. O dönemden bu yana ölüm artık Kürdistanlı'laşmıştır. Kürdistan için ölüm, Kürdistanlı'lar için kutsal anlam kazanmıştır. Kürdistan kendisine yabancı olan ölümlere büyük anlamlar yüklememiştir. Özgürlük ve bağımsızlık için ölenler, özgürlük isteyenler tarafından omuzlarda yükseltilmektedirler.

Başkan APO'nun annesi Üveyş Öcalan'n vefatı da Kürt halkı için anlamlıdır.

Kürt halkının mücadelesine Başkan APO gibi tarihi bir kişilik armağan eden Üveyş anayı halkımız asla unutmayacaktır.

Hatırlanacağı gibi, 10.000'e yakın izleyicinin katıldığı 1. HEP Olağanüstü Kongresi'ne, 600 delegenin yanı sıra Hatip Dicle, Leyla Zana, Musa Anter, Yalçın Küçük ve Üveyş ana katılmışlardır. Konukları anons eden divan başkanı Güren Öztay, Başkan APO'nun annesini takdim ederek: "Aramızda hepimizin anası, anaların anası Ema Üveyş Öcalan da bulunuyor" dediğinde, izleyiciler adeta ayaklanmıştı. O'nun Başkan APO'nun annesi olması, HEP kongresine ayrı bir anlam kazandırmış, izleyici kitle ayakta alkış tutarak heyecanını dile getirmişti. Kollarına giren iki gencin yardımıyla ayağa kalkan Üveyş ana iki eliyle zafer işareti yaparak kitleyi selamlamıştı. Bu heyecanlı an, salonda bulunan tüm kitleyi harekete geçirmeye yetmişti. Binlerce izleyici Üveyş ananın ellerini öpmek için sıraya giriyordu. Kitleler bu yaşlı Kürdistanlı ananın neyi temsil ettiğini biliyorlar, O'nun şahsında değerlerine sahip çıkıyorlardı.

HEP kongresine konuk olarak katılan Üveyş ana, kitlelere orda oluşunun ötesinde çok şey ifade ediyordu. Yürekli ve militan Kürt aydını Musa Amca, Üveyş anaya gelenleri tanıtıyor, tercüman oluyordu.

Ankara DGM Başsavcısı Nusret Demiral kongre süresi boyunca salonda hazır bulunmuş, Başkan APO'nun annesinin konuk olduğunu, kendisine gösterilen ilgiyi, binlerce insanın sevincini belgeleyerek, "Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına" göndermişti.

Babiali basını ise, "hainler", "kansızlar" gibi manşetler atarak Üveyş ana'da anlamını bulan tüm değerlere karşı olan kini-ni kusuyordu.

Emin Çölaşan, "Musa Anter APO'nun annesinin tam yanında oturuyordu" diyerek, sanki Musa Anter'in ağır suç işlemiş olduğunu ispatlayarak cezalandırılmasını istiyordu. Kürt aydını Musa Anter ise, Türk aydını olmak bir yana, İçişleri Bakanlığı'nın Sekreteri edasıyla ırkçı ve Türkçü düşünceler yazmakla görevli olan Emin Çölaşan'a gerekli cevabı veriyordu. "Evet, tam yanında oturuyordum, gerekirse kucağına da otururum, otururuz birader."

Aradan bir yıl geçiyor, Musa Anter karanlık-sömürgeci güçlerin kurşunlarına hedef olarak şehit düşüyordu. Yedi ay sonra da ölüm anaların anası Üveyş anayı aramızdan alıp götürcekti.

Kürdistan halkı, tüm ölümlerini değerleriyle birlikte yaşatacak, onları kalbinde taşıyacaktı. Bu anlamda, Berxwedan adına tüm halkımıza başsağlığı, Üveyş anaya Allah'tan rahmet dileriz.

ANMA

Kürdistan halkının büyük önderi Abdullah ÖCALAN yoldaşın annesi olma ünvanıyla tarihe geçen ve hepimizin annesi olan Üveyş ÖCALAN'a vasiyeti gereği olarak gömüldüğü Kürdistan topraklarını sömürgecilikten arındırarak bağlı kalacağız ve saygıyla anacağız!

Serhat Eyalet Komutanlığı

ÜVEYŞ ANAYI SAYGIYLA ANACAĞIZ

■ Kürdistan halkının ulusal önderi, ilerici dünyanın saygın liderlerinden Başkan APO'nun ve hepimizin çilekeş annesi Üveyş ÖCALAN'ı kaybettik. Hepimizin başı sağolsun!

Behdînan Eyaleti Yönetimi

Ulusal Önderimiz, Başkanımız Abdullah ÖCALAN Yoldaşa

İnsanlığın uygarlığa ilk adımlarını attığı ülkemizde binlerce yıllık bir tarihe sahip halkımızın yüzlerce yıldır mahkum edildiği kölelik zincirlerinin bir daha vurulmamacasına parçalanıp atılması mücadelesinin önderini halkımıza ve Ortadoğu halklarına armağan eden ÜVEYŞ Anamız; Anaların Anası bu 70'lik çınar; uğruna sömürgeci-faşist TC'nin her türlü baskı, işkence ve zulmüne katlandığı bağımsız Kürdistan'ı göremeden aramızdan ayrıldı.

İnsanlık dışı sömürgeci zor aygıtı TC'nin Özel Savaş rejimince sürgüne mahkum edildiği Çukurova, adeta "küçük Kürdistan" olup ÜVEYŞ Ana ve tüm Kürdistan analarımızın umudunu ve özlemlerini diri tutan serhıldanlara tanık oldu.

Halkımızın ulusal-toplumsal kurtuluş mücadelesini zaferle taçlandırarak; başta analar olmak üzere tüm halkımıza hiçbir baskı, sömürü ve zorbalığın olmadığı bağımsız, birleşik, demokratik ve müreffeh bir Kürdistan'da, onurlu ve özgür bir yaşamın tüm olanaklarını yaratıp güvence altına alarak Anaların Anası ÜVEYŞ Anamıza ve tüm analara karşı görevimizi yerine getireceğiz! Bu, tüm analara verilmiş sözümüzdür!

Tutsak evlatların adına

Sabri OK, Muzaffer AYATA, M. Can YÜCE, Sadrettin AYDINLIK, Yusuf OKTAY, Erdem ÇETİN, Şamil BATMAZ, Mazlum KARTAL, Mehmet TÖRE, Ahmet DEĞİRMENCİ, Mehmet SİNCİ, A. Hakim GÜVEN, Halise AYYILDIZ, Zeki DÖNDER, Sait KORKMAZ, Aydın ARKAÇ, Sıraç DİNÇ

ANMA

Halkımızın yeniden dirilişinin sembolü, önderimiz Abdullah ÖCALAN yoldaşın ve hepimizin anası Üveyş ÖCALAN yaşamını yitirdi. Hepimizin ve Kürdistan halkının başı sağolsun!

Doğu Kürdistan Yönetimi

ÜVEYŞ ANAYI HEP ANACAĞIZ

Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin önderi PKK'nın Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'ın annesi Üveyş ÖCALAN yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak yaşamını yitirmiştir. O'nun yoğun baskılar altında geçen zorlu yaşamını saygıyla anıyor ve bütün Kürdistan halkına başsağlığı diliyoruz!

Almanya, Fransa, Avusturya, İsviçre, Hollanda, Danimarka, İspanya, Yunanistan, Belçika, Kıbrıs, Rusya, ABD, İsveç, Norveç, Finlandiya Kürdistan Komiteleri

VEFAT VE ANMA

PKK Genel Sekreteri ve Cephemiz ERNK'nin Başkanı ulusal önderimiz Abdullah ÖCALAN yoldaşın annesi Üveyş ÖCALAN'ı saygı ve minnetle anıyoruz.

FEYKA-KURDISTAN

Fed-Kom Hollanda (Hollanda Kurdistan İşçi Dernekleri Federasyonu)

Üveyş ana vefat etti

Kurdistan halkının özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinin önderi, ulusal önder Abdullah ÖCALAN yoldaşın annesi Üveyş ÖCALAN'ı, Kürdistan'da anaların anası, hepimizin anası olarak yaşatacağız!

PKK Düsseldorf Davası Tutukluları

ANMA VE BAŞSAĞLIĞI

PKK Genel Sekreteri ve cephemiz ERNK'nin başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaşın annesi Üveyş ÖCALAN vefat etmiştir.

Kürdistan halkının özgürlük ve bağımsızlık mücadelesine önderlik eden, dünya insanlığının en temel insani haklarının yılmaz bir savunucusu ve öncüsü olan Abdullah ÖCALAN yoldaşı büyüyen Üveyş ÖCALAN annemizi saygı ve minnetle anıyoruz.

Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistan (YJWK) / Yekitiya Ciwanên Şoreşgerên Kurdistan (YCK) / Yekitiya Karkerên Welatparêzên Kurdistan (YKWK) / Fransa, İsveç, İsviçre, Belçika, Almanya, Hollanda, İngiltere, Avusturya, Yunanistan, Rusya, Azerbaycan, Nahçıvan, Ermenistan, Avustralya, Libya, Kıbrıs, Danimarka, Norveç, İspanya, Kanada'da yaşayan bütün yurtseverler

**Anaların Anası
Üveyş Anayı
saygıyla anıyoruz**

Devletin alevi oyunu

KÜRDİSTAN'DA ALEVİLİĞİN ROLÜ

■ Bu yazı dizisini gazetemiz adına Dursun Ali Küçük hazırladı.

Son dönemlerde aleviler, alevilik adına yeniden keşfedildi. Burjuva basında, sanki anlaşılmışlarca ağız birliği içinde, özellikle kendini "ilerici", "demokrat", "laik" gören ve kemalizmi savunan çevreler, ayrıca diğer bazı çevreler "ulusal birlik, bütünlük", "toplumun barışı" için aleviliği harç olarak kullanmak istiyor. Hemen belirtelim devlet aleviliği hammadde olarak görüyor, alevilerin ve mezhebin ortak örgütlü bir gücü yok, dağılmış, bölük-pörçük yapıya sahip, sosyal yapının şekillenmesi ölçüsünde sınıf ve tabaka yapılanması da oluşmuştur, bunu fark eden TC, ister istemez öyle bir tartışmayı da gündeme getiriyor: TC Türk-İslam Sentezi'ni 1986'da resmen kabul edilişinden sonra burdan istenilen sonucu alamadı. Türk-İslam Sentezi Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi davasına da çarptı ve iflas etti. Bugün Kürdistan halkını kaybediyoruz, kaybettik hayıflamaları da sürüp gidiyor. İşte böyle bir ortamda devletin oyunu; "ulusal birlik ve bütünlüğü", rejim için hayal ettikleri "huzuru" sağlamak için alevilik bir hammadde olarak işlenmektedir. Devlet ve burjuva siyasal örgütlenmeler içinde daha doğrusu böyle bir makina alevilik işletilecek, ona yeni misyonlar biçilecek, daha çok alevi insanlarla kitleyi kazanmanın, onu devlete yaklaştırmmanın, birleştirmenin bir harcı olarak kullanacaktır.

Başka bir adla Türk-İslam Sentezi'ne, Türklük ve islam birliği temelinde, eritilmek kaydıyla alevilik boyutu eklenmek isteniyor. Devlet kendi denetiminde Diyanet İşleri Başkanlığı yoluyla baştan beri islama (sünni) belli bir misyon seçti. Egemenlik ve sömürüyü sürdürme, devlete itaat araçlarından biri olarak kullanıldı. Son tartışmalar şunu da akla getiriyor: Devlet denetimli Türk vurgusu ağırlıkta, yine dini vurgun yapıldığı sömürgeci, şoven ve burjuva milliyetçi anlayış ve uygulama içinde aleviliğe yeni bir elbise dikmek! Ve hatta 2000'e Doğru'da vurgulandığı gibi Türk Alevi Sentezi mi? Bu soru şu şekilde akla geliyor: Türk İslam Sentezi'ni Türk-alevi boyutuyla tamamlamak özellikle bu; Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı TC'nin düşündüğü bir olaydır.

Niye alevilik olayı? Tartışmalar niye? Niye burjuva çığırtkan basın için malzeme oldu? Ortaçağdan, ortaya çıkışıyla birlikte, Osmanlı'da muhalefet odağı olan, ezilmişlerin çıkarını savunan, egemenlere karşı direnişi örgütlemeye ilerici bir rol oynayan alevilik, TC'yle birlikte yaşanan süreçte ve özellikle bu-

güne geldiği boyutuyla artık korku duyulmayacak bir olgu durumuna mı düştü? Egemen, siyasal, idari, ekonomik, kültürel örgütleniş içinde kolayca

üvey evlat sayıyordu, başka bir deyişle yok sayıyordu. Halk deyişle "Ateş olmayan yerden duman çıkmaz" durup dururken alevlendirilen alevi tar-

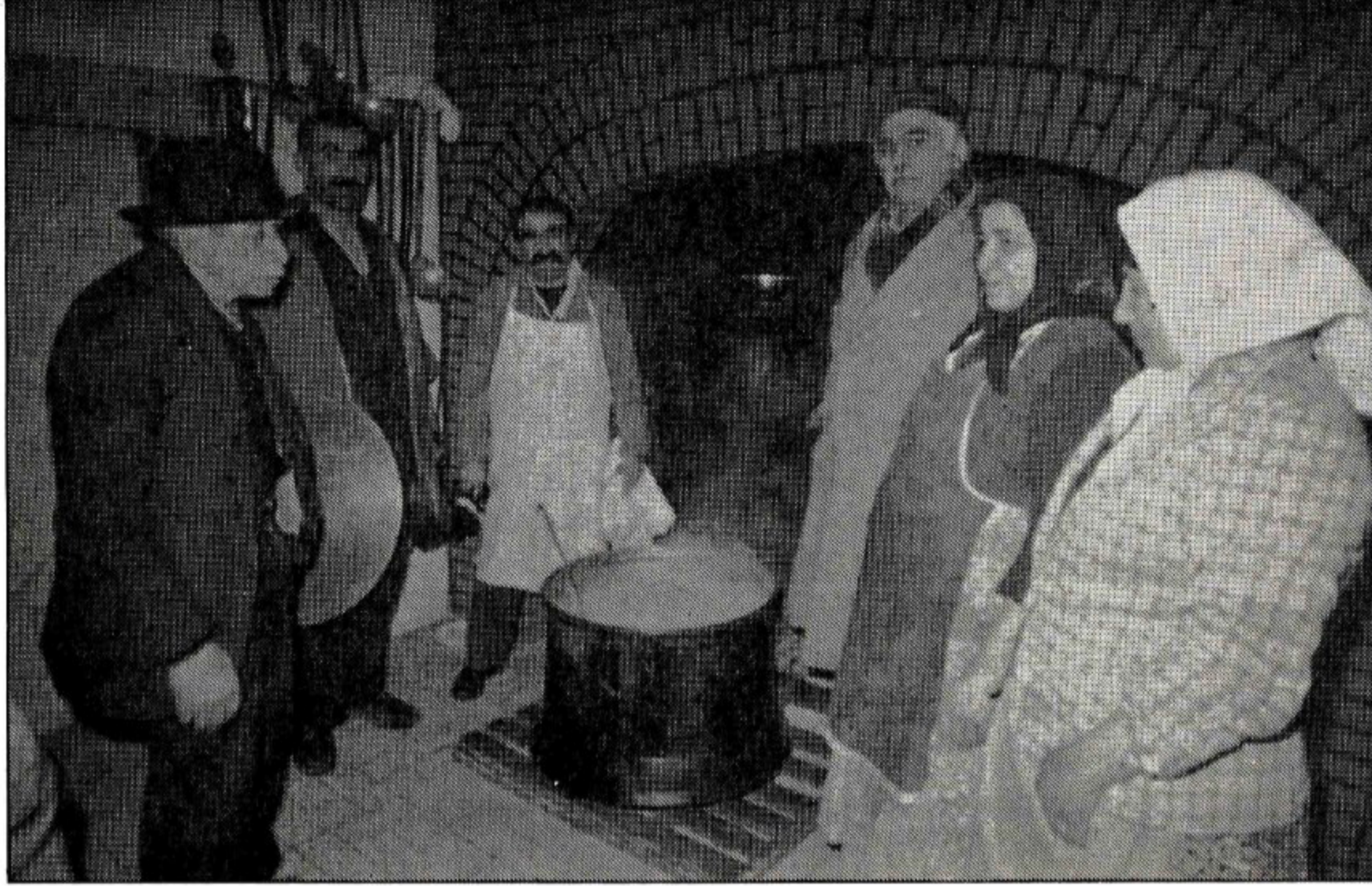
sonra Kasım 1989'da böyle bir görüşme yapıyor. Toplantının perde arkası görüntüsü iyice bilinmemekle birlikte şu açık; devletin aleviliği kul-

bütünlük" temasını işleyerek, şoven ve ırkçı temele dayandırıyor ve öte yanda bunu Kürt ve Kürdistan gerçeğinin temelinde oturtuyorlar. Devlete ver-

le sorunun üstünü örterek resmi ideolojiye hizmet ediyorlar. Bugün alevilik konusunu işleyen tiplerin çoğu da kendi teorik gerekçelerini ve anlayışlarını oluştururken tamamen kemalist ve burjuva kafa yapısıyla daha katı bir tarzda Kürt ve Kürdistan gerçeğini inkar için aleviliği kullanıyor. Özellikle de Kürdistan'daki Kürt alevilerinin Türk olduklarını alevilik yoluyla işlemeye çalışıyorlar. TC'nin eskiden beri Kürt aleviler içinde yaptığı bir propaganda; Kürt alevileri din kullanılarak sünni Kürtlere karşı, yine sünni Kürtleri de alevi Kürtlere karşı yine din bağlantısıyla da bölmek, düşman ettirmek istiyorlar. Bu yöndeki çabalara daha sonra değineceğimiz için geçiyoruz.

Keza, "Türkiye'de Alevilik ve Laiklik" paneli de bir gerçeği dışa vuruyor. Alevi kitleyi TC'nin o sahte, dini devlet denetiminde kullanma türündeki "laiklik" anlayışına alet etmektedir. Resmi ideolojinin ve kimilerinin söylediği gibi TC kuruluşundan bugüne kadar hiçbir zaman "laik" olmamıştır. Devletin resmi dini sünni islam olarak kabul etmiş ve devlet dini kurum ve kuruluşları kendine bağlı örgütlemiştir. Aleviliği, alevi kitleye vicdan özgürlüğünü tanınamayı bu gerçek üzerine oturtmuştur. Aleviler üzerinde dini boyutuyla baskı uygulayan bu devlet, şimdi bazılarını piyasaya sürüyor, "laiklik" elden gidiyor diyerek alevileri yardıma çağırıyor. Onları "laikliği" dolayısıyla TC'yi korumada yardıma çağırıyor. Bir tür "güvence" olarak görüyor. Ayrıca hiç bir din laik değildir laikliği savunmaz. Bugün "aleviliğin laik bir din" olduğunu savunma, aleviliği TC burjuvazisi için kabul durumu ve burjuva şoven, sömürgeci düşüncelere uyarlamadır. Aleviliğin egemen burjuva ve kemalist görüşlerle yorumudur. Buna da alevilik ve laiklik bölümünde değineceğiz.

Alevi derneklerinin örgütlenmesi sivil bir örgütlenmeden çok egemen resmi ideoloji ve devletle uzlaşmayı önüne koyduklarını ağırlıkla çağırıyorlar. Aleviliğe baskı yapıldığı ve bunlara karşı çıkıyoruz propagandaları yalnızca alevi kitleyi çekmek için asma yaprağı görevini görüyor. Bu asma yaprak kaldırıldığında anlayış, yönelim ve oyuna alet olma görülecektir.

yutulacak bir lokma durumuna mı dönüştü? Bu vb. soruların cevabı yazımızın bütünlüğü içinde anlaşılacaktır.

TC bugüne dek hep sünni islam mezhebinin örgütledi. Egemenlik aracı olarak kullandı. Osmanlı'ya karşıym ve sahte "laik"lik adı altında alevileri de kullandı, onları kemalizm ve burjuva milliyetçi düşüncelerle donatmak istedi. Burada da belli bir yol aldığı biliniyor. Ama aleviliğin hep devlet dışı kalması, süreçlerde hep dini inançlarından dolayı baskıyla, horlanmayla karşılaşmaları devlete mesafeli, kuşkuyla yaklaşmalarına da yol açmıştır. Kuşkuyla endişeleri giderilmemiştir. Ancak bu, kuşku ve endişe "birşey yapamıyorsan elini öp" anlayışından ve kadercilikten aleviler de nasibini almıştır. İşte bugün, alevilik propagandasına devletin el atması, örgütlenmesi olarak görünür.

Diğer alevi vicdani özelliklerinden dolayı vicdan özgürlüğü isteyen inanış biçimini şu veya bu şekilde sürdürmek isteyen alevilere söyleyecek sözümüz yoktur. Dini özelliklerinden dolayı karşılaştıkları baskı ve horlanmanın biz de karşısındayız. Bugün sorun artık bir mezhep çatışması değil, özgürce vicdani, dini inanışlarını serbestçe yerine getirme sorunudur. Böyle engellerin karşısındayız. Ama devlet eliyle oynanan oyuna aleviliğin siyasete, halkın ezilmesi, sömürülmesi için kısacası Türkiye devrimci demokratik mücadelesine ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı bir araç olarak kullanılmasına da karşı durmalıyız, duracağız. Şimdiye kadar TC, aleviliği

tışması ve TC basınında aleviliğe şirin görünme nedir? Bunun perde arkasına bakmak gerekir. Özal'ın kimi alevi "ileri" gelenleri, yani devlet yanlısı alevilere Gölbaşı toplantısı:

2000'e Doğru, "Devletin alevi hesabı" başlığıyla bu Gölbaşı toplantısının öyküsü anlatılıyor. Turgut Özal, Cumhurbaşkanı ve bu sıfatıyla istediği kadar kişi (devlet yanlısı) toplayamamışsa da böyle bir toplantı yapıyor. Burada devlet yanlısı olanlar eliyle devlet alevilere yaklaşımını sunuyor. Toplantıda ne konuşuldu tam bilinmemekle birlikte "Cem evlerinin desteklenmesi, alevi derneklerin güçlendirilmesi ve yardım konusunu gündeme getirdiği belirtiliyor.

Turgut Özal'ı kişi olarak düşünmemek gerekir. "Devletin alevi hesabı" var. TC, Cumhurbaşkanı Turgut Özal da, Cumhurbaşkanı seçildikten

lanmak, eritmek, kitleyi devletin savunucusu durumuna getirmek, yıllarca açılan mesafeyi kapatmak için bir yönelimi var.

Şaşırtıcı gelmiyor; alevilik olayı sözüm ona TC basınında aleviliğe destek çıkmak, böyle bir kampanyayı başlatmak bu toplantının hemen sonrasına rastlıyor. Birileri bir yerden yeşil ışık gördü ve hemen harekete geçti. Şimdiye kadar TC burjuva basınının açtığı kampanyalar hep bunun göstergesidir. Basın çerçevesi aşmak istemez. Güdümlüdür. Hele şimdiye kadar "hassas" görülen, yok sayılan alevilik için birden sahneye çıkmaları onların gerçek anlamda "laiklik" ve vicdan özgürlüğünden yana olduklarının göstergesi değildir. Tersisi olgu geçerlidir; rejimin "kurtuluşu", "bakışı" için burjuva değirmene su taşımak istiyorlar.

Dernekler olgusu güdümlülüğü çağırıyor

Şahkulu Dergahı derneği; içinde asılı tabelada "Din ve siyaset konuşulmaz" ve yine bu derneğin Vakıflar Genel Müdürlüğü'nden para desteği aldığı ve dernek başkanının "Hükümet aleyhinde konuşmam" dediği belirtiliyor.

Bir Alevi Kültür Vakfı kurma projesi de var. Kurucular arasında; Doç. İzzettin Doğan; (Faşist generallerin ve burjuvazinin, kısacası cuntanın açık destekli partisi olan MDP'nin kuruluş çalışmalarında yer alıyor, daha sonra buradan ayrılarak DYP'de yer alıyor. Devlet ve bugünkü rejimi sa-

vunan bir tip). Alevilik olayı kitabının yazarı Cemal Şener (kemalist) Almanya'daki "Türkiye Aleviler Kültür Dernekleri Başkanı Süleyman Cem; (Kürtler hakkında TC'nin resmi politikasını savunuyor, Tunceli Kurayşan aşiretinden de, "Ulusal birlik ve bütünlük" diyerek "Biz Türk vatandaşlarıyız" diyor) olduğu söylenmektedir. Vakıf kurmaya yeltenenlerin devlet desteğine ve "hoşgörüsüne" dayandıkları açık. Bir kez aleviliği işlerken bunu Türkçülük, "laiklik" üzerine oturtuyorlar. Resmi ideolojinin ağzıyla "Ulusal birlik,

dikleri mesaj: Biz uzlaşmaktan yanayız!

Almanya'da sanırız "Alevi Kültür Dernekleri'ne" 9-10 Haziran'da "Alevi Kültür Merkezi"ni kurarak eklediler. Yaptıkları ilk panel ve ele aldıkları konu: "Türkiye'de alevilik ve laiklik". Katılanlar: Aziz Nesin, Necat Birdoğan, Musa Ağacık, Rıza Zelyut, İsmail Kaplan, Halis Tosun. 2000'e Doğru'da yer alan habere göre daha çok "Alevilik Bildirgesi" konuşulmuş.

Bazılarının tüzüğe "Kürt ve Türk aleviler" tümcesi eklenmiş görüşüne, "Kürt Kürt deyiş duruyorsunuz", "Biz ırkçı değiliz" diyerek, milli birlik olgusunu işledikleri belirtiliyor. Rıza Zelyut alevilerle ilgili yazdığı kitapta bütün alevilerin Türk olduğunu söylüyor. Rıza Zelyut hem de sözüm ona aleviliği ve haklarını savunmaya kalkan Türk vurgusunu, Türkçülüğe ağırlık verdiği bilinmektedir. Eskiden ve bugün de bazı kemalist kafalı solcular Kürt, Kürdistan sorunu tartışma konusu edilmediğinde; burjuva milliyetçi, ayrımcı, inkarcı teorilerini gizlemek için "Biz herkesin eşitliğini istiyoruz, ayrım yapmıyoruz, bölmüyoruz, birliktir yanayız" gibi demogojiler-

Aleviliğe yeni bir islami ve burjuva boyut, verilmek isteniyor

12 Eylül faşist rejimi Türk-İslam Sentezi doğrultusunda hareket ederken alevilere sünni islami örgütlenme yolunu seçti. Türkçülük ve islamlık birliği temelinde faşizm güçlü kılınmak isteniyordu. İdeolo-

jik propagandanın ana teması buraya kaydırılmıştı. Ama Türk-İslam Sentezi'nin, sünni islam boyutu aleviler içinde yer edinemezdi, tutunamazdı. Alevi kesimde sünni islamı kabul edemezdi, etmedi. 12 Ey-

lül rejiminin alevi köylere cami yapma, imam atama ve orta öğretimde zorunlu din dersleri ile alevi çocuklarına sünni islam din propagandası yapması ve diğer yönlerdeki baskılar tepki çekti, hoş karşılanmadı. Alevi kesimi uyuşturmak, devlete kulluk görevini yerine getirmek için kaba ve açık yöntemler tutmadı. TC de bunun bilincindedir. O halde burjuvalaşmış, devlet bürokrasisinde burjuva politikası alanındaki kişileri ve sıvırlmış eşraf, tüccar vb. dedeleri, yine kendilerine "solcuyum" diyen kemalistleri harekete geçirmek gerekiyordu. Nitekim öyle de yapıldı.

Bu kez yapılan neydi? Kaba ve çok sivri, sırtan uygulama ve biçimler yerine, inceltirilmiş sahne laikleştirilmiş sözüm ona "demokratik" ve yine alevilerin Türk olduğu, bu anlamda Türklük duygularına hitap etme, iki mezhebin de sonuçta aynı olduğu, benzer yanlarının bolca bulunduğu ve nihayet ikisinin de islam olduğu, Kur'an da yazılanların bütün mezhepler için geçerli olduğu, amacı islami kuralları dini çerçevede öğretmekle "sınırlı" bulunduğu, bunun için iki mezhepten hepsinin de müslüman ve islami görüşlere sahip bulunması ve öğrenmesi gerektiği teması işleniyor.

Burada asıl yapılmak istenen aleviliğe sünni islam çerçevesinde TC'nin dini kullanımı ölçüsünde eritme politikasını uygulamadır.

"Aslında aleviliğin kökeninde yatan şiiliğin Caferi ruhuyla Türkiye'deki sünni topluma egemen olan Hanefi ruhu arasında önemli farklılıklar olmadığı söylenebilir." (Gencay Şeylan, Cumhuriyet)

"Hangi mezhepten olursa olsun, bütün müslümanların son ilahi kitap olarak tanıdığı Kur'an-ı Kerim ortadadır. Kur'an hükümleri doğrultusunda toplumu din konusunda aydınlatma, böylelikle dini ve millî birliğimizi sağlamak, kanunların Diyanet İşleri Başkanlığı'na verdiği görevdir."

"Şunu ifade etmek gerekir ki, ülkemizde sünniler ile aleviler arasında dini manada herhangi bir farklılık söz konusu değildir...." (Diyanet İşleri Başkanı S. Yazıcıoğlu, Cumhuriyet)

Yine 2000'e Doğru dergisinde yer alan habere göre, Amasya, Tokat, Çorum'da Türk Ocakları'nda alevi toplantıları düzenlendiği, buralarda Türklük, alevilik ile sünnilüğün aynı olduğu konusu işleniyor. Geçmişte aleviliği düşman gören ve lanetleyen sivil faşistler de alevi ve sünnilüğün aynı olduğu, fark bulunmadığı korosuna katılıyor.

Devlet, Diyanet İşleri'ne bağlı bir "alevi dairesi" de kurmuştur. Bu da devletten aleviliğe uzanan elin bir göstergesi,

oyunmak istenen bir oyunun parçasıdır. Böylelikle alevilik bildirgesinde yer alan "Diyanet İşleri'nde aleviler temsil edilsin" önerisi hazırlanıyor.

Rıza Zelyut: "Müslümanlığın özü aleviliktir. Gerçek müslümanlar alevilerdir. Sünni islama alternatif bir alevi islam vardır." (2000'e Doğru dergisi)

Faşist rejimin önde gelenlerinden K. Evren, T. Özal ve diğerlerinin "Din kardeşliği", "Din birliği", Türkiye nüfusunun % 99'u müslümandır. K-

sayılmaktadır... Osmanlı devletinin alevilere karşı tutum alması tamamen siyasal bir gerekçeden, aleviliği resmi ideoloji olarak kullanan Safevi devletinin Anadolu'yu nüfuzu altına almaya kalkmasından kaynaklanmıştır." (G. Şeylan, Cumhuriyet)

Yine H. Bektaşî Veli'nin Yu-sevi dergisinde (Sünni inançları olan bir tarikat) öğrenim görmesi de benzeştirmenin bir gerekçesi olarak öne sürülüyor. Bektaşî tarikatının tepesinde egemen ideolojide dev-

lam Sentezi'nin propagandası yapılıyor. Faşist-şoven ve ırkçı düşünce ve ideoloji H. Bektaşî Veli kullanılarak dış vuruluyor.

Bakınız Kültür Bakanı N. Zeybek ne diyor: "Anadolu'da biz varsak o büyükler sayesinde varız. Bugün bir Türk varlığı varsa H. Bektaşî Veli sayesinde vardır... Kültür Bakanlığı emrimizde, Kültür Bakanlığı zaten H. Bektaşî Veli hünkarın emrinde." (16 Ağustos 1989 anma törenlerinde) Türk ocakları da alevileri

mezhebi olarak savunuldu.

Yine "Alevilik Bildirgesi"nde ismi olan Rıza Zelyut, alevilerle ilgili yazdığı kitabında bütün alevilerin Türk olduğunu yazmış.

CHP Milletvekili Nihat Salık (Dede takımından): "Kürdün alevisi yoktur, Alevi Kürt değildir, Kürt de alevi değildir."

"...Aleviler, Osmanlı imparatorluğunu sona erdiren, cumhuriyeti kuran Atatürk'e karşı büyük bir sevgi besliyorlar. Hatta içlerinde Atatürk'ü 12 imam yani Mehdi yerine bile

başlık alevileri sanki bir isyana çağırır gibiydi" diyerek TC'ye boyun eğmenin teorisini çok iyi yapıyor.

"Alevilik Bildirgesi" de devlete ve en açık biçimiyle kemalizme destek sunma, alevilik propagandasıyla "laik cumhuriyet" yani bugünkü rejim tehlikesidir, korunmalıdır diyor.

TC, eskiden beri Kürdistan'da alevi Kürtlerin olduğu bölgelerde aleviliği ve H. Bektaşî Veli'nin Türk olduğunu da kullanıp durdu. Horasan'dan gelen Türklerden oldukları hep

işlendi. Yine aleviliğin H. Bektaş'a bağlı oluşunu da isteyerek alevi dedeleri eliyle "Horasan'dan gelen Türkleriz" ve "Peygamber soyundanız" gibi propagandalarla Kürt gerçeğini inkara yöneldi. Bugün de Kürt ve Kürdistan gençliğini inkar için alevi mezhebinden olanların Türk olduğu teması ağırlıklı işleniyor.

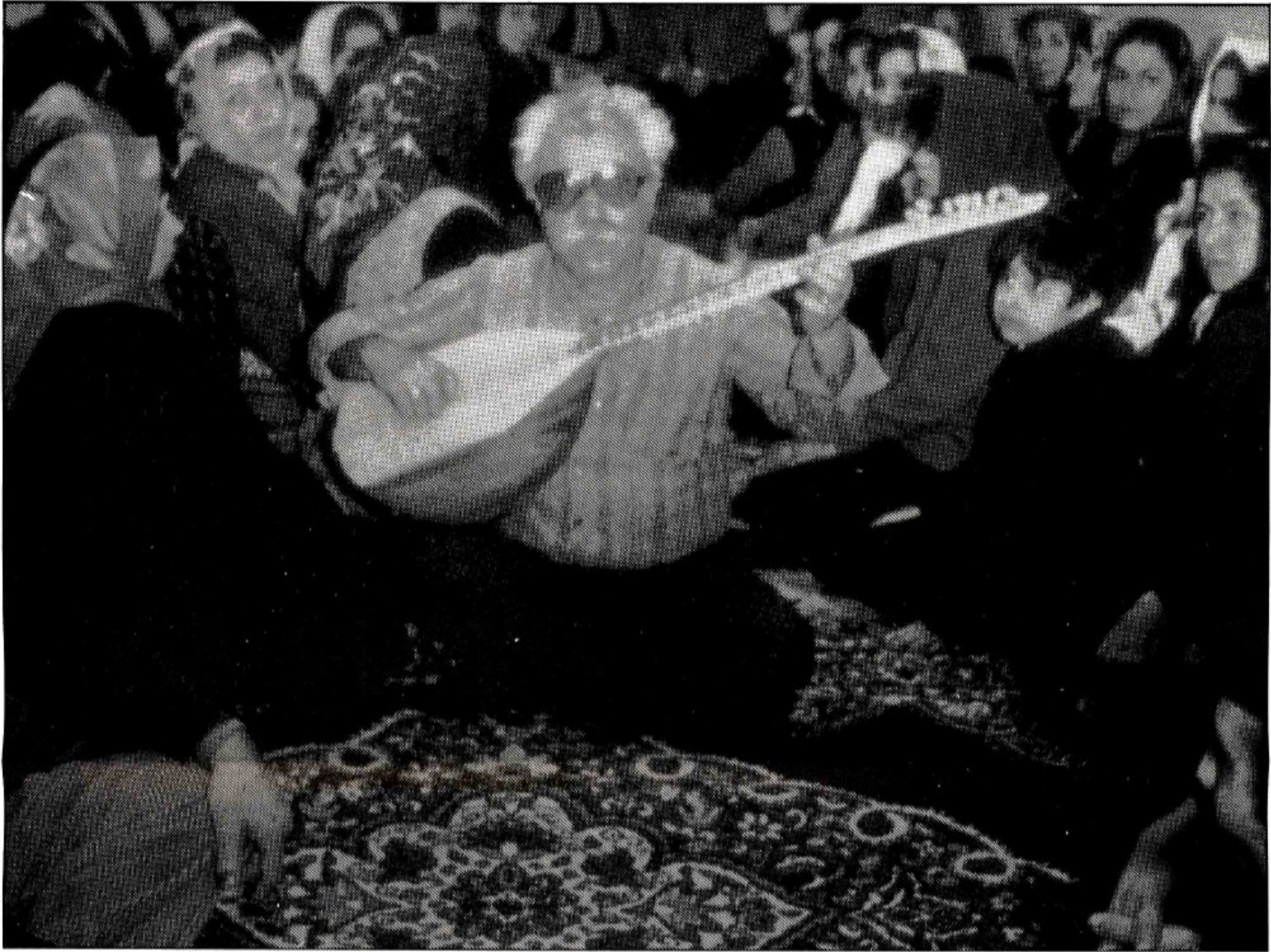
Yukarıda birçok örnek aktardık, daha da aktarmak mümkün. Burada alevilikle Türk milliyetçiliğine güç katılmasına gidiliyor. Ve alevi kitleyi "ulusal birlik ve bütünlük" adı altında rejime kazanma çabası var. TC'yi savunan, "ulusal birlik ve bütünlükten" dem vuran en faşistinden, bugünkü rejimin açık savunucularından, en kemalistinden, "ilericiyim",

"demokratım" geçinenin kadar herkesin birleştiği bir nokta var; ne olursa olsun aleviliği Türk burjuva milliyetçiliğine hammadde yapmaktır.

Ulus olgusu kapitalizmle birlikte ortaya çıktığı için, ortaçağda ve daha öncesinde oluşan hiçbir dinde, mezhepte milliyetçilik olgusu yoktur. Bütün dinler kapitalizmle birlik te yeni bir yoruma tabi tutuldu. Ve burjuva devlet egemenliğinin sürdürülmesi için devlete itaat için halkın uyutulması olarak kullanıldılar. Türk-İslam Sentezi'nde yapılmak istenen budur. Alevilikte Türklüğü keşfetmek, bugünkü rejimin aleviliğe giydirmek istediği bir elbisedir.

Şu gerçeğin altını çizmeliyiz, önemlidir: Devletin aleviler üzerinde oynamak istediği oyunun asıl ağırlıklı yönü; Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bölmektir. Kürt alevilere dini duygular boyutunda seslenerek, alevilik eşittir Türklük diyerek Kürdistan halkının kendi geleceğini özgürce tayin etme mücadelesine okları yöneltiyor. Alevilik olayına yukarıda verdiğimiz örnekler çerçevesinde yaklaşanların ortak paydasının Kürt ve Kürdistan gerçeğinin inkarı temeline dayandırıldığını belirtmiştik.

DEVAM EDECEK

Alevilik ve Türklük

Aktardığımız çeşitli örneklemeler şunu ele veriyor: Alevilik devlet denetimli, kalıpların yeniden dökülmüş, TC resmi burjuva görüşlerine göre uyarlanmış, bir o kadar da islami çerçevede uzlaşmaya girdiklerine şu veya bu şekilde rastlamak mümkündür.

"Aslında Osmanlı sultanlarının da en azından 16. yüzyıla kadar, aleviliğe olumsuz bir gözle baktıkları, yine alevi dervişlerinin Osmanlı toplumdaki fetih ruhuna öncülük ettiği söylenebilir. Örneğin alevilerin en önde gelen kollarından biri olan "bektaşilik" kapıkulu ordusunun, yani Yeniçerilerin resmi tarikatı

kullanırken H. Bektaşî vb. Türk oluşundan hareketle Türklüğü faşizme gerekçe yapmak istiyorlar.

"Alevilik Bildirgesi"ne imzasını atanlardan birisi de; "Anadolu aleviliği kendine özgüdür. İran şiiliğine, Arap aleviliğine benzemez. Çünkü Anadolu aleviliğinde gericilik, yobazlık yoktur. Alevilik, Anadolu müslümanlığıdır, müslümanlığı Türklüğe uydurmuştur, Türklüğü müslümanlığa değil. Gericiler Türk-İslam Sentezi'nde Türklüğü müslümanlığa uydurmaya çalışıyorlar. Bunlar Türk milliyetçisi değil, Arap ümmetçisidirler."

"Hiç merak etme, o gerici dediğin faşizmi savunanlar da "ümmetçi" değil, halis mühlis

koyanlar oluyor..." (Şenay Kalkan, Cumhuriyet)

"Aleviler Atatürk devrimlerini hep desteklediler." (Alevilik Bildirgesi'nden) Osmanlıya karşı olma gerekçe gösterilerek; "bu nedenle alevilik ile kemalizm arasında yoğun bir yakınlaşmanın var olduğunu ileri sürmek yanlış olmayacaktır." (G. Şeylan, Cumhuriyet)

"Bizler hiçbir zaman ulusal birlik ve bütünlüğümüzü bozacak, ülkeyi demokrasiden uzaklaştıracak bir yaklaşım ve davranış içinde olmadık, bizler Türk vatandaşlarıyız, bu nedenle hiçbir zaman ayrı bir devlet isteğinde olmadık. Bizler ulusal birlik ve bütünlüğümüz bozulmadan kültürel

■ ■ ■ "...Devlet, Diyanet İşleri'ne bağlı bir "alevi dairesi" de kurmuştur. Bu da devletten aleviliğe uzanan elin bir göstergesi, oynamak istenen bir oyunun parçasıdır. Böylelikle alevilik bildirgesinde yer alan "Diyanet İşleri'nde aleviler temsil edilsin" önerisi hazırlanıyor..." ■ ■ ■

24 ayar şoven Türk milliyetçisidirler." Yukarıda söylenenlerde çaba açık, "Aleviler daha Türk milliyetçisi olur."

Nokta ve Cumhuriyet'in ve diğer TC basınında çıkan yazı ve yorumlarda alevilik Türk

özgürlük istiyoruz." (Süleyman Cem, Almanya Aleviler Derneği Başkanı, Tunceli Kureyan aşiretinden, kendisi Kürt) Ve hemen peşinden ekliyor; "Bir dergide çıkan "Susmayacağız" başlığı beni rahatsız etti, o

■ **S. BUCAK:** Türkiye'nin bu günlerde gündeminde olan Uğur Mumcu'nun arabasına bomba konularak öldürülmesi olayı ile ilgili görüşlerinizi açıklar mısınız? Ve bir de Uğur Mumcu'nun ölümünden sonra basında çok polemik konusu olan bir kitap hazırlıyormuş, bu kitapta PKK-MİT ilişkisi üzerinde duruyormuş. Kamuoyunun gündemine giren bu konuya da açıklık getirir misiniz?

□ **A. ÖCALAN:** Gerçekten basın-yayını incelediğimizde son günlerde PKK ve benim konumumla ilgili gelişmeler basının gündemini işgal ediyordu. M. Ali Birand'ın kitabı bir ayda sekiz baskı yapıyor, sayın Yalçın Küçük ile yaptığımız röportajın video bantları ve belgelerine hıyaalanında el konuluyor. Kendilerine göre istedikleri bir biçimde kırarak yayınladıkları televizyon programı kamuoyunun giderek artan ilgisiyle defalarca yayın programına alınması ile, gündemi gerçekten PKK ve APO sorunu doldurdu. Tartışma açtırdı. Şüphesiz psikolojik savaş uzmanları, yaptığımız röportajı kendilerine uygun bir biçimde cımbızlayarak, bizim imajımızı çarpıtarak verdi sevgili halklarımıza. Bunu yapmaktaki bizi kötü göstereceğini ve kan kaybına uğrayacağımızı sandılar. Yalnız kullandıkları silah ters tepti. Türkiye kamuoyu PKK ve Kürt gerçeğini yakından ve birinci elden öğrenmek istiyor. Bunun için de ilgi merkezi oluyoruz. Tam da bu sırada Uğur Mumcu cinayeti büyük bir gürültüyle ve cenaze merasimi dolayısıyla bıçakla keser gibi her şeyi kesip attı, gündemi işgal etti. Buna benzer bir gelişmeyi de Sayın M. Ali Birand ile 1988 yılında yaptığımız röportaj dolayısıyla yaşadık. Çok iyi hatırlıyorum, bu röportaj gündemi tümüyle işgal etmişti. Milliyet gazetesini bulabilmek için insanlar şafaktan kuşruğa giriyorlardı. Türkiye kamuoyu yıllardır kendisinden saklanmak istenen PKK ve APO'yu direkt Abdullah ÖCALAN'ın anlatımları ile öğreneceklerdi. Basından izlediğim kadarıyla, Özal'ın Atina'dan dönüşünde uçakta iken, yayının durdurulması için yetkililere emirler vermiş, röportaj aniden kesilmiş; M. Ali Birand hakkında soruşturma açılmıştı. Hemen arkasından ANAP Kongresi'nde Özal'a suikast girişiminde bulunuldu. Gündem bir anda Özal konusuna dönüştürüldü. Suikastın perde arkası da açıklığa kavuşturulmadı. Buna benzer gündem saptırmaları daha sonrada karşımıza çıktı. Ben kendi deneyimimden bunu çok iyi biliyorum. Ne zaman ki Türkiye kamuoyu gerçekleri görmeye, doğruları tartışmaya başlıyor, o zaman şok edici bir olay yaratılıyor ve kamuoyunun gözleri başka bir tarafa yöneltilip, tartışmanın yoğunlaştırılması önleniyor. Uğur Mumcu cinayeti, eşi ve kemalist kalemler tarafından şüphesiz bize de mal edilmek istendi. Hayır kesinlikle bizim bu ölümle bir ilişkimiz yoktur. Uğur Mumcu yazılarında PKK'ye ve çok haksız bir biçimde tek taraflı olarak bana saldıran bir gazeteciydi. Hiçbir zaman PKK'nin kaynaklarına başvurmadan, bize danışmadan aleyhimize her türlü değerlendirmeye girme hakkını kendinde gören bir kişiydi. Çok yönlü araştırmacı olduğuna dair çok şey-

ler yazıldı, övgüler dizildi hakkında, ama gerçekten çok yönlü bir araştırmacı değildi. O'nun MİT'in bazı saptamalarını gözlemleyerek, köşe yazarlığı biçiminde yansıtmaktan öteye yerine getirdiği bir işlevi yoktu. Aslında o bir MİT sözcüsüydü bana göre; ama kemalist bir tarzda sözcüydü, ciddi bir araştırmacı niteliği yoktu. Hemen belirtiyim özellikle '80'ler sonrasında ve daha önce de devrimci sol hareketlere ve bilimsel sosyalizme yönelmesi çok yoğunudur, iğdiş edilmiş, sözde bir demokratik sosyalizme yandaş, ama sosyalizm ile ilgili ne varsa tokatlıyordu. Tüm gücünü kullandı, dünya çapındaki anti-sosyalist bir kampanyanın Türkiye'deki parçasıydı. Devletten aldığı belgelerle 'Kaçakçılık' üzerine epeyce yazılar yazdı. Tamamen devletçi bir görüş açısıyla kaleme alınan yazılardı. Daha sonra Türkiye'nin gündemini biz işgal etmeye başlayınca tüm gücüyle Kürtlük üzerine -devlet arşivine dayalı olarak- araştırmaya ve esas itibarıyla da PKK'nin başarıya ulaşamayacağına dair her türlü karalamayı esas alan bir yöntemle saldırıya geçti. Kürt hareketini şaibeli göstermekten tutalım -ki bir yerde bakıyorsun marksist-leninistlikle suçluyor, bir yerde bakıyorsun aynı hareketimizi Amerikan işbirlikçisi olmakla suçluyor,- bölüşüne ipe-sapa gelmez, "çamur at izi kalır" cinsinden ne varsa söylüyordu. Araştırmacıymış ama, bir tarafın görüşlerine değinirken, diğer tarafın görüşlerine değinme gereği duymuyordu. Çok ucuz bir propaganda ile PKK'yi en çok saptırarak yansıtmak isteyen bir kişilikti. Ve hatta son zamanlarda birinci plana geçmişti. Nitekim öldürülmenden önce hazırladığı kitabın 'PKK-APO-MİT' ilişkisinin üzerine olduğu söyleniyor. Sözde epeyce belge toplamış, önemli sonuçlara ulaşmış ve hatta vurulduğunda "acaba bu araştırma nedeniyle suikastın PKK ile ilişkisi olmaz mı" biçiminde bir spekülasyona da konu teşkil etti. Tekrar belirtiyim ki, araştırmadan ziyade PKK ve APO'yu karalamanın ayrı bir versiyonu, televizyonlarda fazla başarılı olamayınca bunu öne sürdüler, üstelik bir de solcu geçiniyor ya. Kemalist ağızla, yani Cumhuriyet gazetesinin sütunları kafi gelmeyince, kitaba dönüştürerek daha da tırmandırmak istedi. Şimdi kim vurdu, nasıl vurdu, benim açımdan bu kadar önemli değil, ama gittikçe işaretlerin Hizbullah'a yöneldiği görülmüyor. Hizbullah'ın iki kısımdan ibaret olduğu; İran yanlısı Hizbullah, MİT yanlısı Hizbullah. Bu konuda bizim de biraz bilgilerimiz var. Batman'da merkezileşti, ki yalnız '92 yılında bu Hizbullah adı altında geliştirilen kontrgerillanın katlettiği 150'yi aşkın yurtsever biliyoruz. Daha önce birçok yerde belirttiğim gibi Hizbullah aslında MHP'nin Kürdistanlaşmış biçimidir. Hizbullah'ın birçok kadroları, eğitimcileri, örgütleyicileri kesin MHP'lidir. Ve Kürdistan'da PKK mücadelesinden zarar görmüş kesimleri alıp eğitiyorlar ve yine işsiz kesimlere dolar, mark, araba ve silah vererek bu işsiz kesimi örgütüyorlar. Bu işsiz kesim de Kürdistan'da çoktur. Bunları tetikçi olarak eğitiyorlar. Kontrgerillanın şehir korucuları diyebiliriz bunlara veya kelle

avcılar da diyebiliriz. Bunlar özellikle şehirlerde gelişen serihildanlar ve basın-yayın alanına yönelik eylemlerde yoğunlaşıyorlar. Direkt

İran açısından daha çok Batı tipi rejime, kültüre yöneltiliyor, dolayısıyla eğer tam İran'a bağlı olsaydı kemalistlere yönelmeleri gerekir-

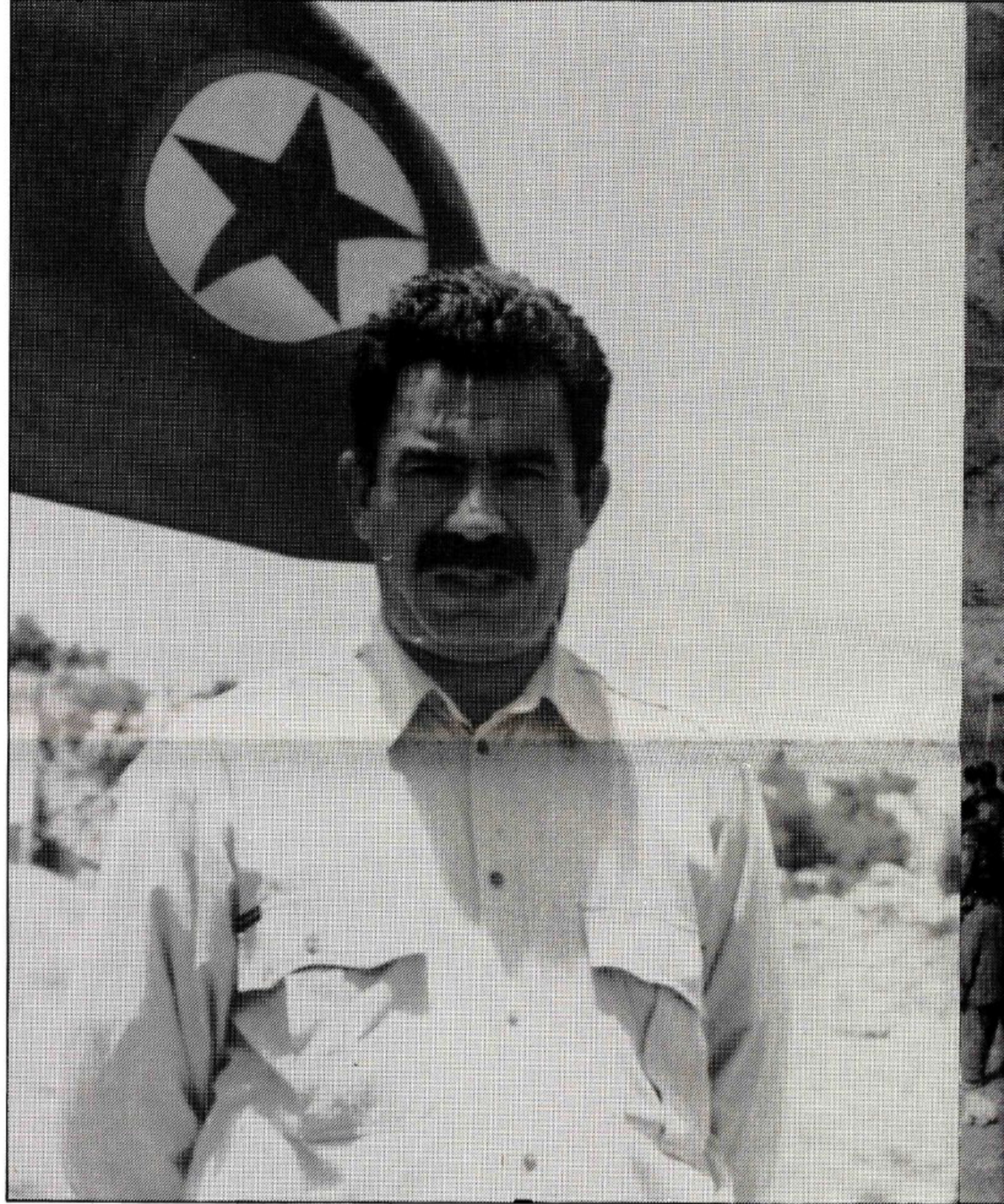
tabı kim bir an önce düzenleyip yayınlayacak. PKK oluşumunun başlangıcında, bu çağdaş Kürt hareketine dayatılmak istenen

Yeni Ülke yazarlarından S. BUCAK'ın PKK Gen

polisin katliam yapması TC'nin iç ve dış politikaları açısından yarar getirmez ve birçok özel savaş biçimi şimdi uygulandığı gibi, bu kelle avcılar tarafından uygulamaya

di. Devleti korumada farklı modellere sahip olmalarından ileri geliyor. Asıl amaç buydu. Bu arada bolca PKK ve APO adı da söz konusu edildi, halen her gün değişik

provokasyon, komplo, teslimiyet ve saptırma taktiğinin bir benzerinin dayatılmak istendiğini ilgili soruda belirtmiştim. Bu konuya biraz daha açıklık getirmek ge-

konuluyor. Bu özel savaş taktiğini El Salvador'da, Nikaragua'da ve birçok ülkede de görüyoruz. Bu temelde işler görüyor. Bunun Kürdistan'da da uygulandığı biçimi Hizbul-

biçimlerde basın-yayın organlarında işleniyor, aynı yaklaşımın sonuçlarıdır. Yani PKK'nin başarılı, görkemli gelişimi, yine APO önderlik olayını çarpıtmak açısın-

rekebilir. Gerçekten PKK gibi bir örgüte MİT'in içten ve dıştan yönelmemesi düşünülemez. Hatta ilk günlerde Uğur Mumcu'nun da yakalamak istediği, MİT, PKK'ye

PKK'n

doğru politikasına

lahtır. Bu konuda bir İran faktörü vardır. İran, hiç şüphesiz Hizbullah tipi örgütlenmeleri birçok müslüman ülkesinde geliştirmek istiyor. Fakat Hizbullah tipi örgütlenmeler

dan bu propagandalar daha yoğunca psikolojik savaşın bir boyutu oluyor tabii. Uğur Mumcu'nun bu kitabı tamamlamasını isterdim ve yine bekliyorum, bu ki-

nasıl yerleşti, bu nasıl bir ilişkiydi ve MİT neden başarısızlığa uğradı. Bunu açıklamayacak, ama sanki MİT sayesinde PKK güç kazanmış gibi bir imaj yaratmak

kazanmış gibi bir imaj yaratmak istiyordu. Halbuki bu güç kazanma olayı PKK'nin doğru politikasından kaynaklanan ve MİT'i de feci ba-

dık" diye hayıflanıyor. İşte yine Uğur Mumcu ölmeseydi on gün sonra görüşeceği Baki Tuğ'un "Onbeş yıl ceza verecektim. Üze-

Bizleri daha sonra gözaltına alıp sorguladılar ve 7 Nisan'da da tutukladılar. O zaman sıkıyönetim savcısı hakkımızda yedi yıla kadar ce-

Sekreteri Abdullah ÖCALAN ile yaptığı röportaj:

şarısızlığa uğratan yaklaşımdan ileri gelmektedir. Yine hemen belirtelim ki, C. Arcaş'ın ta 1978'de Hürriyet'te yayınlanan bir yazısında -ki sonradan 12 Eylül'e nasıl

rimde baskı kurdular, bu ceza vermedim". İşte bunlar kimlerdir? Pilot kimdir? Kesire kimdir? Ali Yıldırım kimdir sorularını sora sora, sözde PKK'nin gelişmesinin ger-

zalandırılma isteği ile dava açtı. Fakat Fehmi ismindeki faşist bir tanığın haricinde benim aleyhimde ikinci bir tanık yoktu. İkinci bir tanık aradılar bulamadılar. Bir tanığın

gelindi diye bir kitapta yayınlandı. "MİT büyük bir gaf işledi, yılan bir karış iken bir askerimiz potinini kaldırıp ezebilirdi. Ama yaptığımız büyük gaf işte yılanın büyümesine

çekten nasıl olduğu değil de, kendine göre kuşkulu bir imaj altında sunmayı hedefliyor. Ben bu olayların hepsini rahatlıkla açıklayabiliyim. 1972 Nisan'ında Mahir Çayan'ın

ifadesi ile de 7 yıl ceza veremezlerdi. 7 ay civarında tutuklu kaldım, sonra salıverdiler. O zaman herhangi bir örgüte üye değildim, hiçbir örgütsel ilişkimde yoktu. Bu

vermediniz diye çıkışıyor. Yine Pilot olayı var. Pilot'un gerçek ismi Necmettin Kaya. Pilotluktan istifa etmiş, Türk Hava Kurumu ve Türk Kuşu'nda çalışmış, sonradan Siyasala kaydını yaptırdı, bizi izlemek için. Namık Kemal Ersun'un darbe teşebbüsünden iki gün önce bunu tespit ettik. Başlangıçta da ihtiyatlı yaklaşıyorduk. Her gün bizi izliyordu bol para harcıyordu. 5 Haziran milletvekili seçimleri vardı 1977'de. Namık Kemal Ersun'un darbesi de 3 Haziran'da olacaktı. Bu basına da yansımıştı. Namık Kemal Ersun, Fahri Korutürk tarafından resmen emekliye sevk edildi. O akşam Pilot kalacağı yerleri tespit etmeye çalışıyordu. Kemal Pir eve gelirken yolda tabancası ile yakalanıyor. Ben o akşam tuzlu çayırda değişik bir yere gidiyordum. Mustafa Karasu'nun kaldığı eve baktırdım, dört tarafı sarılmıştı, o eve gitmedim sabaha kadar değişik yerlerde gezdim. Pilot sabaha kadar beni arar, bir ajan provokatör olduğunu tespit ettik ve tespit ettiğimiz için de hemen karışımıza almadık. Tabii biz enayi değiliz. Diyorlar ki, APO demiş bu bizim emniyet subabımızdır. Evet tekrar söylüyorum; O'nu emniyet subabı gibi kullanmayı denedik ve tekrar bize yansıdı. Özellikle şu soruyu soruyordu. "Sen nerede kalacaksın?" Kesin verdiğim imaj, ben '78 sonunda Ankara'ya geleceğim, bir evlilik olayı vardı Kesire denilen bayanla. Bana "Sen ev tut" zaten ev tutmuş, altın alıyor, bzdolabı alıyor ve her gün ziyaret ediyor evi ve -bana diyor ki "Her şey tamam abi" bende tamam diyorum. MİT'e verdiği rapor - kendisi zaten Özel Harp Dairesi'ne bağlıydı- APO bu kıy sonu Ankara'ya gelecek sözde 6 ay öncesinden bu işi garantiye alıyor. Benimde verdiğim izlenim aslında bu temeldir. Ayıyeten basın-yayın faaliyetlerine ağırlık vereceğiz. O zaman bana diyordu ki, "Babamın tarlalarını sattım, benden iki yüz bin lira", iyidir diyordum. Hazırlanan böyle bir senaryoyu da uyguladık ve oldukça etkili oldu. Giden raporlar, '78'de MİT'i büyük bir yanılgıya itmiştir. Uğur Mumcu'da keşke sağ olsaydı da bunu kendisine anlatsaydım. Araştırması son derece etkili olurdu ama gelmiyordu. Bana sormaya yanaşmadı. Kısaca Namık Kemal Ersun'un darbe girişiminden itibaren biz bunun kimliğini açığa çıkarmıştık. Çok önemli bir görev biçimidir. Hemen bunu cezalandırmak yerine böyle davranmak en akılcı yöntemdir. Günlük olarak bizi kontrol ediyor. Bunu yanıltıcı bilgilerle yönlendirmeyi çok isabetli bulduk ve '77 Haziran'ından '78 sonlarına kadar bu böyle devam etti. Diyebilirim ki, Özel Harp Dairesi'ne bağlı bir kişi olarak önemli bir yanılgıya yol açmada kullanıldı. Ama şunu da belirtiyim: Pilot'tan önce bir Abdurrahman Aşhan dediğimiz kişi daha vardı. O da Ağırılı'ydı ve Pilot'un da O'nun kanalıyla bize katıldığını belirtmeliyim. Abdurrahman'ın kendisi de siyasaldıydı. Bizim hareketin bir üyesiydi. Bir süre sonra şöyle bir durumla bizi karşı karşıya bıraktı; "Ya bir yayın organı etrafında örgütlenme geliştireceğiz, ya da ben bu hareketi böleceğim." Böylece bu Kawa'cılık biçiminde daha sonra ortaya çıkan bir

girişime de öncülük etmek istedi. Hatta bize bu tehditi bile savurdu. "77'nin başlarında eğer biz bu yöntemi terketmezsek, 3 ay sonra duman olacağız, yok olacağız" diyordu. Ki; bu çok somut bir tehditti. Bu nereden bunu söylüyor, nereden çıkıyor bunları diyorduk. Ve Haki Karer gerçekten tam üç ay sonra Mayıs'ın 18'inde bir komplo ile katledildiğinde biz tehlikenin ne kadar büyük olduğunu gördük. Gerçekten tam üç ay sonra gerçekleşiyor. Ve hatırlıyorum ben bir çay bardağını bile elimde tutamıyorum, çok korktuğum için değil de hareketimizin başına imhanın dayatıldığını hissettiğim içindir. Tabii Abdurrahman bu amacına ulaşmayınca ayrılmak zorunda kaldı. Kawa'ci girişime ön ayak olmak istedi. Tabii böyle bir bölücülük olayından sonra bizde barınması mümkün değildi. Onun yerine Pilot geçirildi. Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne 608 puanla kaydı yaptırdı. Yine bize getirdiği belgede hukuk dışı bir görüşle hava kuvvetleri pilotluğundan atıldığını söyledi. Bu yolla kendini ispatlamak istiyordu. Kürt olduğu için atıldığını söyledi. Tabii ihtiyatı elden bırakmamakla birlikte, yürümenin yararlı olabileceğine inanıyordum. Dürüst çıksa ne ala, dürüst çıkmasa da yararlanılabilir düşüncesi bizde hakimdi. Ve bu, bizi birkaç eyleme de çekmek istedi, bazı muhtemeller vardı, özellikle Kemal Pir'le bazı militan arkadaşları harcamak istiyordu, peşinde kişiler vardı. Bu yöntemi de denedi, fakat, en fazla beni hedefliyordu. İşte giderek Kesire, Ali Yıldırım aile ilişkisine kendisini alabildiğine daldırdı, epey yatırım yaptı bu konuda, sonuçta dediğim gibi Namık Kemal Ersun darbesinin olacağı gece aslında bizim tasfiye günümüzü. Eğer bu darbe başarılmış olsaydı, biz sabaha kadar bitirilmiştik, bu darbenin başarıya gitmemesi PKK'nin tarihinde çok önemli bir dönüm noktasıdır. Çok kişi bu noktayı bilmez, ama ben ilk defa böyle derli toplu açıklıyorum. Namık Kemal Ersun'un da Türkes'le bağlantısı biliniyor. Yine özel savaş generali sağ bir general olduğunu herkes bilir. O dönemdeki cumhurbaşkanı tarafından resmen emekliye sevk edildiğini de biliyoruz, dolayısıyla polis ve Pilot'un takibinden bu sefer sıyrılmamıza yol açtı. Tekrar vurgulayayım, yani tümüyle mi? Hayır biraz onu saptırarak. Çünkü adamın elindeki yetki hemen bizi vurma biçiminde değil, takip, günlük takip etme biçiminde. Bizim Doğan diye bir arkadaşımız vardı, bu olayı çok açıkça söyledi. "Günlük olarak kontrolümüzdeydi" diyor. Beni 77'den itibaren günlük takibe aldıklarını iyi biliyorum. Bizimde takibe karşı yarı bilinçli, yarı hissi bir biçimde almış olduğumuz bir yaklaşım vardır. Şimdi çok söz konusu ediliyor, işte Ali Yıldırım bu süreçte niye emniyete gidiyor. İşte bizim o aileye bağlı olduğumuz iddiasıyla bunların ileride devlet için çalışılacağını, dolayısıyla fazla bize yaklaşılmamasını söylemiş. Sanıyorum diğer geliştirilen bir tezde budur. Şimdi böyle bir kişiliğin Kesire diye bir kızı var. Aslında bizimde ilişkilerimiz oldu. Hatta evlilik de diyebileceğimiz bir ilişkiydi, fakat daha sonra hem parti için-

Devamı 23. sayfa

n gücü an kaynaklanıyor

neden oldu, şimdi karşı koymıyorlar" diyor. Bir başka yazısında "APO elimizin içindeydi -ki buna zindan tanığı yoldaşlar var- birden bire elimizden nasıl kaçır-

Kızıldere'de katledilmesini protesto etmek için Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde ilk boykotu biz gerçekleştirdik. 12 Mart faşizmine karşı böyle bir başarılı eylemimiz oldu.

olayın özü böyledir. Ama ellerinden kaçmışlar, ona öfkeleniyorlar, öfkelenildiğinde Baki Tuğ ile bol bol sohbet ediyorlar. Uğur Mumcu neden o zaman daha büyük bir ceza

Birkaç dergi dışında, adına "sosyalist basın" denen organların üzerinde de psikolojik savaşın etkisi yoğun olarak var. Hatta çoğu kez bilerek buna düşüyorlar. Düzenin teşhiri, sosyalist basının elbetteki en önemli görevlerinden birisi. Fakat burjuva düzenin siyasal teşhiri ile psikolojik savaş arasında çok ince bir çizgi bulunuyor. Eğer bu çizgiye dikkat edilmezse, düzeni teşhir ediyorum derken, onun psikolojik savaşına alet olmak işten bile değildir. Örneğin Şırnak katliamında, özel savaş yönetimi hemen herkesi böyle bir oyuna düşürmüştür. Yine 1992 Newroz'u öncesinde geliştirilen ve adına "Newroz sendromu" denen olaya bakalım. Bu durumu bilinçli ve planlı bir biçimde özel savaş yönetimi hazırladı. Devlet yöneticilerinden MİT'e kadar herkes, aylar öncesinden yoğun propaganda yapmaya başladı ve bu biçimde halka korku salmak istedi. Basını da bu konuda bir araç olarak istediği gibi kullandı. Ancak burjuva basınından daha fazla bu işlevi 2000'e Doğru gördü. Belki düzenin planlarını teşhir ettiklerini sanıyorlardı ama, aslında yaptıkları yayınlı psikolojik savaşın amaçlarına açıkça hizmet ettiler.

TC'nin psikolojik savaşında Kürt işbirlikçilerin ve emperyalistlerin de önemli bir yeri bulunuyor. Özellikle 1992 yılında TC, kendi gücü Kürt ve Türk halklarını etkilemeye ve aldatmaya yetmediği noktada sık sık işbirlikçileri, ABD ve Alman bakanlarını yardıma çağırdı. Emperyalist yöneticiler, "PKK terörüne karşı olduklarını ve TC'yi desteklediklerini" sık sık açıkladılar. PKK'ye karşı olan kesimler; Türk basınının, radyo ve televizyonun haber bültenlerini süslediler; PKK'nin "terörizminden" başlayın "cani ve İdi Amin" olduğundan çıktılar. Bu tür açıklamaları sadece Türk özel savaş basını değil, emperyalist basın da kamuoyuna daha çok duyurabilmek için büyük çaba harcadı. Emperyalist haydutlarla işbirliği ağalar "demokrat" oldular, Kürt emekçilerinin devrim hareketi ise "terörizm, canı ve İdi Amin"! İşte durum buraya kadar vardırdı. Bütün bunların hepsi, TC'nin yürüttüğü özel savaş ve onun psikolojik kolunun bir gereği ve psikolojik savaşa hizmet olarak yapıldı. Türkiye'deki "milli mutabakat", böylece dünya çapında "uluslararası gerici mutabakata" kadar vardırdı.

Psikolojik savaşın sahte dincilik, tarikatçılık, futbol, müzik, sanat, vb. yanlarından söz etmeye fazla gerek görmüyoruz. Futbol maçlarının TC ve bozkurt bayraklı şoven gösterilere dönüştürüldüğü, Türkiye'de her türlü sanat alanında tam bir yozlaşma, çürüme ve yokoluşun yaşandığı biliniyor. TC sistemi, Nazım Hikmet'i de içine alarak, bu alandaki tüm açıklarını kapatmaya çalışıyor. Bu konuda son olarak, Yaşar Kemal'in, devlet tarafından heykeli dikilen bir devlet yazarı haline getirildiğini belirtmekle yetinelim.

Faşist sömürgeci psikolojik savaşa karşı devrimci savaş

Özel savaşın, en hileli ve en tehlikeli bir savaş tarzı olduğunu daha önce belirttik. Bu durum, ona karşı savaşanların çok çok dikkatli ve duyarlı olmalarını gerektiriyor. Eğer gereken dikkat ve duyarlılık gösterilir ve devrimci direniş doğru yöntemlerle, sabır ve inatla sürdürülürse, özel savaşın uyguladığı birçok yöntem tersine döner, yani uygulayanların aleyhine ve devrimci mücadelenin lehine sonuç verir. Bu nedenle, son derece riskli bir savaş tarzıdır.

Yoğunlaştırılan sömürgeci psikolojik savaş ve devrimci mücadele görevlerimiz

"...Özel savaş ve onun psikolojik kolunu boşa çıkarmanın en etkili ve temel yöntemi, kuşkusuz doğru çizgide geliştirilen devrimci eylemdir, gerilla ve serhildandır. Gerillanın propaganda etkisi ve gerçekleri kamuoyuna ulaştırma gücü tartışılmazdır. Doğru taktik yöntemlerle yürütülen gerilla eylemliliği, özel psikolojik savaşın yalan ve demagojik niteliğini ortaya çıkaran ve halk kitlelerinin bilgi ve bilinç edinmesinin en temel gücüdür..."

zıdır da. Aynı şey, özel savaşın psikolojik kolu için de geçerlidir, hatta psikolojik savaş için çok daha fazla geçerlidir. Çünkü psikolojik savaş, esas olarak yalan ve çarpıtmaya dayanır. Bunun başarısı, devrimci propagandanın yasaklanarak veya başka yöntemlerle engellenebilmesindedir. Eğer devrimci propaganda her türlü yasak ve engel yırtılarak yürütülür, gerçekler kamuoyuna ulaştırılırsa, o zaman özel savaşın yalan ve çarpıtmaları kendi başına bela olur. Nitekim TC büyük ölçüde bu durumu yaşamaktadır.

TC'nin psikolojik savaşını teşhir etmek, somut olgularla onun haksız ve yalancı olduğunu insanların bilincine yerleştirmek, TC açıklamalarının şaibeli, güvenilirmez ve yalan olduğu konusunda toplum nezdinde genel bir kanı yaratmak çok önemlidir. Kürdistan'da bu durum büyük ölçüde yaratılmıştır. Halk kitleleri TC açıklamalarına artık hiç inanmıyor, onları tersinden yorumlayarak doğru sonuçlara ulaşmaya çalışıyor. Bunu daha da geliştirmek ve yaygınlaştırmak, sömürgeci psikolojik savaş ve amaçları konusunda halkı aydınlatıp eğitmek, bunun için devrimci propagandayı yoğun olarak yürütmek, kitleler içinde haberleşme kanallarını ve yöntemlerini çoğaltmak gerekiyor.

Tabii bu, Kürdistan halkı için böyle. Türkiye halkı için durum böyle değil ve onlar özel psikolojik savaşın çok yoğun etkisinde bulunuyorlar. Bu etkiyi sürdürmek ve geliştirmek

için TC çok yoğun bir çaba, sergilemekte ve bu nedenle, Türkiye halkı gerçekleri bilemiyor, faşist şovenizm tarafından aldatılıyor ve etkileniyor. Türkiye'deki bu durumu kırmak, halk kitlelerine gerçekleri ulaştırıp onların doğru bilinçlenmesini, dolayısıyla örgütlenip mücadele edebilmesini sağlamak günümüzün en temel görevlerinden biri oluyor.

Özel savaş ve onun psikolojik kolunu boşa çıkarmanın en etkili ve temel yöntemi, kuşkusuz doğru çizgide geliştirilen devrimci eylemdir, gerilla ve serhildandır. Gerillanın propaganda etkisi ve gerçekleri kamuoyuna ulaştırma gücü tartışılmazdır. Doğru taktik yöntemlerle yürütülen gerilla eylemliliği, özel psikolojik savaşın yalan ve demagojik niteliğini ortaya çıkaran ve halk kitlelerinin bilgi ve bilinç edinmesinin en temel gücüdür. Bu gerçek, Kürdistan somutunda defalarca ve parlak bir biçimde kanıtlanmıştır. Halkı ve ulusal kurtuluş devrimini bu düzeye getiren gerilla olmuştur. Nitekim doğru yöntemlerle yürütülen onbeş günlük, bir aylık bir gerilla kampanyası, emperyalizmin, tasfiyeci solun ve işbirlikçiliğin desteğiyle TC'nin aylarca hazırlayıp sürdürdüğü psikolojik savaş rahatlıkla ve etkin bir biçimde boşa çıkarabilmekte, kendi devrimci psikolojisini ortama egemen kılabilmekte ve devrim gerçeğini dayatabilmektedir. Bu yüzden, sömürgeci psikolojik savaşa karşı da en etkili devrimci yöntem olarak gerillayı hatalarından iyice arın-

dırmak ve gerilla eylemliliğini geliştirip yaygınlaştırmak gerekiyor.

Bununla birlikte, Kürdistan'da yaşanan savaş ve gerilla eylemliliği hakkında devrimci güçlerin resmi açıklamalar yapmaları da önemli bir etkiye bulunuyor. Özellikle özel psikolojik savaşın yalan ve demagojisini kitleler nezdinde sergileme ve onun güvenilmezliğini geliştirme konusunda etkisi fazla oluyor. Örneğin, Şırnak katliamı ve yine Güney Kürdistan'daki savaş hakkında Başkan APO'nun Kürdistan Haber Ajansı (KURD-HA)'ya yaptığı açıklamalar bu işlevi parlak bir biçimde yerine getirdi. Yine benzer birçok açıklamanın aynı rolü yerine getirdiğini ve başarılı olduğunu belirtmek mümkün.

Silahlı eylem alanında bir de misilleme olayından söz etmek gerekiyor. Özellikle stratejik denge döneminde bu husus çok daha fazla öne çıkıyor. Çünkü savaş, adeta bir ip üzerinde yürümek gibi bir hal alıyor. Savaşın psikolojik yanı çok daha fazla önem kazanıyor. Savaşın taraflar, kendi cephelelerindeki morali diri tutabilmek, kitleleri daha fazla kazanarak savaştaki dengeyi kendi lehlerine değiştirmek için, psikolojik savaşa daha çok ağırlık vermek durumunda kalıyorlar. Savaşın kazandığı niteliğini bir gereği oluyor bu. Böyle bir dönemde, düşmandan gelen bir saldırıya karşı anında ve etkili cevap vermek, karşı psikolojiyi yıkıp kitleleri psikolojik etki altına almada önemli bir rol oynuyor. "Top-

yekün savaş" ilanında bulunduktan sonra TC, özellikle bu hususa dikkat etmeye çalışıyor. Gerilla eylemleri ardından köy yakmalar, köylerde ve kasabalarda katliamlar düzenlemeler bu amaçla ortaya çıkıyor. Bunu etkisiz kılmak ve dengeyi devrim lehine geliştirmek için, devrimci güçlerin de misilleme olayını dikkatle değerlendirmeleri, elbette sömürgecilerin tarzıyla değil; kendi çizgilerinde, sömürgeci-faşist hedeflere yönelik bu tür bir eylemlilik içinde olmaları gerekiyor. Şimdiye kadar gerçekleşmiş başarılı örnekler var bu konuda ve bunu daha da geliştirmek büyük önem taşıyor. Bu konuda solculuk adına yapılan sözde eleştirilerin, devrimci mücadele gerçeği açısından hiçbir değeri bulunmuyor. En hafif deyimle hariçten gazel okumak oluyor veya altında başka niyetler yatıyor.

Faşist-sömürgeci psikolojik savaşa karşı mücadelede basın-yayın faaliyetinin de kuşkusuz önemli bir yeri ve rolü var. Basın alanında yaşanan gelişmenin bu konuda önemli bir rol oynadığı ve etkili olduğu açık. En azından duyarlı siyasal çevreler nezdinde özel psikolojik savaşın yalancı niteliğinin teşhir edilmesinde ve gerçeklerin gün yüzüne çıkarılmasında önemli rol oynuyor. Böyle olduğu için, özel savaş rejimi basın üzerine şiddetle gidiyor ve ilerici basını susturmaya çalışıyor. Devrimci propaganda da radyo ve televizyon gibi araçlar henüz kullanılmıyor, fakat mücadelenin gelişim düzeyi bu tür araçlara büyük ihtiyaç duyuyor. Bu tür araçların yaratılması, basının daha da geliştirilmesi ve özellikle de gericiliğe karşı mücadeleciler ve halk kitleleri için daha çok eğitici kılınması büyük önem taşıyor.

TC'nin dış alandaki psikolojik savaşına karşı da uluslararası alanda devrimci propaganda faaliyetlerini geliştirmek, sömürgeciliğin komplo ve provokasyonlarını boşa çıkarmak, dikkatli ve duyarlı bir çalışmayla kamuoyunda devrimin etkisini artırmak konusu da elbette önemli. Özellikle Kürdistan'da yaşanan gerçekleri uluslararası kamuoyuna yeterli bir biçimde ulaştırmak, TC'nin teşhir ve tecritini sağlamada büyük bir rol oynuyor. Bu alandaki çalışma ve gelişmeleri daha da ilerletmek gerekiyor. TC'nin psikolojik savaşını olduğu yerde etkisiz kılmak temel devrimci yaklaşımımız olmalı.

Son olarak, yetmiş yıldır sürdürülen özel psikolojik savaşın insanlarımlarımız üzerinde adeta bir içsel olgu haline geldiğinden söz etmek gerekiyor. Öyle ki, Türkiye ve Kürdistan toplumlarında TC'nin psikolojik savaşının etkisi altında, olmayan, hatta onun tarafından şekillendirilmeyen insan yok. TC böyle bir durum yaratmış ve istemeseler de insanları kendine hizmet ettiriyor. Bu durum, devrim cephesinde, PKK ortamında iyice açığa çıkmış ve çözümlenmiş bulunuyor. İnsanları faşist-sömürgeci psikolojik savaşın etkisinden kurtarmak ve devrimci psikoloji ile donatmak çok ciddi bir sorun ve bu başarılmadan doğru devrimci mücadele yürütülemiyor. TC'nin psikolojik savaşına karşı en etkili ve en bilinçli devrimci savaş bu alanda vermek, başarmak gerekiyor. Bu konuda Başkan APO, "Bir hiçten kahraman yaratıyoruz. Korkudan, büyük cesaret yaratıyoruz. Köle yığınından, en kahraman, korkuyu yerle bir eden halk hareketi yaratıyoruz" diyor. Sömürgeci psikolojik savaşın her türlü etkisini yerle bir edelim ve tüm halkımızı, devrimci psikoloji ile donanmış kahramanlar haline getirelim!

Tanıkların anlatımı ve genelkurmay gizli belgelerinden

ÖZEL HARP VE KONTRGERİLLA

Berxwedan Araştırma Servisi

Abdülhamit'den devralınan tarihi tecrübeyle ABD'nin çağdaş kontrgerilla cılığının sentezini yapan TC, köy koruculuğunu yürürlüğe soktu. 36 bin Kürt insanına devletin silahı verildi, maaş bağlandı. PKK, 4. Kongresi'nde korucular için bir yıllık

çelişkilerini körükleyerek bunları silahlandırıp Vietkong cephesine karşı saldırttı. Bu milis güçleri, savaşın yoğunlaşması ve ABD'nin darbe üstüne darbe yemesiyle daha da artan bir biçimde devreye sokuldu. Son dönemde bu silah geri tepti ve son model silah-

cek, devlet böylece hem kendinin yıpranmasını önlemiş olacak, hem de karşısındakini güçsüz düşürerek onun üzerindeki egemenliğini pekiştirecekti.

Dr. Selçuk Günay bu olayların rolünü "Hamidiye Alayları" adlı makalesinde şöyle açıklıyor:

"1- Doğu Anadolu'da devlet otoritesini sağlamla-

Osmanlı yönetimi bu politika ile sadece Kürdistan halkının direnmesini ezip onu katletmekle kalmadı, bu olayları Ermenilerin soykırımından geçirilmelerinde de kullandı.

"Kürt ağaları yeni mevkileri ile övünecekler..."

Abdülhamit, direnişleri kendi ordusuyla bastırmanın güç olduğunu, bu durumun orduyu yıprattığını ve otoritesini

4. Ordu Kumandanı Zeki Paşa'ya ait olduğundan, meslektaşlarını kıskanmış olmalarına da delalet edebilir.

Disiplinli bir şekilde yetiştirilen bu Kürt alayları, bize çok büyük hizmetlerde bulunabilirler. Ayrıca orduda öğrenecekleri itaat fikri kendileri için de faydalı olacaktır. Zabıt ünvanı verdiğimiz Kürt ağaları ise yeni mevkileri ile övünecekler ve bir miktar zaptırap altına girmeye gayret edeceklerdir. Çıraklık devirlerini bu şekilde tamamlayacak olan "Hamidiye Alayları" bu şekilde, sonunda kıymetli bir ordu haline geleceklerdir."

Daha sonraki gelişmeler Abdülhamit'in haklı olduğunu ortaya çıkardı. Hamidiye Alayları'nın oluşturulmasından sonra Cumhuriyet dönemine kadar herhangi bir Kürt isyanı olmadı ve bu alaylar Ermenilere ve Ruslara karşı İmparatorluğun yanında sadık bir şekilde görev yaptı.

Kürdistan'daki isyanların bastırılmasında kullanılan yöntemler esas olarak "böl, parçala, birbirine düşür, birbirine kırdırarak zayıflat, içten çökert ve nihayi darbeyi vur" şeklinde özetlenebilir. Cumhuriyet'ten sonra meydana gelen Şeyh Said ve Dersim isyanlarının özel tarihleri Kürdün kendisine ihanetinin ve sonuçlarının da tarihidir aynı zamanda.

Yeni Hamidiye Alayları yaratma yolundaki somut adım 1985 yılında köy korucu-

kararlar alındı:

"1- Savaşımızın ana hedefinin açık düşman güçleri olduğu ve çetecilik dahil her türlü kötülüğün kaynağında düşmanın bulunduğu unutulmamalıdır. Askeri eylemlilikte temel yönelimi düşmanın üzerinde yoğunlaştırarak, ona indireceğimiz darbelerle kitleler nezdinde otoritemizi güçlendirmeyi ve çete ağı içinde yer alan kesimleri psikolojik bir güç dayanağından yoksun bırakmayı esas almalıyız.

2- Çete ağı içinde düşmanla birlikte savaşımıza karşı açık hareket tarzı içine giren işbirlikçi ajan çete odaklarını çeteciliğe karşı savaşımızda esas hedef haline getirip, tüm çetelere karşı aynı tavrı koymalıyız.

3- Çeteciliğe karşı eylem geliştirirken "ne olursa olsun" eylem anlayışıyla hareket etmemeliyiz. Geliştirilen eylemler çeteyi çoğaltıcı, bütünlüştürücü değil, parçalayıcı, etkisizleştirici ve genel halk kitleleri tarafından kabul edilir olmalıdır.

4- Genel olarak herkese "teslim ol, silahı bırak" çağrısı yapılmalı, bu çağrı üzerinde de kazanabileceklerimizi kazanma, kazanamadığımızı taraf-sızlaştırma, düşmanla birlikte kalmakta inat edenleri ise açık hedef haline getirme tavrı içine girmeli ve bunda sabırlı, inatçı ve kararlı olmalıyız.

5- Teslim olmak isteyenlere son bir şans verebilmeli ve kazanıcı olunmalıdır.

"Genel Af" süresi çıkarttığını ilan etti. Kürt halkı korucularla alış-veriş kesti, minibüs şoförleri onları araçlarına almadı, Kürdistan halkı koruculara selam bile vermeyi kesti. 1991 yılı koruculuğun sistem olarak çıktığı bir yıl oldu.

larla donatılan bu birlikler silahlarını Vietkong'a değil, ABD ve Diem diktatörlüğünün askerlerine çevirdiler.

Savaşı Kürdistanlaştırma

Yaklaşık 40 bin kadar Kürt insanının eline devletin silahını verip, onu kendi halkına karşı paralı asker olarak kullanma politikası da TC'nin savaşı "Kürdistanlaştırma" politikasıydı. Bu politika sadece ABD'nin sömürgecilik pratiğinden çıkarttığı derslere dayanmıyordu, tarihi kökleri de vardı. Osmanlı ve Türk egemenleri bu konuda hayli tecrübe birikimine sahiptiler.

Devlet, Kürdistan'da milis örgütlemeye ilk kez 19. yüzyılda başvurdu. Bu yüzyıl Kürdistan'da yaygın bir şekilde isyanların patlak verdiği dönemdi. Bu isyanlar bugün "özel savaş" taktiklerinden önce gelenleri olan "böl-yönet" ve "düşmanı kendi içinde birbirine düşür" yöntemleri ile ezildiler. 19. yüzyıl isyanları aşiretsel, mezhepsel parçalanmışlıktan ve egemen sınıfların ihanete yatkın karakterinden yararlanan Osmanlı Sultanı Abdülhamit'in izlediği ustaca siyasetlerle yenilgiye uğratıldılar.

Tarihe Abdülhamit'in bu-luşu olarak geçen Hamidiye Alayları, 1881 Ubeydullah İsyanı'nın ezilmesinden sonra 1890'larda oluşturuldu. Bu alayların kuruluş amacı ile bugünkü milis faaliyetlerinin amacı aynı idi. Yükselen direnme bizzat o halkın içinden çıkarılan güçler eliyle ezile-

tirmek,

2- Aşiretlerden askeri güç olarak faydalanmak ve muhtemel bir Rus hücumuna karşı elde hazır bir kuvvet bulundurmak,

3- Aşiretleri düzene sokarak onları yerleşik hayata

zayıflatıldığını görerek, direnişleri kuklaları aracılığıyla bastırmanın hem kolay olacağını, hem daha az tepki çekeceğini, hem de fazla yük olmadan yedek bir kuvvet yaratılmış olacağını hesaplamıştı. Bu alayların oluşturulmasına

"Devlet bu silahı elimize verip özgürlüğümüzü aldı, bu silah bizim için kara bir zindan oldu..."

Ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yaratılan bir milis örgütlenmesi de Köy Korucuları Kanunu'yla gündeme getirildi. 28 Haziran 1985 yılında yapılan Bakanlar Kurulu toplantısında, Kürdistan'ın 13 ilinde geçici köy korucularının göreve başlaması yolunda bir karar alındı. Devletin, aşiretçi feodal yapıdan yararlanarak oluşturduğu; bu milisler Van, Ağrı, Kars, Muş, Bingöl, Tunceli, Bitlis, Siirt, Urfa, Diyarbakır, Adıyaman, Mardin ve Hakkari illerinde görev yapacaklardı.

Siirt İl Jandarma Alay Komutanı Yarbay Turgut Debreli koruculara yönelik olarak yaptığı bir konuşmada, "Siz artık güvenlik mensubusunuz. Tereddütsüz silah kullanma yetkiniz vardır ve devletin her türlü güvencesi altında bulunuyorsunuz. Size güveniyorum" diyordu.

Aynı taktiği ABD Vietnam savaşında da uygulamıştı. Bunun adı "Savaşı Vietnamlaştırma" idi. Azınlıkların Vietnam halkı ile tarihten varolan

alıştırmak,

4- Doğu Anadolu'da başlayan Ermeni faaliyetlerini önlemek,

5- Dış devletlerin tahrikine karşı Doğu Anadolu'yu elde tutma politikası." (10 Ocak 1985 tarihli Tercüman gazetesi)

Tercüman gazetesinin Hamidiye Alayları'nı gündeme getirmesinin ulusal kurtuluş mücadelesinin boyutlandığı bir döneme denk düşmesi tabii ki tesadüfi değildi.

"güvenli olmaz" diyerek karşı çıkanları şöyle yanıtlıyordu:

"Kürt alayları teşkil ettiğim için Avrupa gazeteleri acı temkinlerde bulunuyorlar ve bizim tarafımızdan teşkilatlandırılan bu Kürtlerin istiklallerini ilan etmek için bize karşı isyan edeceklerinden endişe ettiklerini söylüyorlar.

Her ne kadar pašalarımızdan bazılarının da "Kürt kazakları" ile teşkil ettiğimiz alaylara itiraz ettikleri bir hakikat ise de fikir Erzurum'daki eski

luğunun gündeme getirilmesi oldu.

Teslim olmak isteyenlere şans tanınmalı

PKK'nin 1990 Aralık ayında toplanan 4. Kongresi'nde koruculuğa karşı geliştirilecek tavrın parti ölçüleri esasına bağlı olmasına büyük özen gösterilmesi istenerek, aşağıdaki

6- İşbirlikçi çetelere karşı kitle gücümüzden faydalanmalı ve milisin geliştireceği içten darbeleme eylemlerini tercih etmeliyiz.

7- Çete ağı içinde olanların, bu çete ağı içindeki ajan odaklarıyla çelişkilerini derinleştirmek ve devrimin lehine kullanmak gerekir.

8- Tarafsızlaştırma ve kazanmada yoğun bir propaganda faaliyeti ve çağrıları geliştirilmelidir

9- Çeteciliğin dağıtılma-

sını, boşa çıkarılmasını ve tasfiyesini gerçekleştirmek için girişilen eylem ve uygulamalarda çete aile ve çocuklarının korunmasına özen gösterilmelidir."

"Devlet size silahı onu korumanız için veriyor"

PKK, 4. Kongre Kararları'nda koruculara 1991 yılı sonuna kadar "Genel Af" süresi tanıdığını belirterek samimiyetle düşman saflarını terk edip ona hizmet etmekten vazgeçenlerin, geçmişteki suçları ne olursa olsun bu af kapsamına gireceklerini belirtti. PKK Merkez Komitesi 1 Ocak 1991'de yayınladığı bir bildiriyi bunu açıklıyordu:

"Ajanlar, işbirlikçiler, çeteler! Düşmana hizmet etmek size hiçbir yarar sağlamaz. Eğer bugün düşman size silah veriyorsa, para veriyorsa bunu sizin için değil, sizin güvenliğiniz ve sağlığınız için değil, tamamen onu korumanız için veriyor. Daha düne kadar sizi insandan dahi saymayan, canınıza, malınıza, namusunuza el uzatan düşmanın kendisiydi. Sizler onun elinde eşkiyaydınız, sizler onun elinde evinizden, ailenizden uzak, kaçak insanlardınız. Ne zaman ki partimiz PKK, TC düşmanının size ve bir bütün olarak halkımıza karşı yapmış olduğu suçların hesabını sormaya başladı, TC bu kez size muhtaç oldu ve sizi kendi yanına alarak partimize karşı savaşmak istedi. Ve bazılarınızı parayla, bazılarınızı vaadlerle kandırarak, sizler için, sizin kurtuluşunuz için

savaşan gerillalarımıza karşı savaşa soktu. TC geçmişte de halkımızın isyanlarını, halkımızı bölerek bastırdı ve bastırdıktan sonra da hiçbir fark gözetmeden herkesi köleleştirdi ve katletti. Savaşımız önümüzdeki günlerde, yıllarda daha da büyüyecek ve karşısına çıkan herkesi ezip geçecektir. Onun için düşmana hizmet et-

rın kitleler halinde kalkıştıkları istifalar devlet güçlerince her yol denenerek engellenmeye çalışıldı. 1991 yılı boyunca süren ve yıl sonuna doğru yoğunlaşmaya başlayan korucu istifalarıyla ilgili Yeni Ülke gazetesinden bazı haber başlıklarına bakalım:

"Halk, koruculara ambargo uyguluyor: Kerboran, Cizre

men silah bırakmaya kararlı olan Hasankeyfli korucular: Şerefsizce yaşamaktansa ölü-
rüz." (7-13 Temmuz 1991)
Ağrı'nın Tutak, Patnos ve Eleşkirt ilçelerinde istifaları kabul edilmeyen korucular: Devlet kendini korusun biz yokuz." (28 Temmuz 3 Ağustos 1991)

"Koruculuğu reddeden köy-

ru istifaları, PKK'nin çıkar-
dığı af süresinin dolmasına az
bir süre kala daha da hızlandı.
İstifalar kervanına geçtiğimiz
hafta Güçlükönak Belediye
Başkanı Bahattin Aktuğ
(Baho Ağa) da 200'den fazla
korucusuyla katıldı. 6 ay ka-
dar önce gazetemize "pişma-
nım" diyen Baho Ağa'nın bu
sözlerini izleyen sessizlik dö-

de Jandarma karakoluna gide-
rek silahlarını bıraktılar.
Tayan aşiretine mensup olan
korucubaşı Kamil Akat, 1985
yılında silah almış ve halktan
gelen baskılara dayanamadığı
için diğer korucu ailelerle bir-
likte Cizre çıkışında bulunan
askeri kışlının yanına taşın-
mışlardı. İstifa gününü Cizreli
bir bakkal şu sözlerle anla-
tıyor: "Jandarma merkezin-
den geliyorlardı. Baktım yüz-
leri gülüyor. Kamil Akat, 'Biz
de istifa ettik, kurtulduk' dedi.
Ben de bunun üzerine onları
dükkanıma davet ederek çay
ısmarladım." Diyarbakır'ın
Kulp ilçesinde 481 korucu
vardı, şu anda 49 korucu kal-
dı. Hazro'da koruculuk sade-
ce 5 köyde kaldı. Lice'de
koruculuğun en yaygın olduğu
dönemlerde 59 köyden sade-
ce 9'u silah almıştı, 8'i koru-
culuğu bıraktı. Hani'de sade-
ce 5 köyde koruculuk kaldı,
büyük bir çoğunluğu zaten sil-
ah almamışlardı. Bismil'de
sadece 5 köyde koruculuk kal-
dı. Çüngüş'ün 33 köyünden
sadece 5'inde koruculuk var.
Silvan'ın ova köylerinde koru-
culuk yoktu. Silah alan 6 dağ
köyünde ise çok sayıda kişi
koruculuğu bıraktı." (15-21
Aralık 1991)

"Devlet koruculara güven-
miyor: Siirt'in Pervari ilçesine
bağlı Heşet köyünde askerler-
le girdikleri çatışmada yaşa-
mını yitiren iki gerillanın köy-
de düzenlenen cenaze töreni-
ne katıldıkları için, gözaltına
alınarak işkenceden geçirilen
44 korucu silah bıraktı. Se-
çimlerden sonra üzerlerindeki
baskıların daha da arttığını be-
lirten köylüler ne olursa olsun
bir daha devletin silahını elleri-
ne almayacaklarını belirttiler."
(15-21 Aralık 1991)

mekten vazgeçip, partimizin
affından yararlanmak sizin çı-
karınıza olacaktır. Her şey
ulusal birlik ve kurtuluş
için."

1991 yılı Kürdistan'da ko-
ruculuğun hızla çöküşe gittiği
bir yıl oldu.

Batman'da, Diyarbakır'da,
Mardin'de, Siirt'de, Şırnak'ta,
Hakkari'de esnafın alış-
veriş yapmadığı, minibüs şo-
förlerinin arabalarına alma-
dığı, köy kahvelerinde en ya-
kın akrabalarının bile selam
vermediği korucular, kendile-
rini büyük bir tecrit çemberi-
nin içinde buldular. Korucula-

ve Kocaköy'de halk silahları-
nı bırakana kadar korucularla
alışveriş yapmama, onlarla
kahvede oturup oyun oyna-
mama, misafirlğe gidip gel-
meme ve hatta selam bile ver-
meme kararı aldı." (23-29
Haziran 1991)

"İğdir'da silahlarını bıra-
kıp istifa eden korucular:
Kendimize ve insanımıza iha-
net etmeden yaşayacağız." (23-29
Haziran 1991)

"Silah bırakmak isteyen
korucular: Gerillaya karşı
savaşmak istemiyoruz." (7-13
Temmuz 1991)

"Devletin baskısına rağ-

lere sürgün ve baskı."

"Devletin aşiretler üzerin-
deki baskısı gevşiyor. Yüzler-
ce korucu silah bıraktı." 24-
30 Kasım 1991)

"Korucular şerefsiz yaşa-
maya hayır diyorlar." (1-7
Aralık 1991)

"Hakkari'nin Şemdinli il-
çesinde yaşayan Gerdi aşire-
tine bağlı iki köyden 60 koru-
cu istifa etti:

Koruculuğun bir kalesi
daha yıkıldı." (8-14 Aralık
1991)

"Halk koruculuğu kal-
dırıyor: Geçtiğimiz Mart ayın-
dan bu yana artarak süren ko-

neminin ardından Güçlükönak
merkezine bağlı köylerde-
ki korucular istifa etmek için
Jandarma karakoluna müracaat
etmişler, istifalarının kabul
edilmemesi üzerine oturma
eylemine başlamışlardı. Bu
arada Şırnak'ta bulunan
Alixan Tatar'ın ailesinde de
ilk çözümlenme işaretleri görüldü.
Bu aileye bağlı 5 korucunun
istifasını önümüzdeki günler-
de yenilerinin izleyeceği bildi-
riliyor. Güçlükönak, İdil ve
Şırnak merkezde koruculuk
yok olmaya yüz tutarken, Ciz-
re şehir merkezindeki son 60
korucu da geçtiğimiz günler-

1992 yılında TC tarafından gerçekleştirilen yargısız infazlar:

17.10.1992 tarihinde Batman ili Gercüş
ilçesinde Cumhuriyet Gökçürk, Cemil Gökçürk'ün
öldürülmesi.

17.10.1992 tarihinde Diyarbakır ili Hani
ilçesi Kaledibi köyüne karadan ve havadan
saldırı düzenlenmesi sonucu köyü yağma-
layıp Mustafa Taşan (48), Ahmet Taşan (48)
ve Hasan Kanat (70) adlı köylüler sorgusuz
sualsiz kurşuna dizilmesi.

19.10.1992 tarihinde Şırnak ili İdil İlçesi'-
ne bağlı Griza köyüne baskın düzenleyen TC
güçleri köylüleri meydana toplayarak geril-
laların sığınaklarını göstermelerini istemesi
üzerine, M. Emin Acar (25), Mehmet Aktaş
(30), Resul Aktaş (20) ve Ahmet Arıs, Ra-
mazan Akpınar, Fehime Akpınar, Emin Alp-
tekin ve Ahmet Altınkaynak adlı köylüleri
yanlarına alarak köyün dışına çıkan askerler,
sığınakların yerini bilmediklerini söyle-
yen köylüleri köy yakınında kurşuna dizdiler.
Köylülerden M. Emin Acar, Mehmet Aktaş
ve Resul Aktaş adlı şahıslar olay yerinde
hayatını kaybederken, Ahmet Arıs, Ramazan
Akpınar ve Fehime Akpınar adlı köylüler de
yaralandılar.

18.10.1992 tarihinden beri Van ili Tatvan
ilçesi Sosyal Mahallesi'nde oturan Alihan
aşireti mensubu Hüsnü Özer adlı şahıs evden
çıkıktan sonra bir daha eve gelmemiştir. Kay-
bolduktan 20 gün sonra cesedi özel tim ve
komandoların kaldıkları mülteci kampının ya-
kınlarında bulundu.

25.10.1992 tarihinde Diyarbakır ili Hazro
ilçesi Çiftlibahçe köyünde Birgül Yeken'in
öldürülmesi.

28.10.1992 tarihinde Diyarbakır ili Koca-
köy ilçesi Suçukt köyünde Selime Yıldız'ın

öldürülmesi.

28.10.1992 tarihinde Antep ili Kilis ilçesi-
nde Müslim Akyol, Hasan Çiçek, Erdoğan Ta-
tar, Mehmet Beşgen, Saim Bozkurt, Ertan
Uzunayla'nın öldürülmesi.

29.10.1992 tarihinde Diyarbakır ili Bismil
ilçesinde süpermarket sahibi Birol Savaş adlı
şahıs Bismil Jandarma Tabur Komutanlığı'na
alacağını tahsis etmek için gittiğinde görevli
çavuş tarafından öldürüldü.

2.11.1992 tarihinde Şırnak ilinde Türkiye
Kömür İşletmesi'ne bağlı Şırnak 5 Nolu Kö-
mür Ocağı yakınlarında akşam saatlerinde kö-
mür toplamaya giden 3 Toptepe köylüsü asker-
ler tarafından taranarak öldürüldü. Ölen köy-
lülerin kimlikleri tesbit edilemedi.

2.11.1992 tarihinde Diyarbakır ili Silvan
ilçesinde Cengiz Işık, M. Ali Işık, Devrim
Elefroz'un öldürülmesi.

2.11.1992 tarihinde İğdir ilinde Sıddık Can
ve ismi belirlenemeyen bir erkeğin öldürül-
mesi.

2.11.1992 tarihinde Mardin ili Nusaybin
ilçesinde Bülent Dağar'ın öldürülmesi.

3.11.1992 tarihinde Mardin ili Midyat ilçe-
sinde Veysi Yeşilmen'in öldürülmesi

5.11.1992 tarihinde Kars'ın Kağızman ilçe-
si Tililik köyünde Süleyman Parlak'ın öldürül-
mesi

5.11.1992 tarihinde Elazığ ili Kovancılar
ilçesinde Diyarbakırlı Dr. Rodi Demirkapı
(HEP ilçe Başkanı)'nın evine baskın düzen-
leyen kontrgerilla elemanları, doktor ve oğlu
Surzan'ı kurşuna dizdiler. Surzan Demirkapı,
olayda ölürken babası ağır yaralandı.

7.11.1992 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesi-
nde Hacı, Leyla, İsmail, Nadire, Sinem, Fatma,

Siyan, Hanife Çekirge ve soyadı öğre-
nilemeyen Şehmus'un öldürülmesi.

10.11.1992 tarihinde Diyarbakır ili Dicle
İlçesi Kurşunlu köyüne baskın düzenleyen TC
güçleri 70 yaşındaki Mehmet Akkum adlı Ço-
ban'ı köyün dışındaki bir araziye çıkarıp öldür-
mesi. Aynı ilçenin Kayaş köyü Kırkpınar mezra-
sında da Derviş adlı şahsın kurşuna dizilmesi.

10.11.1992 tarihinde Diyarbakır ili Ergani
ilçesi Çayırdere köyünde Ali Erdem'in öldür-
ülmesi.

12.11.1992 tarihinde Mardin ili Dargeçit
ilçesi Altıyol köyünde ismi belirlenemeyen bir
köylünün öldürülmesi.

18.11.1992 tarihinde Mardin ili Akbağ
köyünde Abdulkadir Aksu'nun öldürülmesi.

2.12.1992 tarihinde Mardin Merkezde bağ-
lı Esentepe köyü yukarı Esentepe Mezrasında
gerillalar ile güvenlik güçleri arasında çıkan
çatışmanın ardından köye baskın yapan asker,
özel tim ve korucular Orhan Kaya adlı şahsı
kurşuna dizerek öldürdükten sonra Zengin
Kaya adlı şahsı da yaralayıp, televizyonda bir
terörist ölü, biri de yaralı olarak ele geçirildi
diye yayınlaması.

10.12.1992 tarihinde Diyarbakır ili Koca-
köy ilçesine bağlı Rikelan köyü korucuları
komşu Beybulak köylülerine saldırarak tarlada
çalışan 4 traktörden ikisini yaktılar. Mahmut
Ek, Aziz Bugdaycı ve Mehmet Bugdaycı'yı
yanlarına alarak kaçtıktan sonra, Mahmut Ek
adlı köylüyü kurşuna dizdiler. Diğer köylüleri
ise Kocaköy ilçe bölük komutanlığına götürüp
"Bunlar PKK"lidir. Köyümüze baskın yapar-
ken yakaladık. Çıkan çatışmada birini vurduk"
dedikleri belirtildi.

8.12.1992 tarihinde Şırnak ili Hilal Bu-

cağı Çemereş mezrasında bir evin korucu ve
özel timler tarafından basılıp Faik Bulut'u
kurşuna dizip Hatun ve Şemse Kara'yı da
yaraladılar. Korucular tarafından kaçırılan
İsmail, Abdullah, Salih, Yusuf, Halil ve Abdo
Kara adlı köylülerden haber alınamadı.

25.12.1992 tarihinde Diyarbakır ili Bismil
ilçesinin Altıok Mahallesi'nde kontrgerilla
elemanlarınca beyaz renkli Toros Marka bir
araba ile kaçırılan İhsan İçer adlı şahsın cesedi
kaçırıldıktan on gün sonra Bismil İlçesi
Köprüaltında bulundu.

11.1.1993 tarihinde Diyarbakır ili Kulp
İlçesi Ağılı köyüne bağlı Çekirdek mezrası
TC güçleri tarafından bombalanması üzerine
3 ev yıkıldı. Olayda İşıyok ailesinden A. Ha-
mit (46), Halime (39), Hevne (19), Gülis-
tan (12) ve Abdullah öldü. Ahmet İşıyok, H.
İzzet Turhan ve Edip Ayçiçek yaralandı.

17.1.1993 tarihinde Diyarbakır ili Deve-
geçidi Askeri Birliği yakınlarında hayvanları-
nı otlatan ve Beritan Aşireti mensubu olan
Veysi Bingöl adlı genç askeri bölgeye yak-
laştığı gerekçesi ile otomatik silahlarla tara-
narak öldürülmesi.

3.2.1993 tarihinde Diyarbakır ili Bismil
İlçesi Başköy Köyünde traktör römorku ile
köye gittikleri belirtilen 5 kişilik bir gruba TC
kuvvetleri tarafından rastgele ateş açılması
sonucu Resul Bakıroğlu ve Sabri Çetinkaya
adlı vatandaşlar olay yerinde hayatlarını kay-
bettiler.

16.2.1993 tarihinde Mardin ili Derik ilçe-
si Dumanlı (Xerare) köyünde TC güçlerinin
köye düzenledikleri baskın sonucu 8 köylü
kurşuna dizerek öldürülmeleri

BİTTİ

"Onlar ki tarihi
yeniden ve yeniden yaratandır
kıpkızıl bir şafakta,
Destan destan yankılanan intikam
fişekleri
İlmek ilmek dokunan insanlık örgeni
Yürek yürek coşan özgürlük abideleridir
Onlar ki
apak karların koynunda
kızıl güllüklerle şehadete eren
yiğit Kürdistan evlatlarıdır..."

GERİLLA

O yüreğindeki çocuğu öpesim geliyor
ne de şen, cıvı cıvı öyle
kılı kıpırdamadan gidiyor ölüme
O yüreğindeki çocuğu
öpmeliyim bir kere

26.6.1987
Diyarbakır Zindanı

YİRMİ GELİNCİK

Alacağın olsun seni Bagok seni
o yüce zirven, o aşılmaz kayalıkların...
Gizleyemedin mi yirmi canı bir yürekte?
Alacağın olsun seni Bagok seni.

Yirmi yara açtın, binbir yaralı
yüreğimde
Yirmi gonca dikildi
hep birden toprağına
em, doyasıya,
yiğitlerin kıpkızıl kanlarını
o kanlar ki ahdetmiş,
Özgürlük ağacını sulamaya
yemyeşil kılıp rengarenk donatana dek
binbir çiçekte...
Öbek öbek meyveler sunanadek nesillere
Ne mutlu sana, dağların yücesi Bagok
Yirmi kucak birden sarmaladı toprağına,
ne mutlu!

Kokusunu doyasıya çektin iliklerine,
gelinciklerimizin
Ölüm yok artık sana bahtiyar Bagok!
BAĞIMSIZLIK MÜJDESİDİR ALDIĞIN,
bilirsin
bilirsin nasıl bir halk
olduğumuzu Bagok:
Şehit düşeriz en bayram edilesi
günlerimizde
Unutma!

20.4.1988
Ceylanpınar

MASUM YÜZLÜ CHE'M

Bana düşmez senin adına
şiiir yazmak Che,
yoldaşım
Masum yüzlü yiğit güneşim
hala gözlerimin önünde durur,

o bebek yüzlü resmin
gerillam
Güneşin ışıltılarının titrettiği sakalların
ve mürekkep kokan fotoğrafın Che'm
Bilesin yirmi yıl sonra yeniden çekildi
KÜRDİSTAN DAĞLARINDA
Senin anınla, ölümsüz gerillam.

1987
Diyarbakır Zindanı

SELAM OLSUN YAŞAM UĞRUNDA
CAN VERENLERE!

Beşiniz bir yerdediniz candaşlarım
uzanmıştınız taştan,
topraktan yataklarınıza
sarılmıştınız tetik
dokulu yavuklularınıza
sereserpeydiniz candaşlarım,
karlı zirvelerde.
ve o kutsal sınıyla sıvanmıştı
her yanınız
o sını ki Sorka Alem'de bayraklaşan,
Proletaryanın çekiç orağına
yaşam veren
O sını ki öldü sınıları diriltin,
ve destanlar yaratan; yeniden
ve yeniden.

Dokuz Şubat'ta biz,
baş koyduk candaşlarım
direniş yastıklarına, onurla
Ne de tez aldınız haberimizi
varıp baş koydunuz o kızıl kayalara!
Ne denli gururlandık sizle bilir misiniz?
Tükenmez bir güç kattınız yiğit güllerim
aç bıraktığımız dokularımıza;
aynı bilinçle.

"Yaşatır Ölüm" diye
haykırmışız bir kere,
sonra, "İnsanca Yaşamak!"
gelir ardından
Uğrunda ölmeyen yaşam sevilmez ki!

Siz, yaşam aşığısınız candaşlarım,
bilirim
tam bir gece boyunca susmamış
namlularınız
ne kadar gururlandık bilir misiniz?

Selam olsun size ve o yiğit bedenlerinize
yüreğlerimizde taht kuran
yüce azminize
Selam olsun candaşlarım, bin selam!

9.2.1988
-Kozluk Şehitleri'ne-
Diyarbakır Zindanı

ÇİÇEK

Sen, bebek yüzlü Çiçek'im
açarsın,
her ısldayan şafakla
Sen, çocuk yürekli kadın dirilirsin
her doğan günle
Sen, duvaklanmış gelinim
nisan çiçeği olursun
her papatyalar açtığında.

25.7.1988
Diyarbakır Zindanı

YİNE BİR BAYRAM GÜNÜYDÜ

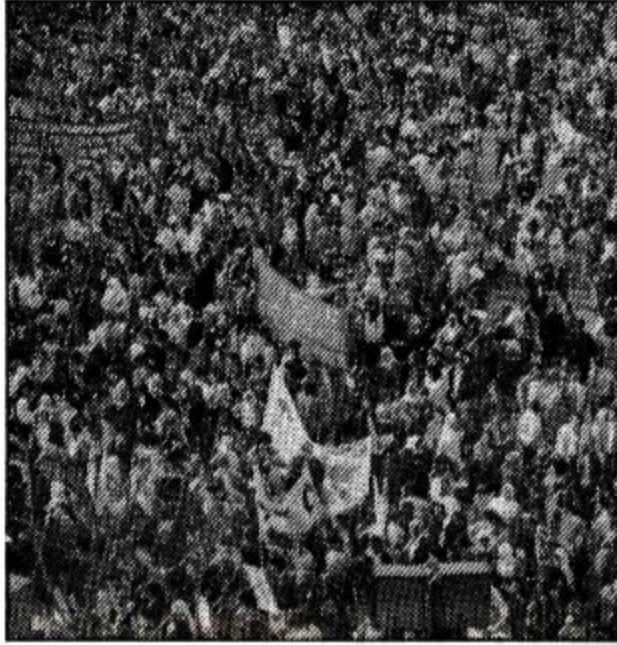
Üç can bir yürekte
gümüler bir seher vaktinde
Her yan toz-duman

kan, barut kokuyor
Üç parmak bir tetik
Bir pım kopuyor
her yan kanıyor
-bir hain gülüyor-

Bir halk yığılmış
yüreklere ağıyor
Üç can üç ceylan
her ceylan bir aslan
-askerler siper etmiş halkı-
Halk suskun halk yoksun

Üç can bir yürekte
yüreğe gümüler
yüreğe toz duman
param parça
zerre zerre
doku doku
halka feda
oluyor
oluyor üç can.

Her can bir ceylan
ceylanlar aslan
aslanlar yürekte...
yüreğe gümüler yüreklerde.

21 Mart 1987
-Menteşi-Derik Şehitleri'ne-
Diyarbakır Zindanı

GARİTA'DA

Hainler tutuşur elele
pusular kurulur peşpeşe
Gelir düşman dört yandan sine sine
dağ taş inliyor halkım Garita'da

Helikopterler dizilir peşpeşe
komandolar koşuşur, korucu önde
Yağar bombalar gökten yere
vızıldar kurşunlar namludan sineye

Bu savaş, bu kan, bu can
yedi yürek, yedi tetik, yedi canan
Dünya toz duman, dağ taş figan
sular kan, toprak kan, otlar kan, kan...

Ekilir yeni yeni tohumlar toprağa
çağıldar Dicle, çağıldar sulamaya
Yedi yürek yedi koca kök olur toprağa
yapışır dokulara,
yapışır kanaya kanaya

Bir kervan yürür şehitler yüklü
yedi can yetişir, katılır gönüllü
Bu kervan destan yaratanlarıdır ancak
Bu kervan tarihi
yazanlarıdır kanlarıyla ancak

Pusular var pusular puslu sabahlarda
hainler gizlenir köstebek yuvalarında
Yedi tohum birden düşer yedi destanda
kanar yüreğim kanar hain yaşayanda.

2-4.11.1987
-Garita Şehitleri'ne-
Diyarbakır Zindanı

BİDAV'a

Seni de kopardılar dalından
yiğit goncam
her yaprağını yoldular bir bir kurşunla
henüz doyamamıştın tadına toprağının
seni de kopardılar goncam,
güllesecek çağında

Yedinin yedisidi '87 yılının

yanak kavurtan yaz sıcakında Eruh'un
dallarında yavuklun, elinde kitabın
düşün ağına sinsi bir ateş selinin

Deştiler her bir dokunu ince ince
öz suyunu akıttılar
sana özlem topraklara
kucağında yavuklun
sarıldın dağına taşına
hala çarpıyordu yüreğin kararlar, inatla.

8.7.1987
Diyarbakır Zindanı

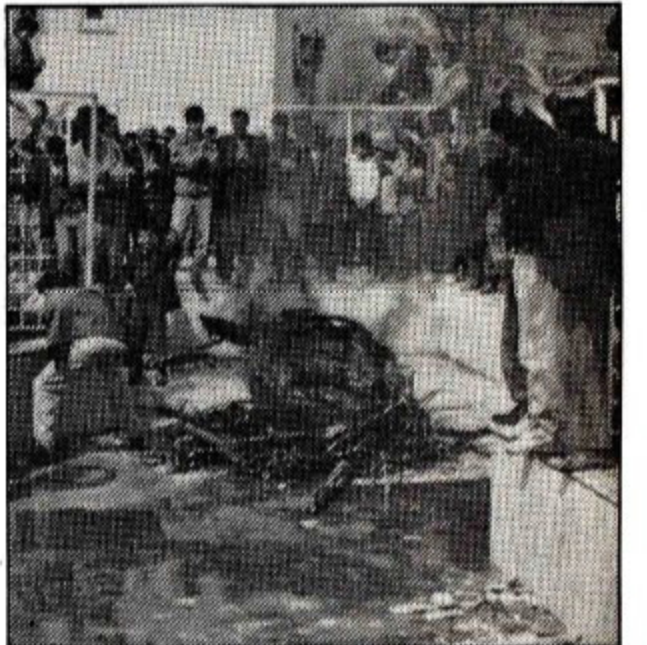
17 MART

Bu, kaçınıcı yakalanışınız
göremediğiniz objektiflere?
Sesini de duyamazsınız
deklanşörlerin
Dudaklarınızda tebessüm oluşsun diye
poz da veremezsiniz üstelik
ya...
Böyle çekilir fotoğrafımız bizim
sere serpe, kucak kucağa
Nasıl yaşıyorsak öyle
kıvrılıp kalırız olduğumuz yere
evde, yolda, bağda, dağda...

Süt emzirirken analar
Bebe okşarken taze gelinler
Sinek kovarken çıplak ayaklı çocuklar...

Öyle ya,
bir kez çekilir fotoğrafımız,
poz vermeyiz onda da
en doğal haliyle çekilir
-doğaya karşın-

Sinir, hardal, siyanür...
bunlar da görünür mü fotoğraftan acep?
-hem de renkli renkli?-
Kıskanır mı Nagazaki, Hiroşima?
-siyah-beyaz'dı ya onlar!-
RENKLİ RENKLİ ÖLÜYORUZ, Hiroşima?

-siyah-beyaz'dı ya onlar!-
RENKLİ RENKLİ ÖLÜYORUZ, desene
bu da iyi;
bir "ilerleme" dir, değil mi uzay çağında
-Kapitalizmin yüzakı!?-

Gurur duysun kan emici
domuz boyunlular
BEŞ BİN CESET DAHA
YİYECEKLER BUGÜN
aksırıcaya, tıksırıcaya kadar
yiğün beyler yiğün afiyet olsun
hesaplaşıcaya kadar...

17. Mart 1988
-Halepçe Şehitleri'ne-
Diyarbakır Zindanı

Berxwedan Ortadoğu Servisi

İnsanlık tarihinin gelişimine bakıldığında, özel mülkiyet ve sınıfların oluşumuyla sürekli bir savaşım süre gelmiştir. Savaş, siyasal mücadelenin en yoğunlaşmış şeklidir, siyasetin silahlarla devamıdır. Her siyaset bir sınıfın çıkarına tekel eder. Savaşta tayin edici unsur silahlar değil, silahları harekete geçiren siyasettir, insan gücüdür. Halkın siyasal bir güç haline getirilmesi savaşın en güçlü temelidir.

Tarihte sürekli ileriye temsil eden güçler ile, gerici güçler arasında kıyasıya savaşlar olmuştur. Bazen bu savaşlar gerici güçlerin kendi aralarında da olduğu görülmüştür. Siyasal mücadele öz itibarıyla iktidar mücadelesidir. İktidar mücadelesi bizzat açısından doğru bir politikayı, disiplini sistemli bir örgütlülüğü zorunlu kılar. İktidara aday devrimci bir parti başından itibaren radikal çizgi ile birlikte, duruma siyasi ideolojik ve pratik olarak müdahale eder. PKK bu açıdan canlı bir örnektir. PKK, Bağımsız Birleşik Sosyalist Kürdistan hedefi ile dünyada yaşanan kaotik ortama siyasi perspektif sunarak, dünya sorunlarını çözmede, tarih sahnesinde, mazlum halkları ve ilerici insanlık adına misyonunu oynayan yegane güç durumundadır.

Kürdistan halkı, diğer devrimci halklar gibi, uzun süre önderliğini deneyerek güvenleri pekişmiş ve bu bazda şekillenerek ulusal, kurtuluş mücadelesi ile asırlık düşman olan TC'yi dize getirmiştir. Kürdistan halkının doğal temsilcisi olan PKK, ARGK ve ERNK'nin diyalektik bütünlüğü, Kürdistan'ın zaferine hazırlıklı olduğunun kamıdır. Tüm bu değerlerin bilinçli ve kararlılıkla sahiplenilmesi temel bir zorunluluktur. Kürdistan devrimi en nazik dönemini yaşıyor. İçinde bulunduğumuz süreç son derece hassastır. Dünya devrim tarihi göstermiştir ki zorlu, kanlı bir mücadeleyle elde edilen güçlü mevziler ani yanlış politikalarla bir anda kayıp edilmiştir. Başkan APO'nun işaret ettiği gibi bu dönem oldukça hassastır. Dünya emperyalist sistemi, PKK önderliğinde gelişen Kürdistan devrimini boğmak için, çok yönlü senaryolarla tuzaklar kurmaktadır. Bu tür durumlara karşı uyanık olmak, ihtiyatı elden bırakmamak, parti siyasetini dikkatle takip etmek, her tarafa hakim kılmak, gerçekten acil bir görevdir. Bundan başka seçenek yoktur.

Dünya emperyalist sistemin çelişkileri karşılıklı iç içe geçmiş ve evrensel krizi daha bir derinleşmiştir. Mali sermayenin anarşik yapısı işleyiş olgusu talandır; tek çözümü devrimdir. Emperyalistler sömürge, yarı-sömürgelerde aldığı artı değerle insanını doyurmuş, aristokratlaştırmış, devrime ihtiyaç duymaz bir duruma getirmiştir. Haliyle kendi ülkelerinde devrimci durumu zayıflatmıştır. Dolayısıyla ilk darbeyi köleleştirdiği sömürge, yarı-sömürgelerdeki halklardan alacağı kesinleşmiştir. Sömürge, yarı-sömürgelerdeki muazzam devrimci durum, devri-

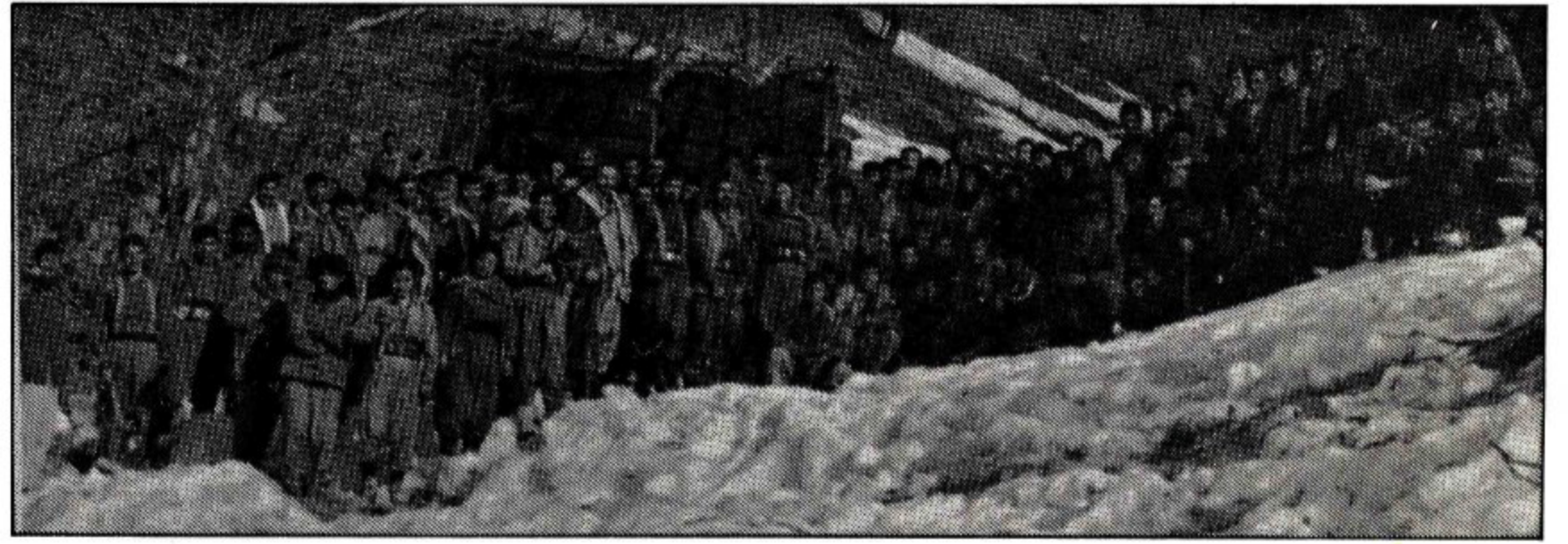
ÖNDERLİK SORUNU ve SAVAŞ

min objektif şartlarına rağmen, devrimci yapıların, partilerin yanlış tahlil ve politikaları sonucu emperyalistler için ciddi bir tehlike arz edememişlerdir. Bugün Kürdistan özgülmünde Ortadoğu'da PKK şahsında Özgür Bağımsız Birleşik Sosyalist bir Kürdistan'ı yaratma muharebesi, tüm emperyalist ve gericileri tehdit etmiş, telaşlandırmış bir cephede birleştirmiştir. Bizce emperyalistlerin, sömürgecilerin mevcut telaşı anlamlıdır. Çünkü PKK'nin büyük, sosyalist Kürdistan ideali, başta TC sömürgeciliği olmak üzere tüm sömürgeci ve gerici güçlerin tarihsel asırlık çıkarlarını alt üst edecektir. PKK üzerine, bu denli şimşeklerin çekilmesi ve büyük bir tehlike olarak adlandırılmasının nedeni budur.

Kürdistan halkı tarihinde ilk defa niceliğini nitelikli politikalarla bütünleştirerek, gerçek anlamda, doğru bir önderlik etrafında şekillenmiş ve zaferine dizginlerinden boşanmıştır. Kürt kitleleri tarihinde hiçbir dönem bugünkü gibi sonuç alıcı seviye ile kıyaslanabilecek bir dönem yaşamamıştır. Kürt ulusu ve önderlikleri tarih boyunca sürekli kendilerine yapılan savaş ve barış çağrılarına pozitif veya negatif temelde cevap vermek zorunda bırakılmışlardır. Ancak sömürgeciliğin oyun ve entrikalarını yeterince hesaplayamayan Kürt önderlikleri, her defasında imha edilerek gafil avlanmaktan kurtulamamışlardır. Bu vaziyet karşıt güçlerin çağrılarına sadece cevap vermek, veya merhamet dilenmek, Kürdistan önderlikleri ile halkı arasında adeta bir kader durumuna dönüştürülmüştü. Çünkü doğru bir politikaya sahip değillerdi. Sosyalist ilkeler etrafında bir birlik, örgütsellik yoktu. Güçlü otoriter bir siyaset ve ideoloji yoktu, veya oluşturulamazdı. Kürdistan toplumunun özellikleri, yeterince tahlil edilip bilince çıkarılmamıştı. Kalıcı ve sistemli bir ordu oluşturulamamıştı. Parçalanmış olan ulusal güçler, aşiretleri ulusal bazda birleştirecek veya ittifaklandırarak bir çekim merkezi yoktu. Her şeyden önemlisi devlet adamı, devlet sahibi olma kafası yoktu. Kürdistan uluslararası gündeme devrimci zorla dayatılmamıştı. Tüm bu nedenlerden dolayı Bedirhanlar, Şex Said'ler vb. sömürgecilerin komplolarını boşa çıkaramadılar.

Bugün mevcut tablo, PKK önderliğinde yürütülen çok yönlü ve zorlu sebatkar bir müca-

tüm ilerici insanlık için daha bir kapsamlı olarak bilince çıkarılması zorunlu olan bu yüce değerlere laik olmanın yolu partinin devrimci kumandası altında, devrimci bir kafayla örgütlenmek ve yeni değerlerle ulusal kurtuluşu zenginleştirmeyi hızlandırmaktır. Kürdistan devriminin zaferi için bu zorunlu ve acil bir görevdir.

Bağımsız, özgür bir Kürdistan'dan yanayım diyen, her şahıs bilirki, bağımsızlık ve özgürlük yüce kavramlardır. Bu kavramlar büyük fedakarlıklar gerektiriyor. Uğrunda ölenler bile borçlu olduklarını belirtiyorlarsa, biz yaşayanların, seviyesi ne olursa olsun büyük bir sorumluluk duygusuyla hareket etmemiz şarttır. Devrimimiz bunu zorunlu kılmıştır. Kendimizi başkalarıyla karıştırmamalıyız. Her söylediğini yapan bir partinin, ordunun, cephenin savunucusu olduğumuzu gerçekten iyi anlamamız lazım. Ancak o zaman görevlerimizi laiki ile yerine getirebiliriz. Parti tarihine bakıldığında her geçen dönemde çıkarılan büyük dersler bir sonraki döneme daha güçlü bir şekilde zafer basamağı yapılmıştır. Kürdistan halkından aldığı güçle, tüm fırsatlar ustaca değerlendirilen önderlik, emperyalist ve sömürgecilerin her türlü oyun ve entrikalarını boşa çıkararak onları çılgına çevirmiştir.

Parti Önderliği, '93 yılını halkımız için zafer, sömürgeci güçler için imha kaçış yılı olacağına işaret etmişti. Daha şimdiden halk savaşının birinci aşamasını zaferle taçlandıran Parti, Ordu, Cephemiz stratejik denge aşamasına geçtiğini

rimi en güçlü dönemini yaşıyor. Bu negatif sonuçların he-saba katılmayacağı anlamına gelmez. PKK önderliğinde, halkımız ikili iktidar dönemine girmiş bulunuyor. İkili iktidar döneminin mesajı, Kürdistan demokratik cumhuriyet organlarının, anayasasının oluşturulmasıdır ve merkezileştirilmesidir. Ülkenin yeraltı, yer

üstü zenginliklerini teminat altına alan karar organlarının oluşturulmasıdır. Ulusal Meclis'in toplanılması bunun somut bir ifadesidir. Hiç kimse, bu aşamadan sonra geri adım atacağını beklememelidir. Değişik araçlarla, mücadele yöntemleriyle sömürgeciliğe yüklenilmeye devam edilecektir. Sömürgecilik kirlı sömürge savaşını sürdürdüğü müddetçe, Bağımsız Birleşik Demokratik Kürdistan'ın kurtuluş kuvvetleri, devrimci birleşik halk savaşını sürdürmekte, karardır.

Bağımsız Birleşik Demokratik Kürdistan'ı yaratma yürüyüşümüz şan olsun.

Cephe ve ittifaklar sorunu

Tarihi tecrübelerden de anlaşılacağı gibi, devrim yapmada hayati önem taşıyan üç ana silah vardır. 1) Parti: 2) Ordu: 3) Cephe:

Parti; devrime önderlik eden, kitleleri yöneten, yönlendiren öncüdür, kurmay heyetidir.

Ordu; kitle örgütüdür, kapsama daha geniş ve esnek. Disiplini kabul eden her şahıs orduya katılabilir.

Cephe; stratejik bir sorun-

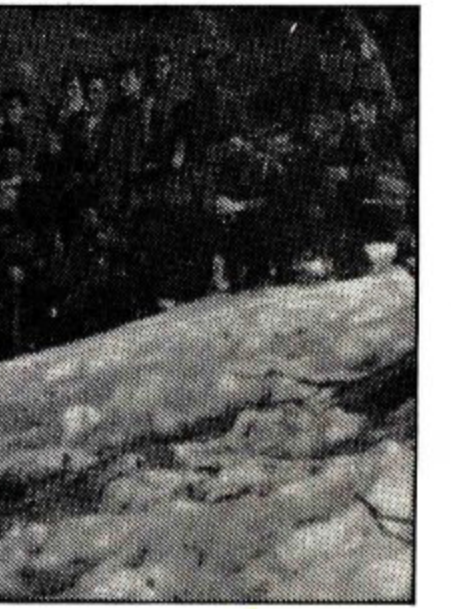
devrimin belirginleşmesi ile beraber daha önceleri iktidarcı tavır içinde olan sınıf ve tabakalarda devrimci cephe içinde yer alır. Çünkü cephe, sınıflar ittifakından oluşur, örgütler ittifakından değil. Ancak örgütlerde cepheye katılabilirler. Tabii öncünün güçlülüğü fonksiyonu önemlidir. İttifaklar sorunu sosyal sınıfların mevzilenmesiyle muhtevası daha da anlaşılır bir tarzda bilince çıkarılmıştır. İttifaklar istisnasız tüm kurum ve politik yapıların güncelliğe ilişkin belli çıkar veya ilkeler temelinde ihtiyaç duydukları dönemler olmuştur. İttifaklar keyfi veya iradi bir sorun değildir. Dış etkenlerin, siyasetin objektif man-

tuyla tanımlanmasıdır. Tarih savaşan güçlerin belli dönemlerde masaya oturdukları, siyasi çözümler doğrultusunda anlaşmalar yapan örneklerle doludur. Bunların en çarpıcı örneklerinden bir tanesi Stalin'in II. Dünya Savaşı'nda Hitler Almanyasıyla olan anlaşmasıdır.

II. Dünya Savaşı döneminde dünya emperyalist sistemini parçalayan, sosyalist bloku temsil eden SSCB'nin başında Stalin vardı. Bu dönem emperyalistlerin kendi aralarında ilişkilerin boyutlandığı bir dönemdir. Fakat bütün emperyalistler ve gericiler Sovyetler Birliği'ni yıkma doğrultusunda yoğun bir anti Sovyet kampanyası da yürütüyorlardı. Sovyetler Birliği'ni tehlikeli bir güç olarak teşhir ve tecrit ediyorlardı. Savaş, esas olarak emperyalistlerin kendi aralarındaki rekabetin ürünü olmasına rağmen bu savaşın esas kaynağı olarak dünya kamuoyunda SSCB olarak gösteriliyordu.

II. Dünya Savaşı'nın başını çeken Almanya, Avrupa'yı denetimi altına almaya çalışıyor, hatta bütün dünyaya hakimiyet sağlamak için işgal ve yağmacılıkla ilerliyordu. İlk dönem SSCB'den faydalanmak amacı ile savaşmazlık antlaşması önerdi. Stalin bu anlaşmaya oturdu, oysa Hitler dünya halklarının ve SSCB'nin acımasız bir düşmanıydı, ancak Stalin bu anlaşmaya oturmak zorunda kaldı. Neden oturmak zorunda kaldı? Çünkü o günün somut koşulları öyle gerektiriyordu. Hitler tarafından önerilen savaşmazlık anlaşmasını SSCB kabul etmeseydi önce Sovyetler'e saldırarak kendisine dünya kamuoyunda meşru bir zemin oluşturacaktı. Stalin, Hitler'in samimiyetsizliğini boşa çıkarmak ve dünya

kamuoyu önünde haksız savaşa karşı olduğunu masaya oturarak siyasal bir anlaşma imzalamasına rağmen kısa bir süre sonra Hitler kudurmuşçasına balkan ülkelerini de işgal ederek Sovyetlere silahlı saldırıya girişti. Bu savaşta iki yüzölçümüne göre gözler önüne serilerek, saldırılara karşı devrimci haklı savaşla cevap verilmiştir. Sonuç mevcut anlaşmada SSCB için büyük bir avantaj olmuştur. Savaşın seyri içinde dünya halklarının başına bela olan Hitler Almanyası'nı cehenneme yollayarak hak ettikleri dersi vermişlerdir. Bütün dünya bu tutumdan dolayı SSCB'ye sempati ile yaklaşmış ve büyük destekler sunmuşlardır. Anlaşmalar her zaman karşılıklı çıkarları gündeme getirir. Burjuvaların dürüstlüğü beklenemez. Anlaşmalar da ne kadar samimi görünür-

lerse görünsünler bir an olsun tedbiri elde bırakmamak gerekir. Anlaşmalara sadık kalmadıkları takdirde ne yapmamız gerektiğini bilmeli ve hazır tectikte olmalıyız. İttifaklarda, anlaşmalarda tavizlerin ne getirip ne götürdüğünü iyi hesaplamalıyız. Stalin'in şu ünlü deyimini iyi anlaşılmalıdır. "Kim kimi kullanıyor". Biz de düşmanı kullanmasını bilmeliyiz soruna böyle yaklaşılmadığı takdirde kimin kazanacağı belli olmaz. Yaşadığımız süreç, her zamankinden daha büyük ve yüklü bir sorumluluk duygusuyla hareket etmemizi zorunlu kılıyor. PKK iktidar yürüyüşünde stratejik denge aşamasında ittifakları güçlü kılmaya uğraşı, kafa yormaya değer önemdedir.

Partinin programatik görüşleri zengin taktiklerinin doğruluğu pratik tarafından fazlasıyla ispatlanmıştır. O anlamda ittifaklar politikası açık ve nettir. Çekeceği güçleri çeker, çekemediği güçleri ise en azından sömürgecilere yardımcı olmamaları temelinde taraf-sızlaştırma siyasetiyle karşı-sına almada özenle kaçınmıştır. Tabii ülke ve halkın çıkarlarını teslimiyetçi, reformist siyasetlerle pazarlık konusu yapan işbirlikçilere de musamaha gösteremez. Kürdistan halkı PKK önderliğinin ısrarlı çabası şehitlerin kanyla elde edilen bu soylu değerlere ölü-müne bağlanmıştır.

İttifaklar sadece devrimci sınıflar arasında gerçekleşmez. Devrimcilerle karşı devrimciler arasında da gerçekleşebilen bir olgu olduğunu belirtmiştir. Antagonist çelişkiler devam ettiği müddetçe sancılı ittifaklarda devam edecektir. Büyük değerler yüce amaçlar uğruna mücadele edenler, kendinden emin programlarına inananlar özellikle

□ **Parti Önderliği, '93 yılını halkımız için zafer, sömürgeci güçler için imha kaçış yılı olacağına işaret etmişti. Daha şimdiden halk savaşının birinci aşamasını zaferle taçlandıran Parti, Ordu, Cephemiz stratejik denge aşamasına geçtiğini beyan etmesi gerçekten anlamlıdır.** □

dele ile tersine çevrilerek sömürgecilerin, emperyalistlerin her türlü komplosu boşa çıkarılarak zaferi garantileyen bir olguya dönüştürülmüştür. Mevcut seviyeye elbette kolay gelinmedi. Kürdistan halkı ve

beyan etmesi gerçekten anlamlıdır. Siyasi, askeri muhtevası açısından bundan daha güzel bir zafer olamaz. Keza, Ulusal Meclisimizin toplanması, mevcut döneme deng getirilmesi tesafühi değildir. Kürdistan dev-

dur. Devrimci savaşımın seyri-ne göre kapsamı bazen daralır, bazen genişler. Devrimin yeni başladığı dönemde devrimde birincil derecede çıkarı olan sınıflar yer alır. İkinci aşamada ise devrimin ve karşı

ciddi bir güce de sahipsele ittifakları doğru değerlendirerek sonuç alırlar. İttifaklar sorunu dost güçler açısından birbirini ikna etmek, çekmek kendine entegre etmektir. Düşman güçleri açısından ise eritme, zamanla yok etme biçiminde ifadesini bulur. Tabii her iki güç açısından daha farklı durumlarda arz edebilir. Çünkü, mücadele irade bir sorun de-

PKK'nin ittifaklarını anlayamazlar. Sovyet devriminin, Çin devriminin ittifaklarını doğru matikçe algılayanlar, bir arpa boyu yol alamayanlardır. O anlamda Kürdistan devriminin ittifakları karşısında sarhoş olanların vaziyeti anlaşılır bir durumdur. Pol Pot'a, Ortega'ya, Çavuşesku'ya bol miktarda methiye dizenler Kürdistan devriminin Önder'liğine,

□ **"Bir devrimin özelliğinden çıkarılması gereken anlam, o devrimin hangi tarihi kapsam içinde oluştuğunu ve hangi temel meseleleri çözeceğini belirlemektir"** □

ğildir, objektif bir kanuna sahiptir.

Her konjonktür somuta ilişkin problem ve çelişkilerin çözümünü içinde barındırır. İktidar mücadelesi çok yönlü araçlar üzerinde şekillenerek bazen esnek bazen sert, ama temel programında tavizsiz bir rota izleyerek zafere gider. Diyalektik'in felsefesinde hiçbir şey tek yanlı veya sabit değildir. Çift yönlüdür, değişkendir, zıttına dönüşür. İnsandan, bitkiye kadar her nesne iki yönlüdür, mücadele halinde. Negatif yön, pozitif yön, artı ile eksi gibi. Yani hareket halinde olan her şey. Çelişkilerin felsefesini anlamayanlar

Başkan APO'ya karşı tavırları utanç vericidir.

Çin devriminin lideri Mao Zedung, Amerika emperyalizminin uşağı olan Çankay Şek'le (1936) Japon emperyalizminin işkiline karşı ittifak yaparken, Çin halkının çıkarları bu oluşumu gerekli kılıyordu diye belirtmektedir. Japon emperyalizminin kovulmasından sonra ittifak yaptığı Çankay Şek (Comindang) gerici konumunda diretince, Mao O'na da savaş açarak, diğer anlamda siyaseti yoğunlaştırarak Gemin Deng güçlerini dağıtıp ülke devrimini gerçekleştiriyordu. Proletarya öğretmenlerinin temel tespitlerin-

den hareketle onları sağlıklı bir analizle ülke somutuna indigemeyenlerin, muhtemel gelişmelere bilimin geldiği seviye ile kendini donatıp müdahale edemeyenler sosyal mücadelenin gerisinde kalarak devrimde nedamet getirircesine çuvaldadılar. Sosyal, ulusal, toplumsal problemlere Kürdistan halkı şahsında, bilimsel sosyalizm rehberliğinde yaklaşan PKK, tarih çarpıticıları aalay edercesine, gerçekleşmesi güç olan başarılar sağlayarak her sosyalist devrimcinin, yurtseverin rüyasını gerçekleştirerek milyonlara mal oldu. Peki gerçekleşmesi güç olan somut başarıların sırrı neydi? Bazı akıllı kısıların iddia ettikleri gibi "ulusalcı idi onun için gelişti" avanaklığı değildir. Çünkü PKK'den daha öncede ulusalıcılar, sözüm ona sosyalcılar vardı. Diğerlerin iddiaları da daha başkadır. Ama görüldüğü gibi mevcut iddia sahipleri halkın en ufak problemlerini bile çözmemiş, bilakis problemler karşısında cüceleşmekten, kurtulamamışlardır. Dolayısıyla ruhlarını temize çıkarmak için duygu tüccarlığına soyunmuşlardır. Türk parasıyla beş para olan bu tip anlayışlara Kürdistan halkı yabancı değildir. Dürüst olmak, gerçekleri görmek, kişilikli olmayı güçlendirir.

Mevcut tüm başarıların sır-

rı partinin siyasi, bilimsel emir komuta zinciriyle, Kürdistan Kurtuluş Kuvvetleri ARGK'nin Kürdistanlaştırdığı halk savaşıdır. Devrimci savaştaki sebatkarlıktır, kurtuluş namularının sağlığı, bir baştan bir başa Kürdistan'ı aydınlatan özgürlük fişekleridir. Büyük, sosyalistlik Kürdistan idealine bağlılık yeminidir. Yoksa bazı şahsiyetlerin, örgütlerin "silahlı mücadele ile sonuç alınmadı, alınamaz" deyip TC'nin etkileri arasında özgürlük dylenecek, yıllarca merhamet bekleyişleri ile bu sonuçlar alınmadı.

Mevcut ateşkesle TC yöneticilerini lal yapan, gündemin baş polemiği olan PKK'nin siyasi, ideolojik, örgütsel, pratik birliği ile yücelen Kürdistan iradesinin silahlı mücadelede kendini dost düşmana kabul ettirmesiydi. Bu gerçekleri kabul etmeyenlerin devrimci demokratiği şüphelidir.

Ezilen ezenin bir arada özgürce yaşaması doğanın tabiatına aykırıdır. Emek sarfetmeden, özgürlük ve merhamet dilenemez. Emegin temsilcisi iddiasında olanların bu tür bekleyişleri saf bir budalalıktır. Çelişki antagonisttir, çözümü şiddettir. Gerçek dava takipçilerine yakışanda budur. Bolşevik devrimi, Çin devrimi, Vietnam devrimi, somutlarına ilişkin siyasetlerle bu yolu izledi-

ler, Kürdistan devrimi de bu yolu izleyecektir. Hatta Kürdistan devriminin dünyanın en kanlı devrimi olacağını belirtmek bile isabetlidir.

"Bir devrimin özelliğinden çıkarılması gereken anlam, o devrimin hangi tarihi kapsam içinde oluştuğunu ve hangi temel meseleleri çözeceğini belirlemektir." Kürdistan devrimine bu çerçevede yaklaşmayanlar, Kürdistan halkının geçmiş sömürge tarihinde gelişen direnişlerin neden yenilgi ile sonuçlandığı hususunda gereken sonucu çıkaramazlar.

Aşiretsel, ailesel çelişkilerin hiç gündemde düşmediği bir halkın, direnme çabaları gereken sonucu veremeyecekti. Mevcut tüm ulusal toplumsal tarihsel sorunlar bilimsel çözümünü tüm şiddeti ile öncüye dayatmıştı. Sömürge ve direniş tarihi olan Kürdistan, direniş yığıtlık, mertlik temelinde olmasına rağmen, bir halk olarak Kürt halkının varlığını bilinçli bilimsel sahiplenme dönemine kadar taşımıştır. Bu dönem PKK'nin mücadele arenasına çıktığı dönemdir. Doğal olarak sömürgeci faşist Türk devletinin yıllardır Kürdistan ulusuna karşı başlatmış olduğu azgın sömürgeci savaşa karşı, Kürdistan halkının en geniş birliği temelinde direnişle cevaplanacaktı. Çünkü Kürt ulusunun, Kürdis-

tanlı sınıf ve tabakaların geniş birliği olan cephesi ERNK bu ihtiyaca cevap olabilmıştır. Kürdistan halkının tarihsel parçalanmışlığını ortadan kaldıracak ve ilk defa halkın en geniş birliğini sağlayan ulusal kurtuluş cephemizin iyi anlaşılması kavranılması lazım. Çünkü, bol sömürgecileri olan bir ulusuz. Sömürgecilerin önemli çıkarlarına karşı açılmış enternasyonel bir savaş cephesidir, ERNK.

Öncünün bugün üstlendiği temel stratejik görevlerden bir tanesi oluşmuş olan ulusal cepheyi daha da genişletmektir. Bunun ilk adımı cephenin oluşumuyla birlikte atıldı. Ve bugün eskiye nazaran, nisbeten, iyi bir zemine gelen TC'ye karşı bir tavır sayılan Talabani, Burkey protokolü ile bu zemin gittikçe gelişmektedir. Bu adım Kürdistan'ın kurtuluşundan yana olan herkes için büyük bir şanstır. Bu şans iyi değerlendirmeyenler, demagoji ve spekülasyon konusu yapanlar sadece keyif edeceklerdir.

Temel ittifak dışındaki birincil ve ikincil ittifaklar sorunu, devrimin dostlarının sayısını azamiye çıkarırken, düşmanlarının sayısını askariye indirmek; tehlikeli düşmanı başa almak ve diğerlerini, önem derecelerine göre sıralamaya tabi tutmak, devrim yapmada tayin edici önemdedir.

KAMUOYUNA

PKK Genel Sekreteri ve Cephemiz ERNK'nin Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaş, 16 Nisan 1993 günü Lübnan'da yaptığı basın toplantısı ile partimizin süresiz ama, koşullu ateşkesi uzatma kararını açıklamıştır. Başkan APO'nun tarihi açıklamalar yaptığı basın toplantısında; YNK Lideri Celal TALABANİ, PSK Genel Sekreteri Kemal BURKAY, PDK Başkanı Hemreş REŞO, HEP Genel Başkanı Ahmet TÜRK ve bir grup HEP'li milletvekili de hazır bulunmuşlardır.

Genel Sekreterimiz Abdullah ÖCALAN yoldaşın başlattığı süreç; Kürdistan için bütün bir tarihi geçmişin ele alınıp, özgür geleceğimizin tarihle buluşturulması olmaktadır. Bu gerçeklik Kürt ulusunun kimliğini ve özgürlüğünü tarihe dayatma olduğu kadar, ulusal parçalanmışlığa son vermenin ve inkarı esas alan, şiddetten başka çözüm üretemeyen Türk egemenlik sisteminin çözülmesi anlamına da gelmektedir. Yalnız bu kadarla da kalmayan bu tarihi çıkış, Türkiye devrimci-demokratik güçlerine de elverişli bir zemin hazırlamakta, TC'yi demokratikleştirmeye zorlamaktadır.

Siyasal çözümü esas alan son süreç, aynı zamanda başlatılan girişimleri güven altında sürdürmek için gerillayı da güçlü bir şekilde ayakta tutmaktadır. TC'nin kanlı pratiği ve suçlu geçmişi hiç kuşkusuz ulusal kurtuluş mücadelesini, tedbiri elden bırakmamaya yöneltmektedir.

İster TC açısından olsun ve isterse gelişmeleri anlamayan ya da anlamak istemeyen diğer kesimler açısından olsun doğru yaklaşım, doğru cevap ve doğru tutum önemlidir.

Hiç kimse ve hiçbir güç, Başkanımızın başlattığı süreci, bizim bir zayıflığımız gibi yanlış ve subjektif değerlendirme hatasına düşmemelidir. Özellikle TC'nin böyle bir yaklaşımla dönemi ele almaya kalkışması her şeyden evvel kendisi için felaket olacaktır. PKK'yi, onun mücadele tarihini bilenler, büyük önderlikle büyük örgüt ve savaş gücüyle tutsaklık tarihini nasıl tersine çevirdiğini iyi bilir ve politikalarını öyle geliştirirler.

Başkan APO'nun başlattığı yeni dönem ve çıkış, Kürt ve Türk halkına, TC'ye ve tüm dünya kamuoyuna bir insanlık mesajı gönderirken, herkesi tarihe, halk gerçekliğimize ve insanlığa karşı sorumluluk duymaya ve bunun gereklerini yerine getirmeye de çağırılmaktadır. Çünkü daha çok kan akıtılmasına, iki halkın daha çok acı çekmesine son vermeye çalışılmakta ve Kürt ulusunun meşru hakları, kimlik sorunu, dil sorunu, ulusal hakları, kısaca bir halkın özgürlük talebi dile getirilmektedir.

Bugüne kadar "silahlı mücadele dışındaki yolları, siyasi çözümü neden denemiyorsunuz" diyen devlet veya diğer siyasi güçlere, kurum ve kuruluşlara, basın toplantısında dile getirilen "sorumluluklarınızın gereğini yerine getirin" sözleri olmaktadır.

TC gibi, halkımıza bugüne kadar imhayı dayatan ve ilk ateşkes tam uymayan bir güce karşı, ikinci ateşkesin şartlı olarak ortaya konulması gerekiyordu. Başkan APO, bu nedenle bu konuda da oldukça net tavır koymuş ve "eğer TC operasyonlarını sürdürürse ateşkesin anlamının kalmayacağını, kuşkusuz

tırmanacak savaşta, artık binlerin kanunun akacağını ve bunun tek sorumlusunun da sömürgeci-faşist TC olacağını" belirtmiştir.

Bu nedenle başta Birleşmiş Milletler olmak üzere, Avrupa Parlamentosu, Helsinki İnsan Hakları ve AGİK süreci, diğer insan hakları kuruluşları ve hükümetler derhal harekete geçmeli, gözlem ve denetleme heyetleri Türkiye ve Kürdistan'a gönderilmelidir ve ateşkes iki taraf açısından da denetlenmelidir.

Çünkü TC'nin, özel savaş güçlerini kontrol edemediği, hükümetin bunlara güç yetiremediği ve kontraların terörist eylemlerini fırsat buldukça gerçekleştirdikleri bilinmektedir.

Yiğit ve fedakar Kürdistan halkı!

Büyük fedakarlıkla ve kahramanlıklarla dolu ulusal kurtuluş mücadelemiz, tüm dünyaya ilan ettiği yeni süreçle daha güçlü ve daha inisiyatifli olarak geleceğini zenginleştirmekte, tüm yurtsever güçlerin birliği yönünde önemli adımlar atmakta, ulusal birliği perçinlemektedir. Böyle bir adımı alkışlamak, selamlamak ve Başkan APO'nun ışıklı yolunda daha çok kenetlenmek esas görevimiz olmaktadır.

**Yaşasın Başkan APO'nun Önderliği!
Yaşasın PKK, ERNK ve ARGK!
Yaşasın Ulusal Güçbirliği!**

19 Nisan 1993
ERNK Avrupa Örgütü

S A V A Ş

sini dayatma durumunda olan bir güç savaşı kazanmak için en uygun araçları kullanmak zorundadır. Araçları ve koşulları yanlış kullanan bir taraf ise savaşı kaybetmeye aday taraftır.

Stratejide yanlış düşen bir güç hiçbir doğru taktikle savaşın galibi olamaz. Bunun gibi sürekli olarak taktikte yanlış yapan, ancak doğru stratejide ilerlediğini öne süren bir güç de aynı sonuçtan kurtulamaz. Yani savaş, savaş sanatı bir anlamda strateji ve taktikler ahenginden oluşur. Birbirini tamamlamayan bu ikili nihayetinde sahibini yenilgiye düşmekten kurtaramaz.

Kuşkusuz mazlumların savaşlarında en güçlü silahı ve stratejileri, irade ve haklılıklarıdır. Barışı hedeflemeyen hiçbir savaşın sürekli ve mutlak zaferle sonlanması mümkün değildir. Tarihte hiçbir haksız ordu iradesini sonsuza dek kabul ettirememiştir.

Stratejik doğruluk hedeften şaşmamak, taktik doğruluk ise hedefi vuran silahın en verimli, en güçlü şekilde ateşlenmesidir. Çoğu kez silahlı zor olarak algılanan savaş ise bu doğrultu içinde ilerleyen, kimi zaman ayrıntı olmaya dek önemsizleşen, ancak gerektiğinde kullanılabilen bir kozdur.

Savaşlarda kimi zaman duruma göre, Lenin'in ünlü deyişiyle "Bir adım ileri iki adım geri" atılabilmektedir.

Cephelerde süren silahlı savaşlar gibi, bir ara dönem olarak tanımlanabilecek olan "ateşkeslerin" de taktik bir adım olduğu unutulmamalıdır.

Kimi zaman yoğun ateşlerle süren savaşların, başka araçlarla sürdürülmesinin olanaklı olduğu bir minvale girmesi sonucu beliren ateşkes ortamları, çözüm doğuran bir gelişmenin ilk basamağı olabileceği gibi bir süre sonra daha amansızca devam edebilecek silahlı savaşın soluk alma süreci de olabilir.

PKK ve ateşkes

Kürdistan'da süregelen ulusal kurtuluş mücadelesinde "ateşkes" ilan edilmesi ne anlama gelmektedir? Doğrusu istenirse "zor"dan başka bir lisan bilmeyen TC gibi insanlık tarihinin en büyük bir suç organizasyonu savaşımanın ardından tek yanlı ateşkes ilan edilmesi, büyük bir güç sahibi olmanın ifadesidir.

Ulusal kurtuluş mücadelesinin önderi Abdullah ÖCALAN ilk kurşunun atıldığı 15 Ağustos'tan bu yana sürekli olarak silahlı savaşımı, "Siyasi mücadelenin yoğunlaşmış biçimi" olarak tanımlamaktadır. Siyasi mücadele ise insan ölümleri hesabına dayanmayan ve sorunların nihayetlenmesinde barışı amaçlayan bir tarzıdır.

PKK Genel Sekreteri A. Öcalan, savaş sanatının emrettiği; "Karşı gücü iyi tanımak ve onunla uygun araçlarla mücadele etmek" olgusunu çok iyi anladıklarını da defalarca belirtmiş, TC gibi bir gücün ancak süngüsü düşürülerek masaya oturtulabileceğini çok önceden belirtmiştir.

Şimdi geline ve 9. yılını geride bırakan silahlı savaşımın ardından bakılınca gelişmelerin doğru stratejinin öngördüğü gibi geliştiği görülecektir.

Türk siyasi ve sosyal yaşamı incelenince egemen olan unsurun ordu, yani süngü olduğu görülmektedir. TC tarihinde yapılan tüm anayasaların süngüyle yazıldığı gerçeği göz önüne alınca ve bu ülkenin üç askeri darbeyle ve sıkıyönetimlerle on yıllarca yönetildiği hatırlanırsa, "süngüyü düşürmenin" ne kadar gerekli olduğu anlaşılacaktır.

Türk siyasal yaşamının mutlak hakimi olan süngü zoru Kürdistan'da yıllardır süren savaşta zafer kazanamamıştır. Türk ordusu dünyadaki örneklerinin tüm deneyimleriyle ve en güçlü silahlarıyla yüklendiği Kürt direnişini bitirememiş, bilakis yaptığı tüm hamleler kendi aleyhine dönmüştür. Kürdistan halkının ise bu savaşta en güçlü silahının iradesidir. Özgürlük ve bağımsızlık tutkusuyla bilenmiş bu irade dünyanın en güçlü ordularını darma

V E

B A R I Ş

KURD-HA yorumcuları ateşkesi değerlendiriyor:

İnsanlık tarihi bir anlamda savaş ve barış bütünü olarak tanımlanabilir. İnsan, tarih sahnesine çıkışından bu yana, türüne, doğaya ve kendi egosuna karşı sürekli bir savaşım içinde olmuştur.

Tarih biliminin kaydettiği en zorlu, en kanlı ve en kırıcı mücadeleler ise insan soyu arasında süren savaşlar olmuştur. Tarihi gelişimi içinde kavimler, devletler ve sınıflar arasında başgösteren bu savaşlar insanlık tarihini yazan en önemli olgu olmuştur.

"Karşı tarafa kendi iradesini kabul ettirmek" biçiminde tanımlanabilecek olan savaş olgusu sürdürüldüğü şartlar, temsil ettiği güçler ve amaçladığı hedefler itibarıyla çeşitli biçimlerde süregelmiştir.

Aynı şekilde barış, savaşların kaçınılmaz sonucudur. Tarihte sonsuza dek süren bir savaşa rastlanmamıştır. Savaş alanında kırılan bir veya iki ordudan arta kalan kimi durumlarda teslimiyet, kimi durumlarda da zafer olarak tanımlanan bir "barış" olmuştur.

Felsefeciler ise sonsuza dek sürebilecek olan savaşın insan ve eşya arasındaki savaş olduğunu söylemektedir. Bir başka deyişle savaş ve barış; birinin diğerini doğurduğu iki sonuçtur.

Strateji ve barış

Savaşlar stratejik açıdan çeşitli biçimlere bürünebilir. Ya da bir başka deyimle çeşitli biçimlerde sürebilir. Savaş olgusu tek başına silahlı mücadele veya silahlı zor olarak tanımlanamaz. Güç dengesi, koşullar, ittifaklar, taktik yaklaşımlar ve zaman gibi olgular savaşın en uygun araçlarla sürdürülmesini gerekli kılar.

Ancak karşı tarafa nihayetinde kendi irade-

dağın edebilecek bir silahtır.

Keza insanlık tarihinde ezilenlerin en güçlü silahı yukarıda sözü edilen tutkularla bilenen iradesi olmuştur. Çelik bir iradeye sahip çıplak insan yüreğinin en iğrenç zoru ve silahı yenebileceğini Kürdistan tarihi insanlığa en anlamlı şekilde armağan etmiştir.

Buna karşılık Kürdistan önderliği hiçbir zaman savaşı araç olmaktan çıkarmamış, sürekli olarak sorunun barışçıl yöntemlerle, kan dökülmeden çözülmesi gerektiğini belirtmiştir. Keza, PKK Önderliği ve mücadelesi özgürlük ve barış uğrunda ölünecek kadar sevdiğini de Kürdistan insanına öğretmiştir. Ancak siyasi çözüm düşünebilecek kadar olgun olmayan karşıt güç, tarihinin her döneminde olduğu gibi bu kez de kendi yöntemlerini geliştirmiş, ancak başarılı olamamıştır.

Ve geline aşamada, Türk siyasi yaşamının vitrininde sivil elbiselerle gezinen politikacılar bile yıllardan beri Kürt sorununun çözüm işini havale ettikleri ordunun başarısızlığından "sivilin inisiyatif" geliştirmenin yollarını araştırmaya başlamışlardır!

Gerillanın direnişi Türk ordusunun eski muzaffer ve burnundan kıl aldırılmaz havalarını söndürmüştür. Kürdistan halkının irade silahı, yüzyıllardır Ortadoğu, Balkanlar'ın ve kendi halkının başbelası olan bir ordunun-geleneğinin "kahredici gücünün" kaç paralık olduğunu göstermiştir.

Ve bugün Türkiye'deki "demokrasi yanlıları" bile gerillanın bu başarısının ardından dünyaya başlarını uzatabilmiştir. Türkiye'de bir kabus kadar korkulan ordu darbeleri sözlerinin bile söz konusu insanlara eleştirildiği bir ortam doğmuştur. Ve Türkiye'de gelişen sivil inisiyatif(!) tüm bunları Kürt iradesine borçludur.

Ordu tüm kredilerini kullanmıştır. Kendisine, başka bir ülkede olamayacağı gibi katliam yapma, insanları sokak ortasında öldürme, kentleri, köyleri yerle bir etme müsamahası gösterilmiş, buna rağmen Kürt direnişini her geçen gün alevlendirmenin ötesine geçememiştir. Ateşkes öncesi saldırılarında ısrar etmesi halinde daha çok yıpratıcı karşılıklar alacağı açıktır.

Ancak Türk halkının da barışa ihtiyacı vardır. Ve bugün bu ülkedeki sorunlar Kürdistan'daki özel savaştan kaynaklanmaktadır. Nazilli'deki köylünün, Kocaeli'deki işçinin cebinden çıkarılan paralarla bu savaş yürütülmektedir. Ve Kürdistan'daki savaşa zorla sürülerek ölen "mehmetçik" yine bu insanların evladıdır. Türk halkı yüzyıllarca zorba, talancı imparator ve diktatörlerle savaşlara itilmiş, bu kanlı süreçte defalarca sürüklendiği serüvenlerde insan kaynaklarını kurutmuş ve büyük acılar çekmiştir. Dünyanın en güzel coğrafyalarından biri olan Anadolu bu serüvenler sonucu geri bıraktırlmış ve Anadolu insanı güzel özünden arındırılmaya çalışılmıştır.

Ortadoğu barışa susamıştır

PKK, gerilla saldırılarında ısrar edip orduyu daha çok yıpratamaz mı? Bu bir sorudur. PKK Önderliği de bunun farkındadır. Ancak aynı önderlik yukarıda da değinildiği gibi, savaşı sadece bir araç olarak yorumladığını çok önceden belirtmiştir. Ve uzayıp giden bir savaşın iki tarafa da daha kanlı faturalara mal olacağını bilmektedir. Hakim sınıflar ve em-

peryalist güçler için Kürdistan'daki savaşın en basit anlamı "mehmetçik" ve Kürt ölümlerinin toplamıdır. Ancak tarihe ve Anadolu halklarına karşı insanlık onuru sorumluluğu üstlenmiş bir halk hareketinin savaşı cesetler toplamı olarak düşünmeyeceği çok açıktır.

Hiçbir coğrafyada olmadığı kadar Türk ve Kürt halkları iç içe geçmiştir. Türkiye'de yaşayan Kürt sayısı Kürdistan'dakilerden oldukça fazladır. İki halkın ortak bir tarihi geleneği ve kültürel yakınlığı da oluşmuştur. Ve çok daha kanlı bir savaşın iki halkın beraberliğine hizmet etmeyeceği de bilinmektedir.

Kaldı ki Ankara rejimi Kürdistan halkına karşı kazanamayacağı bir savaşı yürütmekte ısrar etmektedir. Bu savaş Kürt halkına olduğu kadar, Türk halkına da büyük zararlar vermektedir.

Oysa bugün Kürdistan halkı Ortadoğu coğrafyasını birleştirebilecek bir çimento görevi yapmaya adaydır. Ve bunu istemektedir. Kuşkusuz böylesi bir yapılanmada arada kaybolan taşlardan olmayı da kabullenmeyecektir.

Ortadoğu halkları, dünyanın en büyük zenginliklerine ve en köklü kültürel değerlerine sahip olmanın avantajıyla, barış halinde bölgeyi cennete çevirme olanağına sahiptir. Yıllardan bu yana emperyalist güçlerce kışkırtılarak ağızlarındaki lokmaları alınan bu halklar, artık kendi efendileri olmanın onurunu yaşamalıdır. Kürt halkı bu anlamda bölge halklarına mesaj vermektedir. Her metrekaresine onlarca insan kanının döküldüğü Ortadoğu bölgesinde, insan soyunun kanlı serüveni bitmelidir. Tarihin en büyük uygarlıklarının boyverdiği ve insanın kendini keşfettiği bu topraklar layık olduğu onuru barış ve kardeşlikle kalayabilir. Barış ve kardeşlik ise bir ütopya değildir.

On yıllardan beri süren veya sürdürülen
Devamı 23. sayfada

■ İrfan Dayıoğlu

On yılların mücadelesi, yüz yılların gelişmesini yaratarak ilerledi ve Kürdistan halkı PKK önderliğinde iktidarı yakalamanın eşiğine geldi. Şiddet, imha ve yok saymayla Kürt halkına dayatılan kölelik, yerini PKK önderliği etrafında kenetlenen ve ayağa kalkan başkaldırıya ve insanlık alemi içinde gerçek kimliğiyle yer almaya bıraktı.

PKK Genel Sekreteri ve Ulusal Önder Abdullah ÖCALAN'ın son basın toplantısında yaptığı açıklamalar ve tek taraflı ateşkes kararı, askeri çözümden başka bir çözüm yolu düşünmeyen TC'yi tüm dünyada zor durumda bıraktı. TC, Kürt sorunundaki bütün açmazlarıyla başbaşa kalarak bir siyasi bunalıma girdi. Çeşitli güç odakları farklı yaklaşımları birbirine düşmeye adaydır.

Dünya kamuoyunu bugüne kadar "teröre başvuran hep PKK'dir" diyerek aldatan, gerçekte ise Kürt halkına terör ve zulümden başka bir şey vermeyen TC, Başkan APO'nun son açıklamaları ve önerileriyle iyice köşeye sıkıştı.

PKK Önderliği son girişimleriyle bir yandan Kürt halkının bir bütün olarak birleşmesi yönünde önemli adımlar atarken, diğer yandan Türk halkına da barışın ve kardeşliğin yolunu göstermektedir. Halkların kardeşliğinin önündeki tek engelinkarar, zulümcü, yok saymacı, terörist TC'den başkası olmadığını ortaya seriyor.

PKK son tutumuyla, Kürt ve Türk halklarının beklentilerini ve uluslararası güç dengelerini ustaca hesaplayarak, TC'nin yapmak istediği katliamların "meşru" zeminini ortadan kaldırmış, savaş alanında ve kamuoyundaki kazanımlarını, siyasal alanda yaptığı ataklarla pekiştirmektedir.

Bugün gündem yine PKK ve önderliği tarafından belirlenmiştir. Ateşkes her kesim tarafından tartışılmakta ve o-

lası gelişmeler üzerine kafa yorulmaktadır.

Şimdi PKK elindeki topu TC'ye atmıştır, geleceğin, halkların eşit ve özgür temellerde, bir arada kardeşçe yaşaması mı olacağı, yoksa yeniden Kürt halkına dayatılacak savaş mı olacağı TC'nin tavrına bağlı

güçler, anarşistler, çevreciler sağduyulu sıradan halk yapmaya çalışırken, "komünistlerimiz" hala verili gerçekliği görüyor ve "büyük" sorunlarla, "Biz önceden de söyledik, milliyetçilik, sonunda uzlaşmaya mahkumdur, Batı ile uzlaştılar, hareketi sattılar" tū-

dayatılan savaşlara, "kardeş kavgası" diyerek değerlendirme yaparken, bugün ortaya çıkan gelişmelere "PKK reformistleşiyor vb." yaklaşımlarda bulunur. Bu tavrı anlamak zordur. Maksat bağcı dövmek değil de üzüm yemekse, PKK'nin yarattığı bu ortamı, herkes

bir dünya yaratmak için, küçük grup zihniyetinden, bulutlarda gezme alışkanlığından sıyrılmalı ve örgüt olmak için devrimcilik yapmayı değil, devrim yapmak ve insanlığı ilerletmek için örgüt kurulması gerektiği gerçeğini görmelidir. Örgütü mutlaklaştı-

dar çeşitli mücadele biçimlerini barındıran bir süreci kapsar, bu süreçte ateşkesler de vardır, saldırmazlık anlaşmaları da vardır. Lenin'in Brest-Litovsk anlaşmasını, Stalin'in Hitlerle saldırmazlık anlaşmasını acaba neyle izah edebileceğiz?

Türkiye solunun en büyük hastalığından birisi de ne kadar kitleselleşmiş olurlarsa olsunlar, tarihlerinin hiçbir döneminde, önlere iktidar olma ve bir iktidar örgütü yaratma perspektifi koymamış olmalarıdır. Böylesi bir anlayışla örgütlenmeyenler, bugün PKK'nin yarattığı gelişmeleri anlayamazlar.

Uzaktan akıl verip ahkam kesmek kadar kolay bir şey yoktur. Türk solu bu yolu terk etmelidir. Bu süreci anlamaya çalışmalı ve kendi gelişimi için ders çıkarmasını bilmelidir. PKK'nin bölge için önemini kavramalı ve gerçek anlamıyla dostluk için çaba göstermelidir.

Yaratılan bu muazzam gelişmeyi bir Kürt devrimcisi, aydını olarak selamlarken, tüm Kürt, Türk ve bölge devrimcilerini bir kez daha bu tarihi fırsatı iyi değerlendirmeye ve halklarımızın çıkarı için Başkan APO'nun açtığı bu devrimci yolu desteklemeye çağırma bir görev biliyor ve sözlerimi Serxwebün Mart 1993 sayısındaki "Zafer kadar önemli bir süreç" yazısından bir alıntıyla bitiriyorum.

"Tartışılması, güç verilmesi ve bu temelde ilerletilmesi gereken, yeni gelişme sürecidir. Mutlaka kavranması, sonuçlar çıkarılması gereken budur. Tekrar hatırlatalım ki, süreç PKK öncülüğünde kendi özgür koşullarında başlatılmış ve bu da TC'yi hiçbir dönemde olmadığı kadar zor durumda bırakmamıştır. Esas olarak başta askeri ve siyasal alanda olmak üzere, her alandaki görüşmelere hazır bulunduğu belirtilmiş ve bu temelde ulusal kurtuluş mücadelemizde yepyeni bir dönem açılmıştır. Ve bu dönemin başarılması için yüklenilecek, bunun önündeki engeller bir bir aşılabacaktır."

YENİ SÜREÇTE SOL

gelişecektir. Geline bu aşamada her kesim, duygularla değil, sağduyulu bir yaklaşımla soruna yaklaşmak durumundadır. Tersi tutum halklara ve insanlığa zarardır ve bu yapılan kötülükler TC'nin hanesinde olacaktır.

ründen ucuz ve beş para etmez değerlendirmelerle meşguller. Sosyalizmin prestiji yerlebir olur, bizim solcular "biz önce söyledik" derler. TC, hepsini yerlebir eder, onlar yine önceden bunu biliyorlardı. Milyonlar mevcut yönetimden hoş-

gibi Türkiye solcularına da üzümlü yeme ortamını hazırlamaktan başka bir şey değildir. Bu böyle görülmeli ve tavır da ona göre olmalıdır.

Türkiye solunun önünde bugün tarihi bir fırsat var ve bu fırsatı yaratan da PKK ve ön-

ran, her şey örgüt içindir diyen bir mantığı, toplumsal gerçeklikleri görüp ona göre siyaset yapması zordur.

Türkiye solu bugün büyümemişse, toplumsal gerçekliklere göre hareket edemediğinden ve devrimciliği ken-

Son yıllarda hemen tüm sol güçlerce, Kürt ulusal hareketinin ana müttefiki, ezen ulusların sosyalistleri ve emekçi hareketi olduğu hep tekrarlan gelmiştir. Ancak bugüne kadar pratikte yeterince bir yansıma olmamıştır. Son gelişmeler tüm sola bu fırsatı da vermektedir. Bu son gelişmelere karşı alınacak tavır, solun teorik söyleminin ne kadar pratik eyleme dönüşeceğinin de göstergesi olacaktır. Bugün Türkiye sosyalistleri bu gelişmeler ancak seyretmekle ve üstünkörü değerlendirmelerle geçiştiremezler. Sosyalistlerin yapması gerekenleri, savaş karşıtı

nutsuzdur, potansiyel muhaleftir, onlar bir güç yaratamazlar, ancak haklıdır, halk onları anlayamamıştır.

Daha düne kadar, barıştan, insanlıktan, insan haklarından bahsedenler teröre ve savaşa karşıydılar. Ancak birileri çıkıp gelin bu savaşı durduralım, sorunları barışçıl bir temelde çözelim dediğinde, "Uzlaşma oluyor, biz buna karşıyız, PKK savaşı yükseltmelidir" diyerek çark ederler. PKK, diğer Kürt güçleriyle anlaşmalara girer, Kürdistan'ın bütünlüğü için önemli adımlar atar. Bizim solcular daha düne kadar PKK'yi tasfiye amacıyla

deri Başkan APO'dur. Bu fırsatı iyi kullanabildiğinde sol milyonların düzenden hoşnutsuzluğunu, evlatları bu kirli savaşta ölen Türk analarının tepkisini, bu savaşın faturası yüzünden işsiz kalan milyonların öfkelerini, kendi saflarına çekerek muazzam bir güç olabilmenin ve toplumda bir umut olmanın olanaklarını yakalayabilir. Kaldı ki daha bugünden, bazı burjuva partileri ve aydınları bile bu olanağı kullanmanın yol ve yöntemleriyle uğraşmaktadırlar.

Sosyalizm, eğer toplumun sömürsüz bir dünyada, eşitlik ve özgürlük temelinde yaşamasıysa, Türkiye solu da böyle

di toplum gerçekliğinden hareketle değil de, şabloncu yaklaşımlarla yapmaya çalıştığındandır.

PKK hareketinin gelişmesi iyi incelenerek, ondan gerekli teorik ve pratik dersler çıkarılarak toplumsal bir güç olmanın yolları bulunabilir. Yine devrimler tarihi iyi incelenerek, araştırma içine girildiğinde görülecektir ki, devrim hareketi tekdüze bir mücadele değil, içinde çeşitli taktik ve stratejik aşamaları barındıran, savaşlar kadar, geri çekilmeleri, yeniden toparlanmaları, askeri mücadeleden tutun, ideolojik ve siyasal mücadeleye ka-

Sıfırın altındaki yaşam veya özgürlük

□ Selim Ferat □

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'ın ateşkes çağrısı-kararını açıklaması ve PSK Genel Sekreteri Kemal BURKAY ile imzalanan protokolden sonra, Kürdistan ile ilgili hesabı olan herkes yeniden düşünmeye başladı; bazıları yeniden "keşifler" yaptı; PKK'yi reformist olarak suçlayanlar; "işine nasıl gelirse öyle yaptığını" yazanlar oldu.

Ateşkes ve protokolün tüm Kürdistan ve Türkiye siyasetinde yeni bir dönüşüm sağladığını söylemek yanlış olmaz. Türkiye cephesinde; basın-yayın organlarından tutun, konu ile ilgilenen en ufak birimlere kadar; işçilere, sokaktaki vatandaşa kadar herkes ateşkesi tartışmıştır.

Savaşa akan trilyonlarca TL'nin kaynağını oluşturan milyonlarca Türk emekçisinin savaşta neyin tarafı olduğunu tartışma ortamı fiilen doğmuştur. Ateşkesin, 9 yıllık savaşta yorgun, bitkin düşen Türk ordusunda gedikler açtığı söylenebilir. Savaşa sürüklenen onbinlerce "tarafsız" asker ateşkeste umut bulmuştur.

Kürdistan'da ise, PKK'nin ateşkes çağrısından sonra, Kürt halkı kendisini yaşadığı ülkede egemen kılmıştır. Ateşkestən sonraki evre, Kürt halkının fiili egemenliğinin bir provası olarak hayata geçmiştir. Özellikle Newroz kutlamalarında seyirci kalmak durumunda kalan ve planlanan "operasyon" ve katliamların gerisine düşen Türk ordusu olmuştur. PKK'nin politik inisiyatifinde gelişen barış ve güvence, bir savunma aracı olarak eylemlere dönüşmüştür. Eylemler, polis ve asker baskısına rağmen özgürce gelişmiştir.

Ateşkes çağrısı ile birlikte güncellenen federasyon, otonomi tartışmaları hem Kürt "örgüt ve grupları", hem de TC'yi şaşkına çevirmiştir. Bazıları, "PKK'nin hiç de öyle uzlaşmaz" olmadığını keşfetmişlerdir. Diğer bir kesim ise, beyinlerini kilitleyerek: "Öcalan, işine nasıl gelirse öyle der" şeklindeki açıklamalarıyla, iki adım ötesini aydınlatamayan loşlukta kalmışlardır.

Yıllardan beri, Kürdistan'da "halk orduları örgütlemeyi" hayal edip, kendi yaşamlarını bile düzenleyemeyen mülteci bazı sol gruplar ise, Kürt yaşamının çok uzaklarında seyre-dip, PKK'yi reformist olarak algılamak için, kendilerine ve etraflarına "Marksist"lik ve "devrimcilik" adına suç işletmişlerdir.

Çok daha uzlaşmacı ve yıkılmış bazı "Kürt" tipleri ise, "Kürdistan ulusal kurtuluşu"nu örgütleyen ve Kürdistan ismini ilk kez denizaşın ülkelere duyuran PKK'yi tanıyamıyormuş gibi, birer turist edasıyla; "PKK ulusallaşıyor mu?" başlıklı makaleler dizerek, PKK'yi "modern" olmaya, yani "modern" batı dünyasına boyun eğmeye davet etmektedirler. Özellikle bu kesimin sözcülüğünü yapanlar, "Terör örgütünün başı" yerine, aynı söylemin diğer bir perdesinde; "Abdullah Öcalan ve örgütü PKK" belirlemesini tercih ederek, atılan adımların Kürt halkını özgürlüğe götürmesinin önünde inatla durmaktadırlar.

Tüm bunların eleştirilerini daha sonraya bırakarak, ateşkes ve federasyon ile ilgili açıklamalardan sonrası neler olduğuna bakalım.

1-Ateşkes çağrısı TC'nin elinden "Terörist PKK" silahını almıştır.

2-Batılı ülkeler PKK'yi Kürdistan ve TC savaşında barışa ilk adım atan taraf olarak tanımaktadırlar.

3-PKK, TC'nin federasyon, kültürel otonomi vb. planlarını, eğer davanın gerçek sahipleri tarafından kullanılacaksa, boş ve aldatmaca olduğunu ispatlayacaktır.

4-PKK, federasyon, otonomi vb. çözümler

için şimdiye kadar var olduğunu söyleyen adresleri aradan kaldırmış, asıl muhatap olarak TC'nin tüm ıslah planlarını ters-yüz etmek için yeni bir başlangıç yapmıştır. 5-PKK, ateşkes çağrısı ile, reformist Kürt "örgüt ve grupları"nın üzerinde yeşerdikleri zemini kurutmuştur.

6-PKK, geleneksel Sovyet siyasetinin pek dışında politik bir manevra ile, ne sol sektö-rizmi, ne de teslimiyeti uygulamıştır. Bu başan, siyasetin geri kalan imkanlarının TC'nin değil, PKK'nin elinde toplanmasını sağlamıştır. Başan ise, PKK'nin bundan sonra siyasetteki kalitesine bağlıdır.

Kürdistan ve Kürt halkı hızlı bir tempoyla sıfırın altındaki onursuz yaşamdan özgürlüğe doğru ilerliyor.

Devrimin sıcaklığı ve giderek daralan yollar, genişleyen cephe herkesi Kürdistanı olmaya, devrim yolunda özgürlüğe yürümeye çağırıyor.

Hainler kirli ellerini devrimin yakasından çekecek, TC ile kol-kola olacak Kürt güzellikleri ise, yüzyıllardır siyasetle iştigal eden dünyanın süper güçleri ve 900 yıllık Türk imparatorluğunun mirasçılarının gözlerinin içine bakarak insanca bir yaşamın, barışın adımlarını atacak.

A. ÖCALAN

Kürdistan

Kürdistan'da yaşayan herkesin yurdudur

Baştarafı 1. sayfada

gibi gerçekten açılalardı. Bunları bir dünya görüşü olarak ele almışım. Benim yaşadığım yörede Ermeni köyü vardır, Türk köyü vardır, Arap köyü vardır. Ve bunu her zaman bir zenginlik olarak değerlendirmişim. İlgimi çekmiştir, onlarla ortak olarak yaşamaya çalışmışımdır. Asla milli duygular, şovenizme kapılıp bunları küçük görmek aklımın köşesinden bile geçmemiştir.

Kürdistan somutu için de aynı hususlar geçerlidir. Kürdistan tarihi olarak halkların en çok karıştığı, birbirlerinden etkilendikleri bir halklar mozaigidir. Kürtlerin ulusal kimliğinde bile çok, çeşitli kültürlerin, halkların, birleşik etkisini görmemek mümkün değildir. Denilebilir ki Kürt ulusal kimliği hemen hemen bütün tarih süreci boyunca bu sahaya gelen halklardan özellikler kapmıştır. Arap, Fars, Türk, Ermeni, Asuri özelliği ve tarihin derinliklerinde birçok halkların özelliklerini, özümseye özümseye bir Kürt tipi ortaya çıkmıştır. Bu anlamda ben Kürt tipini-bütün eleştirilerime rağmen-en özlü insani tip olarak değerlendiriyorum. Çünkü en soylu, gelişkin ve çok sayıda halkın özelliği Kürt tipinde özümsemiştir. Güzel bir özümsemedir bu. Kürt denilebilir ki bu anlamda halkların birleşik etkisine yani insani özelliğe en yakın bir halk olma gerçekliğine de sahiptir. Zaten onun olgunluğu, dayanma gücü, insanlara yatkınlığı, bu tarihi gerçekle de bağlantılıdır. Kürt rahatlıkla Arab'a, Acem'e, Türk'e de, Asuri'ye de benzetilir. Şovenistler bunu saptırarak, Kürt'ü tümünden inkar ederek istismar etmek istiyorlar. Ama gerçekle olan bağlantısını da gözardı etmemek gerekiyor. Bu kötü bir şey değildir. Doğal bir özümseme halklarda kötü bir şey değildir. Kültür alışverişi, dil alışverişi, her düzeyde etkileme, etkilenme güzel bir olaydır. Bu Kürdistan'da epeyce gelişmiştir. İşte bu gerçeğin bilincinde olarak, mevcut ulusal ve kültürel gerçeklikleri, özgerçekliklerimiz olarak değerlendiriyoruz. Onlara kemalizmin özellikle dayattığı ve geçmişte Türk islamlığının dayattığı imhaya karşı çok kararlı bir tavrımız vardır. En son olarak Ermeni halkına, Süryani, Alevi ve Yezidi gibi dini kesimlere yöneltilen imhacı süreçlere de en çok PKK karşı koymuştur. Kürdistan bu kültürlerin ortak bir alanı olarak düşünülmüştür. Ve olumlu özelliklerini kendi içinde özümsemiştir. Son derece demokratik bir yaklaşımla ilgi gösterip, destek almaya çalışmıştır. Türk-islam sentezi günümüzdeki Hizbullahçılığı ile geçmişte Nakşiciliği, her türlü tarikatçılığı ile islamın özüne çok ters bir saldırı aracı olarak kullanıldığını biliyoruz. Kürt işbirlikçilerinin de Yezidi ve, Süryanilere saldırılarını da iyi biliyoruz. Tarih boyunca bu işbirlikçiler-Kürt halkı da dahil olmak üzere-halklara epeyce zarar vermişlerdir. Ve bu işbirlikçiler, günümüzdeki temsilcileri korucular, Hizbullahçılar, her türlü ajanlar, Kürdistan'ı en çok Kürt halkına zindan etmişlerdir. Yine PKK ile en çok bunlar savaşmışlardır. Aleviliğe, Yezidiliğe, Süryaniliğe, Ermeniliğe karşı da savaşıyorlar. Mal varlığını gaspediyorlar, kültürlerini yok ediyorlar. Şiddetle karşıyız ve inanıyoruz ki bizim mücadele aynı zamanda bu halkların da yararına ve özgürlüklerine, kimliklerine, kavuşma savaşıdır. Kesinlikle bir Kürt ulusal kurtuluş savaşı değil, Kürdistan ulusal savaşıdır. Demokrasi ve insanlığın kurtuluş savaşıdır. İddialıyız Kürdistan'ı milliyetçiliğe en az bulaşmış bir ülke haline getirmeye ve günümüzün en çok gelişmişlik iddiasında olduğunu söyleyen Avrupa'sına, Bosna-Hersek'teki gerçek yüzünün ortaya çıkarılmasından da, yine reel-sosyalizmin en çok gerçekleştirdiği Sovyetler Birliği dahilindeki milli boğazlaşmaları da göz önüne getirerek, bizim temsil ettiğimiz sosyalizmin asla buna yer vermeyeceğini ve yine bizim temsil ettiğimiz yurtseverliğin asla böylesine dar milliyetçilik-yurtseverlik olmaya-çağını özenle belirtmeliyiz. PKK'deki sosyalizm ve yurtseverlik çok zayıf bir halk için kesin yaşam güvencesi demektir. Kararlı bir yurtseverlik, demokrasi demektir. Sayıya bakarak, güce bakarak halkların aleyhine asla bir politikaya yönelmeyecektir. Bunlar PKK'nin özüne aykırıdır. Aynı şey hiç şüphesiz cinsiyet ilişkileri için de geçerlidir. Kadın-erkek ilişkilerinde tam bir özgürlüğü öngörür. Geniş bir demokrasi esas alır. Batı'daki sahte çoğulculuk yerine gerçek bir çoğulculuğu gene esas alır. Özgürlüğüne bağlı, yurduna bağlı, insanlığa bağlı bir çoğulculuk, sonuna kadar bağlı kalacağımız bir ilkedir. Vatani için, özgürlüğü için savaşımı göze alanların bir ilkesidir bu. PKK bu konuda hiç bir örgüte nasip olmayacak biçimde fedakarlıkta bulunmuş ve bunu ispatlamış bir harekettir. Dolayısıyla biz savaşımızı insanlığın temel değerlerinin yeniden kazanılması savaşı olarak da görüyoruz. Ve bu temelde özellikle Kürdistan'daki diğer halklara karşı da görevli olduğumuzu biliyoruz. Yürüttüğümüz savaşımın onların da savaşımı olduğuna emin olmalarına ve mümkünse kendi yurtlarına, ülkelerine dönüş hazırlıklarını önce düşüncede, giderek bizzat direnmeye kadar ilgi duymalarını bekliyorum. Hepsinin yaşamlarına böylesine geniş bir ufuk ve umutla bakmalarını diliyorum. Bu vesile ile halkımıza da 1993'ün başarılı geçeceğini belirtmek istiyorum.

Kötü talihe inat

A. DİKİLİ

Son durumları değerlendirirken, işaret edilmesi gereken en önemli nokta; Kürtler arası ilişkilerin git gide düzelmesi ve birlikte çalışmanın gündeme gelmesidir. Kürt halkı yüzyıllardır hayal ettiği ve rüyasında bile görmediği mesafeyi katetmek için yola çıkmaya başlamıştır. Bu rüyanın gerçekleşmesinin önkoşulları yaratılmıştır. Şimdi sorun bunu boşa çıkarmamak ve gerçekten gerçekleşmesi için herkesin elinden geleni yapmasıdır.

Aralarında Kürt aydını olduğunu iddia eden bazıların da bulunduğu kimseler, varılan düzeyi boşa çıkarmak, kendi bireysel çıkarlarını korumak veya bireysel düşüncelerinin gerçekleşmesi için uğraşmaya çalışıyorlar. Kendi halkını seven her aydın, halkının rüyasının gerçekleşmesi için her türlü çabayı harcar. Getirilen politik çözümü hemen anlar ve onun vazgeçilmez savunucusu olur. Geline düzey çok iyi anlaşılmalıdır. Dost olması gereken güçlerin kendisini iyi tanıması ve iyi değerlendirmesi gerekir.

Son gelişmeleri, dünyadaki politik düzeyi de göz önünde bulundurarak, ileriye sıçramanın adımları olarak anlamak ve bu bağlamda daha ileriye götürmek gerekir. Yıllardır birlikte çalışmak, en azından iç geliş-

kileri birlikte çalışmanın önüne engel olarak çıkarmamak arzusu vurgulanıyor, Kürtlerin birbirine tahammül edemediği, bir olamadığı çaresizliğine hayıflanılıyordu. Bugün Kürtlerin birlik olmasının önünde bulunan engelleri bir bir ortadan kaldıracabilecek kapılar aralanmış, sonuna kadar açılmıştır. Kürt halkının PKK önderliğinde mantıklı, bilinçli hareket edişi, bin yılların rüyasının sadece bir düştene ibaret olmadığını, elle tutulur somut bir gerçeklik arzedeceğini ispatlamıştır. Başkan APO'nun güneş gibi parlayan ışıklı yolu, bugün hepimizi aydınlatmaya, doğruların ışığında yürütmeye yeterlidir. Bu yol herhangi bir ideolojik yapılanmaya sınırlı tutulamayacak kadar yoğun, somut yönetsel iktidar yolu, bir halk gerçekliği ve ulusun önderliğidir. Bu yolda yürümek hiç kimsenin ağına gelmemeli, aksine bir ulusun birliktenliğinde yürünen onurlu davranış olarak algılanmalıdır.

Tarihi yaşamak, tarihi değerlendirmek her zaman insanın veya toplumun önüne çıkmaz. Tarih, oluşumları ortaya çıkıttığı zaman "anlık" değerlendirilebilirse, yazılabilir. Tarihin anını değerlendirmemek, tarihe kötü yazılmak ve tarihi kötü yazmaktır. Tarihin anı değerlendirilince insanlığın kazancı büyük olur. Kürdistan tarihine bakıldığında hemen bütün anlar zamanında değerlendirilmemiş, zamanı geçince tarihe kötü düşül-

müştür. Kürdistan tarihinde çok nadir parlak beyaz sayfalar vardır. Kürt insanının bütün iyi niyetine ve güzelliğine rağmen, tarih sayfaları genellikle karanlık, çirkin kalmıştır. Zaman Kürdistan'ın, zaman Kürdün kara talihini bembeyaz sayfalarla süslemek, aydınlığa, güzelliğe yöneltmektir.

Kürtler ve Kürdistan denildiğinde ilk akla gelen, birbirine düşman aşiretler, birbirini boğazlayan ve başkalarının elinde oyuncak insanlar gelir. Kürtler çok cesur ve mert bilinirler. Cesaret ve mertlikleri birbirini korumaya, birbirini savunmaya yönelik değil; başkasıyla birleşip birbirini boğazlamaya yöneliktir. Yaşadığımız çağ modern anlaşmalar çağıdır. Birbirine yedi yabancı, hiç tanışmayan ayrı insanların anlaşıp uzlaşabildiği bu çağda, biz Kürtlerin bir ulus olarak anlaşıp uzlaşmamamız için herhangi bir neden var mı? Niçin biz yedi düvelin çıkarları için uzlaştığı, anlaşığı bu çağda ulusal bir anlaşma, ulusal bir yönetim merkezi, kurum ve organları oluşturamayalım? Niçin düşmanın ve yedi düvelin en aşağılayıcı baskısını kabul edip de birbirimizin derdine deva olmayalım, halkımızın yarasını sarmak için en azından yan yana, bir çatı altında durmayalım. Niçin Kürdistan'ın kurtuluşu, Kürt ulusunun özgürlüğü için karanlık sayfaları tarihe gömüp, gelecek için aydınlık sayfalar açmayalım? Hele kendisine aydın diyenler, ne ka-

dar büyük tarihi sorumluluğun yükü altındadırlar biliyorlar mı? Bir halkın aydını olmak, o halka hizmet, o halkın kurtuluşunu gerçekleştirmeye çabalamak değil mi? Bir aydın kendi halkını dünya halklarının seviyesine getirmek için en ön saflarda, en örnek birlik ruhunu aşılayıcı, örnek davranış olması gerekmez mi? Aydın, karanlığı kabul etmeyen, tarihe parlak sayfalar armağan eden bir onuru taşıyan kişi değil mi? Peki Kürt aydınları, diğer ulusların aydınlardan çok mu geridir ki, kendi ulusunun sorunlarına omuz vermekten uzak olsun; halkına hizmet etmesin?

Kürt ulusu artık gerçek aydınlarmı oluşturmaya başlamıştır. Tarih sahnesine daha ilerleyici, emin adımlarla çıkmaya başlamıştır. İçimizde düşmandan yana olanları deşifre edelim, kara koyunları içimizde barındırmayalım, en önemlisi de Kürtler arası düşmanlık tohumları ekenleri bertaraf edelim. Davamızın politik yanını ön plana çıkarıp, birlik kurarak mutlak bir çözüm dayatalım.

Ulusal Önderimiz Başkan APO'nun mesajları çok açıktır. Söyledikleri, ideolojik algılamaların kargaşasında boğmaya, stratejik önemini örtmeye yeltenilmesin. Bir bardak suda fırtına koparmak pek marifet değil, denizlerin enginliğinde kulaç atmasını öğrenmek gerek!

ÇAĞRI

Kürt Enstitüsü'nün ve Kürdistan'ın Ulusal Kütüphanesi'nin kurulmasına katılalım

Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği (YRWK), 16-18 Ekim 1992 tarihleri arasında I. Konferansı'nı, Kürdistan'ın dört parçasından gelen 65 üyesiyle gerçekleştirmişti. Konferansta yoğunca üzerinde durulan ve tartışılan konuların başında Kürdistan'da aydının durumu, Kürt aydınının görevleri ve Kürdistan'ın değişen siyasi durumu oldu.

Yoğun tartışmalarla geçen Konferans sonunda, YRWK önemli kararlar alarak, içinde bulunduğumuz süreçte Kürt aydınının alması gereken görevleri önüne hedef olarak koydu.

Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği bu önemli süreçte, halkımızın attığı her tarihi adımdan kendine düşen sorumluluğu omuzlayacaktır. YRWK, bütün bunlara bağlı olarak tarih, töre, kültür ve halkımızın mirasını toplayıp korumasını tarihi bir görev olarak önüne koymaktadır. Kürtçe bir enstitü oluşturulması ve buna bağlı olarak da Kürdistan'ın ulusal bir kütüphanesinin kurulmasını tüm imkanlar kullanılarak oluşturulması hedeflendi. YRWK'nin attığı bu adımların çok önemli ve gerekli adımlar olduğu inancındayız.

Biz YRWK olarak tüm aydın, demokrat ve ilerici kişi ve kuruluşlara bu konuda desteklerini sunmalarını talep ediyoruz, Kürt kültürü ile ilgili materyallerin YRWK'ye iletilmesini bekliyoruz. Yine biz tüm Kürdistan yurtseverlerinden, derneklerinden, Kürt kültür merkezlerine çağında bulunarak maddi ve manevi desteklerini sunmalarını bekliyoruz.

Yapılacak tüm maddi ve manevi yardımların (Arşiv, film, yayın, maddi yardımlar) YRWK bürosuna iletilmesini bekliyoruz.

Hesap Numarası:

S. Moussa, Spende-konto:

Sparkasse Bonn, BLZ: 380 500 00,

Konto Nr:350934

YRWK'nin ADRESİ:

Maxstr. 50-52, 53 Bonn 1,

Tel: (49) 228-630990

Fax: (49) 228-630715

Savaş ve Barış

Baştarafı 20. sayfada

Arap-İsrail, Türk-Arap, Kürt-Türk, Kürt-Arap, Acem-Arap, Ermeni-Azeri düşmanlıkları ve savaşları insanlara azap vermekten başka bir sonuca yol açmamıştır. Hakları gaspedilenler de, hakları gaspedenler de diken üstünde yaşamaktadır.

Bölge insanının kanını emerek ömrünü sürdüren büyük tekeller ve hakim sınıfların ülkelerindeki insanlar da en azından bu bölge insanı kadar perişandır. Ve milyonlarca insanın büyük dramına yol açan bu sorunlara savaşlarla çözüm bulunamamıştır.

Su, petrol, maden, çöl ve dağlar tüm halklara yetmektedir. Sorun bunları adilce paylaşmayı göze alabilecek kadar cesur olmaktır. Ve en önemlisi yıllarca devam eden uluslar ve devletler arasındaki savaşlarda dönüp dolaşılıp, masalarda anlaşma ve barış peşine düşülmüştür. Yani savaşlar ve insan kırımları istenen sonuçları vermemiştir. Doğanın engin düzeni kendi yasasını işletmiş ve en güçlü ordular bile insan soyuna sonuna kadar kölelik yaptırmayı kabul ettirememiştir. Her seferinde acıların gölgesinde taraflar için onurlu çözümler aranmıştır.

İnsan soyunun siyasi ve ticari kudretler için kınlanması öncelikle Ortadoğu'da sonlanmalıdır.

Kürdistan halkının böylesi bir görevi yerine getirmedeki

en büyük engeli olan ulusal birlik sorunu da çözüm sürecine girmiştir. Kürt halkı iç sorunlarından başlayarak dünya küresine barışın kendi mevziindeki askeri olmayı önermektedir.

Unutulmamalı ki, tarihin en büyük acılarının, insan kırımlarının yaşandığı ve yıllar yılı süren dünya savaşlarından, atom bombalarıyla kentlerin kavrulmasından sonra geride kalan şey, insanların ölmemesi için imza toplayan 7 yaşındaki Hiroşima ve Halepçe çocukları olmuştur.

Yüzyıllardan bu yana savaşların eksilmediği bu coğrafyada barışın temellerinin atılması için Kürdistan önderliği üzerine düşeni yapmaya hazır olduğunu belirtmiştir. Ortadoğu'da halklar boğazlaşması artık sonlanmalıdır.

Merkezinde Kürdistan'ın yer aldığı bir Ortadoğu Halklar Birliği Konfederasyonu artık düş olmaktan çıkmıştır. Ortadoğu'da en azından katı sınırların olmadığı bir ekonomik ve "gevşek" bir siyasi birliğin yolu açıktır. Ortadoğu'da oluşabilecek böylesi bir süreç dünya barışına da büyük katkıda bulunabilecektir.

Ancak; Fars, Arap, Azeri, Kürt, Türk, Gürcü, Ermeni, Laz, Asuri, Türkmen ve daha irili ufaklı birçok halkın yaşadığı Ortadoğu ve Güney Kafkaslar'da böylesi bir birliğin kurulması yolunda tüm halklara ve önderlere büyük işler düşmektedir.

PKK'nin güç kazanması...

Baştarafı 13. sayfada

de, hem de dışında üzerinde çok durulduğu için söyleyeyim; senaryo niyetiyle giriştim diyemem. Dürüsttüm, bir işbirlikçi aileden de gelse rahatlıkla bu kişi devrimci olabilir inancındaydım. Tabii Şeyh Sait isyanından, Dersim isyanından beri bu aile, kemalist bir aile hem de önde gelen kemalist bir aile. Kemalisttir diye, devrimci çıkmaz demiyorum. Kazanırsa iyi bir devrimci olabilir, yaklaşımının özünde bu vardı. Zira olmasada varsayalım ki bu ailenin devletle ilişkisi var, bu bağı varsa ve bu bağla bizi etkilemek is-

tiyorlarsa, bizimde bazı tedbirlere girişeceğimiz anlaşılırdır. Dolayısıyla ister dürüst çıksın, ister çıkmasın bu ilişkiden fazla zarar görmeyeceğimizi, bilakis bazı siyasi sonuçlara ulaşacağımızı da ha o zaman kestirebiliyordum ve ısrarlıydım. Tabii bu bayanın dürüst olmasında da ısrarlıydım, bayanın dürüst olmasına çok büyük özen gösterdim. Ciddiydim, hem kazanmak açısından hem de kemalizmden uzaklaştırıp, özellikle Kürdistan gerçeğiyle bütünleştirme açısından bir inadı, kendine göre bir yaklaşımı vardı. Bu ilişki büyük bir çekişme altında geçti.

Erdiven Bozkurt...

Baştarafı 2. sayfada

rümüyordu. Mevsiminden şomarı yemiş ve boynu bükülmüştü. Herkes gibi taş kesilmişti. İnsanların aklından geçenleri, yüzlerindeki şema ile ifadesini buluyordu.

Bizim gibi niceleri, gülmeden, konuşmadan koşar adımla şehitlerin son uğurlanışına taa dağların doruklarındaki eteklere uçuyordu... Gelmeseler de, varmasalar da kaldıkları yerde aynı duyguları paylaşıyordu. Kendilerince bu yola hevalerin yaşam programını önüne koyarak, meşakethi yolculuklar yaşıyordu.

Pazarcık'ta artık sınıra dayandığımızı gösteren ilk tank görüldü. Sessiz ve ölü bir kasaba. Kanunuyla yasasıyla artık başka. Devriye gezen yok, her taraf kendi tabiatının felsefesi ile kurşun kurşuna, göğüs göğüse ve nefes duyulmuyordu. Kasım ayının bu

son günleri memleketin kırağı çalan taşı, toprağı, havası ayrı bir soğuk. Yol uzuyor. Elazığ-Bingöl ve Karlıova'yı geçiyoruz. Kötü yol şartlarına uygun taşıyla yolculuğumuzu sürdürüyoruz. Yolculuk devam ediyor. Yol uğraklarında köyleri geçiyoruz. Her adımında anılarımızın olduğu dam, ev, köşe-bucak virane ettirilmiş, göçe zorlanmış, korkutulup sindirilmiş ve yalnız anıları olan, o toprağın dilini bilen, bu diyarlarda çokça gün aç, karın tokluğunu bilmeyen, karasabanın kuyruğuna yapışan kara öküzü hoo diyen yaşlı dedeler ve neneler... Her yaşadığı günün haritası var kırış kırış yüzünde. Yeni bir harita eklendi çehresine, bizi duyunca. Kamburunu düzeltti. Dağlara dikti gözlerini, 14'üne döndü haykırarak, dağlarda yankısını buldu. El sallayıp göz nuru döktü...

Yılların şekillendirdiği, güç şartların ürünü, zengin gerilla deneyimine sahip neferlerin kayıp edilmesi memleketin kayıdır. Doğamızı yasa boğan, ama kitleleri bileyip hamle kazandıran ufkumuzda bir meşaledir Erdiven...

Gerillanın anısına yazı yazmak, bütün duygusallığı bir kenara bıraksak bile romanlara sığmayacaktır. Halk tarihçileri O'nu ve onları gerçek çizgiden düşürülmüş halkın kimliğini kazanma mücadelesinde, üstlendikleri tarihi sorumlulukları yazacaklardır.

Erdiven yoldaş, Serhed Eyaleti'ne gitti. Turgut Yıldız yoldaşla birlikte eyaletin askeri-siyasi sorumluluğunu üstlendi. Daha bilinçli ve militanca bir pratik sergiledi. Ancak Serhed'deki bir grup yoldaşıyla Erzurum'un Olur kazasının kırsal kesiminde düşman güçleri tarafından kuşatıldı. Eyaletin iki komutanı omuz omuza vererek sorumlulukla-

rındaki yoldaşlarıyla birlikte kahramanca direndiler. Bu çatışmada kimyasal silah kullanan düşman, 23 değerli militanı katletti. Evet bu çatışmada Serhed Eyaleti Askeri Komutanı Erdiven yoldaşla birlikte, eyaletin siyasi komutanı Turgut yıldız (Piro), Hogır (Digorlu), Sarı Agit (Uludereli), Siyabend (Arabanlı), Yunus Cengiz (İhsan, Selimli), Er-can (Doğubeyazıt), Cemil Yıldız (Şiyar, Malazgirtli), İsmet Aydın (Cihangir, Batmanlı), Enes (İğdirli), Reber (Çukurcalı), Duran (Dersimli), Brusk (Doğubeyazıt), Rêzan (Digorlu), Yaşar (İğdirli), Sabri Seyithan Malay (Tatvanlı), Maşallah İlbaz (Rubar, Tatvanlı), Renas (Bingöllü), Nurray Keçeli (Berfin, Cihanbeyli-Konya), Kalo (Ardahanlı) ve Mazlum (Mardinli) yoldaşlar 14 Kasım 1992'de şehit düştüler.

**Kardeşi ve yoldaşı
Hasan Bozkurt**

Hiçbir adım geri, iki adım ileri

Baştarafı 5. sayfada

luş mücadelesi ve dayatması karşısında Kürt sorunu ayrı, PKK ayrı diyemeyecektir. Kürt sorunu ile PKK artık ayrılmayacak düzeyde birlikteliği yaşayan olgular olarak dünyanın ve Türkiye'nin önüne dayatılmıştır. Acil ve yakıcı olarak dünya ve Türkiye'nin önünde duran ulusal kurtuluş mücadelesi gerçek anlamda çözümlene kadar zorlayıcı etkisini yitirmeyecektir. Çözümüne yanaşmayanlar Kürt sorunun çözümünde savaştan yana tutumun sahibi olarak anılacaktır. Ateşkes adımı ve örgütlerin yakınlaşması ulusal kurtuluş mücadelesini silah ile ezme ve bitirme politikasını da boşa çıkarmıştır.

Kuzey'de Türkiye tüm Kürt örgütlerini reformistinden radikaline kadar karşısında bulmuş, Kürt politikasında manevra yapma kabiliyeti sınırlanmış, siyasal çözüme yaklaşma zorunluluğuyla karşı karşıya bırakılmıştır. Kuzey'deki ve Güney'deki ilişkiler dünyada Kürt sorunuyla ilgilenen güçleri de Kürt halkının sorunlarının çözümünün artık ertelenemeyeceği gerçeğiyle karşı karşıya bırakmıştır. Tüm bu gerçekler ulusal özgürlük ve eşitlik mücadelesinde önemli bir dönemece gelindiğini gösteriyor. Silahlı güçlerimiz bir yandan, politik adımlar bir yandan ulusal kurtuluş sürecini bu noktaya getirmiştir.

PKK'nin bugün Kürdistan'daki belirleyici rolünün herkes tarafından kabul görüldüğü gerçeği vardır. Bunu dost düşman herkes kabul ediyor. Kürdistan'daki siyaseti belirleme de beliryecilik yanında, Kürt ulusunu birleştirme birliği sağlamadaki rolü de daha net anlaşılmıştır. Bugün tüm Kürt örgütlerinin PKK'nin politikasının etrafında toplanması önemli sonuçlara yol açacak gelişmelerdir. Kürdistan'da politikada rol ve etki sahibi olmayanları da Kürdistan'daki politikada rol sahibi yapma, onları da verimli bir sürece sokma küçümsenemez.

PKK'nin PSK ile yaptığı protokol PKK'nin ilk çıkışından beri savunduğu ulusal kurtuluş politikasından vazgeçmenin değil, ulusal kurtuluş mücadelesinin yarattığı değer ve etkileri somut sonuçlara ulaştırmanın adımıdır. Gelecekteki hedefi tespit etme değil, bugünkü sonuçları toplarlamanın, ulusal kurtuluş mücadelesine sıçrama yaptırmanın adımıdır. Yüzeysel yaklaşımlarla atılan adımın siyasal değerini koruması olanaklı değildir.

Bazıları demokratik federasyon nasıl olacak, faşist TC ile demokratik federasyon olumu demektirler. Bir defa şunu ifade etmek gerekir. Demokratik federasyon ulusal kurtuluş tek çözüm değil, çözümlerden biridir. Bir politik hedefdir. Kaldı ki demokratik federasyonu kabul eden TC, artık faşist TC olarak kalmaz. Dönüşmüş Türkiye ile ancak demokratik bir federasyon olabilir. Nasıl ki B kan grubuna sahip olana, A grubu kanı verilmişse, bunlar bir araya getirilemezse demokratik federasyonla faşist TC yan yana getirilemez. TC böyle bir gelişme ile birlikte tüm kurumlarını -siyasi, askeri, adli, bilimsel- demokratik bir dönüşüme uğratarak yeni bir öz ve biçime kavuşturması söz konusu olacaktır. Olayları gelişme süreçlerinden, birbirlerine karşılıklı etkilerinden soyutlayarak değerlendirmek anlamsız sonuçlar çıkarmayı beraberinde getirir. Nitekim birçok sorumsuz ve politika derdi olmayan çene ağızdan çıktığının ne olduğunu bilmeden konuşmaktadır. Diğer gruplarla ilişki daha da geliştirilecektir. Tüm insanlarımız ulusal kurtuluş mücadeleye hizmet edecek duruma getirilecektir. İmkanlar sağlanıp önleri açılacaktır. Atıl birçok insan ve grup ulusal mücadelesinin hizmetine sokulacaktır.

Bu adımlarımızı şu grup dün şuna söyle diyordu basitliğiyle değerlendirenler olabilir. Bunlar politik olmayan değerlendirmelerdir. Ya da kimi çevrelerin iyi niyetten

kaynaklanmayan değerlendirmeleridir. Tabi bizim kitlemizde de kimi duygusal yaklaşımlar olabilir. Buna rağmen bizim kitlemiz bu adımın siyasal değerini anlamakta yeni politikaya kısa sürede alışmaktadır. Hiçbir kitlede olmadığı kadar kitlemiz yeni politikaya uyum göstermiş ve gereken tutumun sahibi olmuştur.

Kitlemizin bu süreçteki olgunluğu, olayı kavrayış düzeyi kitlemizin bilinç düzeyinin de geri olmadığını ortaya koydu.

Bizim kitlemiz öyle demagogilerle yalpalayacak bir kitle değildir. Bu kitle herhangi bir siyasi, ekonomik, sosyal bir krizin yarattığı tepkinin ortaya çıkardığı kitle değildir. Herhangi dönemselsel bir kitle kabarcığının bilinci ve duygusallığından çok farklı bir bilinç ve ruha sahiptir. Herhangi bir bunalım döneminin kabarcığının yarattığı kitle potansiyeli ortaya çıkacak kimi değişiklikler ya da egemenlerin kimi politikaları sonucu bütülmeyi geri çekilmeye yatkin olabilir. Bizim kitlemiz ise her saniyesi acı olan, her gün mücadelelenin ortaya çıkardığı politik savaşım içinde bilinci derinleşen, yaşadığı büyük öz deneyimlerle köklü, sarsılmaz politik sezgiye kavuşan bir kitledir. 20 yılın her günü onun için bilinç ve politika eğitimi olmuştur. Bu halkın birkaç yıllık zulümden ve sıkıntılarla edindiği kolektif bilinçte dikkate alındığında bu halkı demagogilerle, kimi politikalarla esas doğrultusundan sapırmak kolay değildir. Kitle bilinci her zaman olayların arkasındaki ince noktaları, önemli süreçleri ve gerçek durumu görmeyebilir. Yüzeyden derine inmede zorlanabilir. Buna rağmen PKK'nin savaşının yarattığı kitle, hiçbir ülkede olmayacak düzeyde doğru politik kavrayış ve sezgiye sahiptir. Bu konuda hiç kimsenin korkusu olmasın. En önemlisi de kitle PKK'ye ve onun önderliği olan ulusal önder Başkan APO'ya sonsuz bir güven duygusu taşımaktadır. Başkan APO'nun Kürt halkının umutlarını gerçek-

leştirmek için en büyük titizliği göstereceğini Kürt halkı 20 yıldır deneyiyle öğrenmiştir.

Ateşkes uzatılmıştır. Halkımız bunu da çok doğru biçimde değerlendirmektedir. PKK'nin önemli bir siyasete adım attığını, bu siyasal adımdan siyasi sonuçları almak isteyeceğini, bu sonuç için gereken süreyi ateşkes zamanı olarak kullanacağını anlamaktadır. Siyasi çözüm için ateşkes zamanı süresiz uzatılmıştır. Siyasi çözüme şans tanımak içinde uzatılması gerekiyordu. Siyasal sonucunu almak içinde uzatılması gerekiyordu. Dünya ve Türkiye kamuoyuna samimiyetimiz bir daha gösterilmeli, uzatılması durumunda ortaya çıkacak spekülasyonlar, karşı propagandalar önlenmeliydi. Siyasal adımımız boşa çıkarılmamalıydı, uzatılması bu siyasal adımı daha etkili hale getirecek, sömürgeci TC'yi çözüm için daha da sıkıştıracaktır. Dünya kamuoyunda bizi daha rahatlatacak, TC'yi ise daha fazla sıkıntıya düşürecekler. Kürt ulusunu geri dönülmeyecek yeni mevizlere yerleştirecektir. Bu adımın yarattığı sonuçlar güç dengelerini daha fazla bizim lehimize, TC'nin aleyhine çevirecektir. Siyasi çözüm ise siyasi çözümde bizim avantajlı konumda olmamızı, savaş başlayacaksa savaşta avantajlı konumda olmamızı sağlayacaktır.

Biz halklarımıza karşı sorumluluklarımızın gerekliliklerini layıkıyla yerine getirmekteyiz. Bu iyi niyet adımlarımıza, TC, ilkel ve barbar politikasıyla karşılık vermeye kalkarsa, işte o zaman kıyamet kopacaktır. Kopacak bu kıyamet TC'yi güneş altında eriyen buz dağına çevirecektir. Bir kez daha belirtelim, biz savaştan değil barıştan yanayız ve bunu defalarca hem belirtmişiz ve hemde pratiklerimizle ortaya koymuşuz. Attığımız adıma karşı samimi adımların atılmasının gerekliliği tüm çıplaklığıyla ortadadır. İyi niyetimizin suistimal edilmesi ne asla müsaade etmeyeceğimizi de herkes bilmelidir.

BAŞSAĞLIĞI

Cefakar, yiğit ve Kürt kadının sembolü

Üveyş ÖCALAN'ın 70 yaşında onuruyla yaşama veda ettiğini öğrenmiş bulunuyoruz. Merhume tanrıdan rahmet, Kürdistan halkının ve önderi Serok APO'nun acısını paylaşır, başsağlığı dileriz.

Heyva Sor a Kurdistan (Kürdistan Kızılay'ı)

Berxwedan

ÜVEYŞ ANAYA BAĞLILIK

Biz anaya bağlılığı, kadının özgürlüğü için verdiğimiz mücadelede kanıtladık.

Kadını özgürleştiren, yürüten, söz, karar ve bunların toplamı olarak irade sahibi yapan bitmez-tükenmez çabanın anlamı budur.

Biz, kadını içinde tutulduğu cendereden, onu çirkinleştiren ilişkiden ve ona dayatılan kölelikten kurtarmaya çalışırken, ana kutsallığına en iyi cevabı verdiğimizize inandık.

Üveys anaya bağlılığımız böyledir.

Bu bağlılık bütün sahteliklerden uzak gerçek saygıyı ifade eder.

Ve bu yönüyle hem tarihseldir ve hem de gerçekliğimizin izahıdır. Nefes nefese verdiğimiz kadını ayağa kaldırma mücadelesi, kadını onurlandırma Üveys anayı yaşatmanın da adı oluyor.

Abdullah ÖCALAN PKK Genel Sekreteri